

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2016-04-25 kl. 18:00

Plats: Sessionssalen

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet ska själv kontakta respektive gruppledare, gruppledaren kallar ersättare.

Dagordning		
Ärenden		
1.	Inledning <ul style="list-style-type: none">- Mötets öppnande- Val av protokolljusterare- Upprop	
2.		Fastställande av dagordning
3.		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
4.		Anmälan av nya motioner och medborgarförslag
5.		Fråga/Interpellation
6.	KS2016.0113	Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
7.	KS2015.0545	Revisionsberättelse för 2015 års verksamhet Skövde kommun <i>Politiskt föredragande: Lars-Erik Lindh (S)</i>
8.	KS2016.0166	Årsredovisning 2015 Skövde Stadshus AB <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
9.	KS2015.0545	Skövde kommuns årsredovisning 2015 <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M), Marie Ekman (S)</i> <i>Föredragande tjänsteperson: Maria Vaziri ekonomichef, Annelie Nyman, redovisningschef</i>
10.	KS2016.0167	Ansökan om kommunal borgen under byggtiden för Landsbygdsfiber i Skövde AB <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>

11.	KS2016.0204	Redovisning av motioner under beredning
12.	KS2016.0204	Redovisning av medborgarförslag under beredning
13.		Anmälningssärenden
14.		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
15.		Avslutning

Skövde, 2016-04-14

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Karin Grunselius
Sekreterare

KS § 52/16**Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde**

KS2016.0113

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	48/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	52/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billinge AB i Skövde AB samt Tribe Hotel Billinge AB enligt förslag.

Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 150 miljoner kronor under åren 2017-2019 i Billingens fritidsområde. Investeringarna i området ska ske med utgångspunkt i avsiktsförklaringen vilket bland annat innebär förvärv av Blå hallen samt friluftsbad med tillhörande markområde om cirka 30 350m² samt:

- Renovering av utomhusbad
- Utbyggnad av Billingebacken inklusive stollift
- Utbyggnad av konstsnöspår
- Tillskapande av Vasaloppscenter

Projekteringsstart för samtliga punkter ovan ska ske under tredje kvartalet 2016.

Kommunfullmäktige beslutar att fullfölja avsikterna i avsiktsförklaringen och ingå samarbetsavtal, överlåtelseavtal samt driftsavtal.

Förvärv av Blå hallen och friluftsbad med tillhörande markområde ska regleras likvidmässigt enligt den betalningsmodell som anges i avsiktsförklaringen vilket innebär att kommunens betalning av köpeskillingen för förvärvet ska ske kontant med 5 miljoner kronor vid förvärvsavtalets undertecknande, 5 miljoner kronor per tillträdesdagen och resterande belopp 35 miljoner kronor genom upprättad säljarrevers. Betalning enligt reversen ska ske med 15 miljoner kronor vid byggstart av ny kongresshall och resterande 20 miljoner kronor vid godkänd slutbesiktning.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar för Blå hallens användningsområde. Utredningen ska belysa olika alternativa möjligheter kopplat till områdets utveckling och som stärker olika verksamhetsområden. Uppdraget ska redovisas senast 31 oktober 2016.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inom ramen för Strategisk plan med budget 2017-2019 inkludera beskrivna investeringar och driftkostnader.

Yrkanden

Leif Walterum (C), Petter Fahlström (L), Magnus Hammar Borsch (M), Torbjörn Bergman (M), Elisabeth Svalefelt (M) och Ulla-Britt Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Conny Brännberg (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut med tillägget att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inom ramen för Strategisk plan med budget 2017-2019 inkludera beskrivna investeringar och driftkostnader.

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S), Robert Ciabatti (S) och Roger Almgren (MP) yrkar avslag på kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Deltar ej i beslut

Mikael Clarke (SD) deltar ej i beslutet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut mot yrkandet om avslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag. Därefter ställer ordföranden kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut mot tilläggsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt tilläggsyrkandet.

Reservationer

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S), Robert Ciabatti (S) och Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund**Syfte**

Syftet med satsningen är att möjliggöra en långsiktig utveckling och förbättring av Billings fritidsområde och varumärket Billingen. Ambitionen är att skapa ett fritidsområde som blir ett av södra och västra Sveriges mest besökta område och som ligger in linje med programförklaringens uttalade målbild. Förväntningarna är att åstadkomma en ökad besöksnäring i kommunen vilket skulle gynna centrumutvecklingen och övrig handel. En utveckling av området kommer även kommuninvånarna till del.

För att nå målbilden om Billings utveckling är investeringar av olika slag nödvändiga. Bland annat krävs en breddad och förlängd Billingebacke med stollift, som ger möjlighet till skidsport på vintern och downhillcykling under barmarkssäsongen. Man behöver också bygga ut dagens skidspårssystem samt spår för mountainbike (MTB). Med en långsiktig målsättning att det ska finnas snögaranti för längdskidåkning under vintermånaderna krävs ett modernt och automatiserat konstsnösystem.

Billings fritidsområde är sedan 2012 ett certifierat Vasaloppscenter. Utnämningen är en kvalitetssäkring för anläggningar med en medveten satsning på någon av Vasaloppets tre discipliner; skidåkning, löpning och cykel. Ett Vasaloppscenter måste kunna erbjuda goda träningsmöjligheter, kunskap och kompetens kring de olika sporterna samt tillgång till bra boende och bra mat. Utnämningen kräver investering i form av ett centra i området med omklädningsrum, samlingsrum, vallabod och servicerum för cyklar.

I dokumentet "*Billings historia och vision för framtiden*" beskrivs hur idén om Billings fritidsområde vuxit fram och hur området har förändrats genom åren. Där uttrycks även framtidens målbild samt dess koppling till Vision Skövde 2025.

Se bilaga 1. "*Billings historia och vision för framtiden*"

Förutsättningar

Billings fritidsområde ägs av såväl privata fastighetsägare som kommunen. En långsiktig utveckling av området är därmed beroende av en medverkan av såväl kommunen som privata fastighetsägare.

Avsiktsförklaring

Syftet med avsiktsförklaringen är att möjliggöra en utveckling och förbättring av fritidsområdet och Billingshus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed skapas det förutsättningar att fritidsområdet och Billingshus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område. Skövde kommun tillsammans med Host Billingshus i Skövde AB och Tribe Hotel Billingshus Skövde AB skapar förutsättningar att få en bättre turism- och besöksnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla Skövde och dess handel, restauranger och hotell. Genom samverkan mellan den offentliga och privata sektorn i Skövde är målet att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på satsning för rekreation, fritid och näringsliv.

I syfte att genomföra den gemensamma satsningen har Host Billingshus i Skövde AB för avsikt att investera cirka 200 miljoner kronor. En ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare, den befintliga hotellanläggningen ska renoveras samt cirka 100 nya hotellrum ska byggas.

Vidare har kommunen i syfte att genomföra den gemensamma satsningen för avsikt att investera cirka 150 miljoner kronor i fritidsområdet.

Se bilaga 2. "*Avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billingshus i Skövde AB/Tribe Hotel Billingshus AB*"

Rättsutlåtande

Professor i förvaltningsrätt Olle Lundin, Uppsala universitet, belyser de rättsliga frågeställningarna kopplat till avsiktsförklaringen genom ett rättsutlåtande. Ytrandet beskriver förhållandet till kommunallagen, statsstödsregler osv.

Slutsatsen i utlåtandet är att det finns flera olika rättsliga argument för att den aktuella fastighetsaffären inte utgör otillåtet stöd i rättslig mening, varken från ett kommunalrättsligt eller EU-rättsligt perspektiv. I rättsutlåtandets analysdel sammanfattas vidare att det finns inget som tyder på att ett genomförande av planen skulle vara problematisk ur ett rättsligt perspektiv. Olle Lundins avslutande bedömning är att genomförande av planen att utveckla Billingen och Billingshus, enligt avsiktsförklaringen, inte strider mot kommunallagen eller annan lagstiftning.

Se bilaga 3. "*Rättsutlåtande avsiktsförklaring – Olle Lundin*"

Samhällsekonomi och nyttoeffekter

En utredning har genomförts kring frågan om vilka lokal- och regionalekonomiska effekter som kan uppstå om en satsning på Billingen genomförs. Utredning är framtagen för att bedöma direkta och indirekta spridningseffekter av satsningen med hjälp av gängse regionalekonomiska prognosmodeller kompletterat av kvalitativa resonemang kring regionalekonomisk utveckling och tillväxt. Utredningen visar att sammantaget bedöms de

regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra. Detta tillsammans med övriga redovisade skäl och effekter gör det samlade förslaget lokal- och regionalekonomiskt motiverbart.

Se bilaga 4. "WSP – Effektberäkningar Skövde"

Finansiering och driftspåverkan

Ekonomisk driftskonsekvens av investeringen kommer att arbetas in i Strategisk plan med budget 2017-2019. Investeringen i området finansieras inom ramen för kommunens totala investeringar och eventuella behov av externfinansiering. Utifrån en investering om cirka 150 miljoner kronor, bedöms de årliga driftkostnaderna uppgå till cirka 20 miljoner kronor inklusive kapitalkostnader, fastighetsdrift, personalkostnader och övriga verksamhetskostnader.

Handlingar

Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde
Bilaga 1. Billingens historia och vision för framtiden
Bilaga 2. Avsiktsförklaring Host Tribe Skövde kommun
Bilaga 3. Rättsutlåtande avsiktsförklaring Olle Lundin
Bilaga 4. WSP Effektberäkningar Skövde

Delges

Host Billinge hus i Skövde AB
Tribe Hotel Billinge hus AB
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Sektor medborgare och samhällsutveckling
Ekonomichefen

Billingen

BILLINGENS HISTORIA OCH VISION FÖR FRAMTIDEN

kraft mod glädje

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning/sammanfattning	3
1. Starten – från obruten mark till friluftsparadis	4
1.1 Idén om Billingens fritidsområde föds	4
1.2 Vägen till uppfylld dröm	4
1.3 Projektet står klart	4
2. Förändringar genom åren	6
2.1 Övertagandet	6
2.2 Decennier av utveckling	6
2.3 Viktigt steg mot framtiden	7
3. Billingen i dag	8
3.1 Ett berg av upplevelser	8
3.2 Nuvarande utbud	9
3.3 Kulturhistorisk miljö	10
4. Billingen i framtiden	11
4.1 2000-talets stora satsning	11
4.2 Målbild	12
4.3 Vägen mot målet	13
5. Kopplingen till Vision 2025	14

Inledning/sammanfattning

Skövde kommuns framgång vilar historiskt på ett starkt fundament av goda krafter som haft modet och viljan att satsa. Den andan lever i högsta grad och återspeglas tydligt i Vision Skövde 2025, där kommunen pekar ut färdriktningen för framtiden: ”Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra.”

För nästan 50 år sedan skrevs det första bladet i Billingeområdets historia. Det var då som makarna Sandberg formulerade sin vision om en friluftsliv- och konferensanläggning på platåbergets topp. ”Billingen – för själ och hjärta” var ledorden.

Genom en generös donation från paret blev drömmen verklighet 1970. Samtidigt blev Skövde ett viktigt centrum för friluftsliv, hälsa och rekreation. Grunden för att uppfylla Vision Skövde 2025 lades med andra ord redan då.

Sedan dess har Billingen varit en av de absolut viktigaste hörnstenarna i Skövde kommuns identitet. Anläggningen har under årtionden lockat besökare och konferenser till Skövde. Historien om området har fyllts av allt från stora evenemang till celebra besök och framåtsträvande idéer. Och – kanske viktigast av allt – av hundratusentals besökares glädje och ökade livskvalitet.

De senaste åren har Skövde kommuns arbete med att ytterligare utveckla Billingen intensifierats. Som ett vallöfte presenterade Allians för Skövde i augusti 2014 en plan för att ta makarna Sandbergs vision vidare in i 2000-talet, i linje med Skövdes nuvarande vision. ”Billingen 2020 – för själ och hjärta” innebär att Billingens fritidsområde ska utvecklas till ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål, såväl sommar som vinter.

Makarna Maja och Arne Sandberg är två av de viktigare krafterna som lyft Skövde framåt – men långt ifrån de sista.

1. Starten – från obruten mark till friluftsparadis

1.1 IDÉN OM BILLINGENS FRITIDSOMRÅDE FÖDS

Allting började med en historisk idé – och två människor som hade modet att genomföra den. Skövdebon och entreprenören Arne Sandberg var visionären som startade projekt Billingen för nästan 50 år sedan. Sandberg hade framgångsrikt byggt upp bensinbolaget Uno-X och parallellt med den verksamheten väcktes idén om att göra något viktigt för hemstaden.

Tillsammans drömde han och hustrun Maja om ett friluftsparadis, en rekreationsort på Billingens topp. Där skulle idrottsmän och -kvinnor tränas, unga och gamla träffas för sund motion, jäktade botas från stress och bekymmer och hela Skövdetrakten kunna träffas dygnet runt. Kort sagt: Alla skulle vara välkomna till avkoppling i frisk miljö på Billingen.

Makarna Sandberg presenterade sina tankar för den framgångsrike Skövdearkitekten Hans-Erland Heineman. Tillsammans tog de fram ett förslag till förverkligande av visionen.

1.2 VÄGEN TILL UPPFYLLD DRÖM

Skövde stad* hade redan ett par år tidigare, 1964, köpt upp ett sammanhängande markområde på Billingens platå ovanför staden. Samma år skrevs motioner till stadsfullmäktige om att området skulle användas för fritidsändamål. När Arne Sandberg tog kontakt med representanter för Skövde stad och berättade om sin idé blev gensvaret positivt. Skövdes företrädare, med Gustav Lake i spetsen, såg projektets värde för sin stad och lovade att upplåta mark samt bygga vägar och parkeringsplatser.

Arne Sandbergs nästa steg var att ta kontakt med landshövding Karl Frithiofson. Han var positiv till projektet och blev senare ordförande för den stiftelse, till vilken Sandberg donerade 10 miljoner kronor på sin 50-årsdag. När staden, länet och landstinget slöt upp för att underlätta projektets genomförande fanns inte längre några hinder för att göra verklighet av visionen.

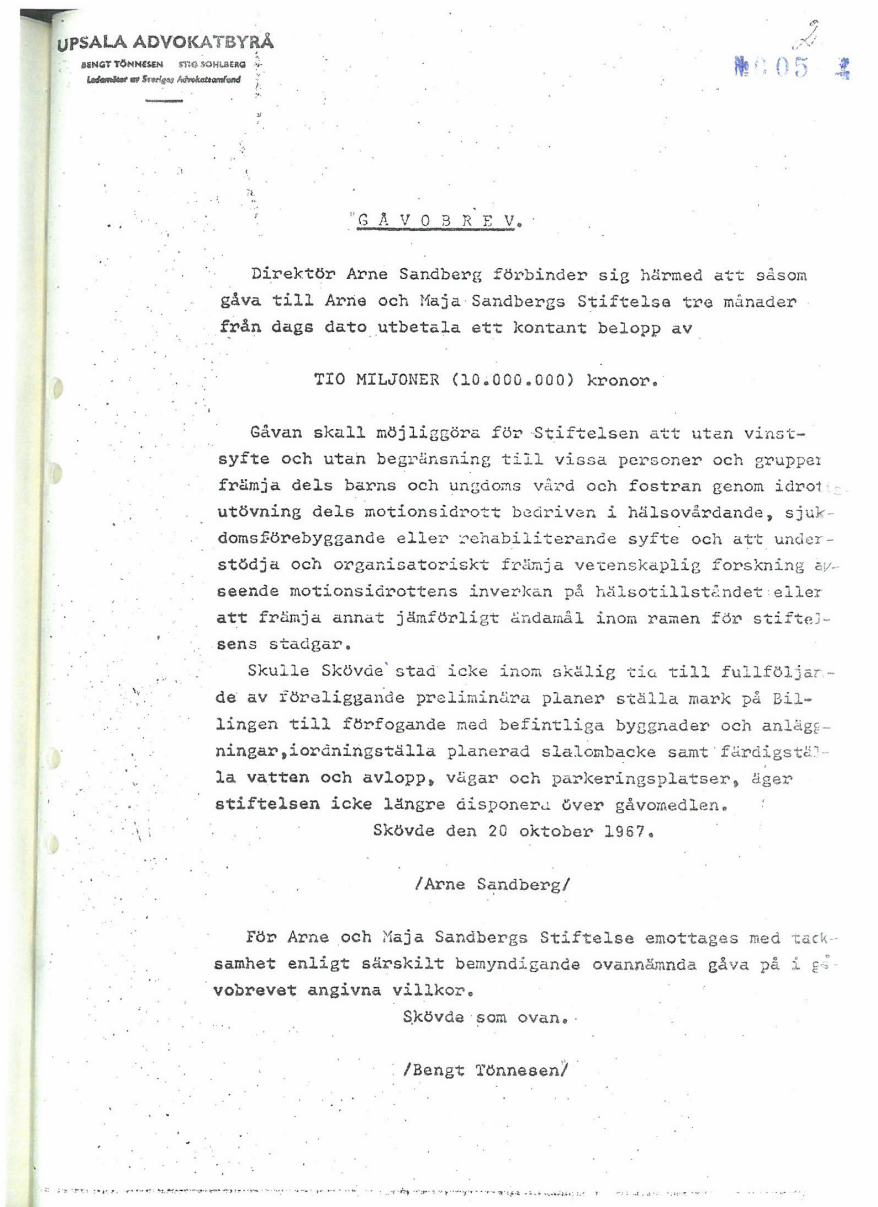
1.3 PROJEKTET STÅR KLART

Fredagen den 20 oktober 1967 offentliggjordes projektet. Arne Sandberg donerade 10 miljoner kronor till Arne och Maja Sandbergs stiftelse (se gåvobrevet på s 5) för att möjliggöra ett idrotts- och rekreationscentrum på Billingens topp. Beloppet motsvarar över 75 miljoner kronor i 2015 års penningvärde (Källa: SCB). I gengäld åtog sig Skövde stad att upplåta mark, bygga vägar, ställa i ordning parkeringsplatser, utföra vatten- och avloppsarbeten i området samt förlänga och bygga ut Billingebacken.

Tre år senare, 1970, invigdes friluftsparadiset på Billingen. Då hade Arne Sandberg donerat ytterligare 7 miljoner kronor eftersom kostnaderna blivit högre än beräknat. Den totala anläggningskostnaden för projektet slutade på cirka 32 miljoner kronor (Källa: Skövde Idrotts-historia Museum), vilket motsvarar 242 miljoner kronor i 2015 års penningvärde (Källa: SCB).

*1971 slogs Skövde stad samman med ett antal kringliggande orter och bildade Skövde kommun

På anläggningen fanns allt: Hotell, bad, tennisbanor, läkare, fotbollsplan som vintertid förvandlades till isbana, slalombacke med lift, motionsslingor och till och till detta anlades också en kyrka, en arkitektonisk pärla. Hela människan, med kropp, själ och hjärta, skulle tas omhand på berget.

Gåvobrevet som möjliggjorde satsningen.

Tack vare makarna Sandbergs engagemang och generösa donation, och Skövde stads mod att satsa tillsammans med paret, blev Skövde snabbt det centrum för friluftsliv, hälsa, elitidrott, nöje och rekreation som man hade hoppats. Till stor glädje för Skövdeborna, förstås, men den unika anläggningen blev också nationellt känd och lockade besökare från alla håll i Sverige. I en reklamfilm från Billingeområdets ungdom benämner tv-profilen Bengt Bedrup Skövde som "Mellansveriges ledande vintersportort".

2. Förändringar genom åren

2.1 ÖVERTAGANDET

Sex år efter invigningen av Billings fritidsområde köpte Skövde kommun hela anläggningen av Arne och Maja Sandbergs stiftelse för den symboliska summan en krona. Undantaget var kyrkan, som ägdes av Sankt Lukas-stiftelsen, och hotellet, som 1982 köptes upp av den statliga hotell- och restaurangkoncernen SARA.

En stor del av den köpeskilling som stiftelsen fick vid försäljningen av hotellet skänkte paret till idrottslivet i området. Ett 30-tal föreningar fick del av mångmiljongåvan – ytterligare ett led i att Sandbergs fullföljde sin vision om ett Billingen för själ och hjärta.

2.2 DECENNIER AV UTVECKLING

Genom åren efter övertagandet 1976 har privata, ideella och kommunala krafter bidragit till återkommande utveckling och förbättringar av området. Här följer ett urval av de viktigaste händelserna:

1976-1980

- Motionsspår renoveras och förses med elljus.
- Billingebadet genomgår en stor upprustning.
- Billingebacken grävs ur för att bli mer åkvänlig och den första pistmaskinen köps in.

1981–1990

- Skid-SM anordnas på Billings fritidsområde 1982.
- Konstsnöspåret byggs av IF Hagen, tack vare ekonomiskt överskott från Skid-SM.
- Slalomklubben SK Vitesse bygger klubbstuga.
- Hagenstugan byggs.
- Nya campingen iordningställs i privat regi och den gamla avyttras.
- Nytt snösystem och lift anläggs i Billingebacken och backen breddas.

1991-2000

- Sekretariatet på skidstadion byggs.
- Snowboardnedfarten iordningställs.
- Liftbyggnaderna renoveras.

2001-2010

- Skövde Bandy tar över driften av isbanan och bygger klubbhus.
- Skövde kommun tar över konstsnöspåret och en omfattande renovering genomförs.
- Billingebadet med tillhörande omklädningsbyggnad samt mark säljs till First Hotel Billingeus.

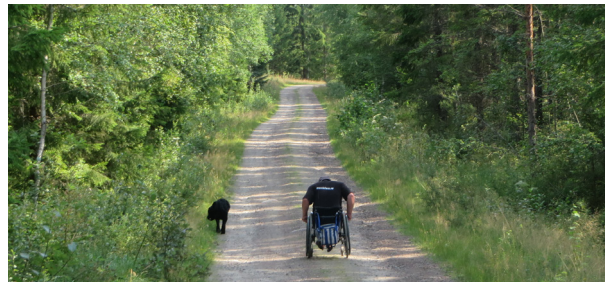
2011-2015

- Billings ekonomiska förening bildas efter att 14 aktörer på Billingen beslutat att gemensamt arbeta för tillgänglighet och utveckling i området. I dagsläget består föreningen av 17 aktörer och har tillsammans med medlemsföreningarna cirka 2000 medlemmar.
- Aktivitetsplats och skicrossbana invigs.
- Nytt utegym byggs.
- Billings fritidsområde blir certifierat Vasaloppscenter.

2.3 VIKTIGT STEG MOT FRAMTIDEN

2012 tar Skövde kommun ett principbeslut om att satsa vidare på Billings fritidsområde. I augusti 2014 presenterar Allians för Skövde, som ett vallöfte, en plan för att ta makarna Sandbergs vision vidare in i framtiden.

Året därpå, 2015, beslutar kommunfullmäktige att under tre år avsätta 30 miljoner kronor för investeringar i området. Samtidigt påbörjas en utredning om framtida investeringar och mål i området (Se ”4. Billingen i framtiden” för mer information).

3. Billingen i dag

3.1 ETT BERG AV UPPLEVELSER

I dag, nästan 50 år efter den historiska etableringen på bergets topp, ser Skövdeborna fortfarande Billingen som kommunens största och mest värdefulla tillgång. Anläggningen hyser ett av stadens starkaste varumärken och är till stor glädje för kommunens invånare, samtidigt som det lockar många utifrån att besöka Skövde och turista här. Det finns många exempel på personer som valt Skövde tack vare berget, inte minst skidåkare från olika delar av landet.

Att anläggningen omgärdas av ett rikt och blomstrande föreningsliv, där ideella krafter driver verksamhet i allt från orientering till skidsport och friluftsliv, är en mycket värdefull del av områdets varumärke. Sedan 2012 arbetar paraplyorganisationen Billingens ekonomiska förening aktivt och engagerat för att tillgängliggöra och utveckla området.

I fritidsområdet finns unika träningsmöjligheter i kombination med boende på hotell, i stugby eller på vandrarhem. Billingen i Skövde är ett officiellt Vasaloppscenter för cykel, löpning och skidor. Här finns alla förutsättningar för att träna inför klassikernas olika grenar – året runt – enskilt eller i grupp. På vintern erbjuder anläggningen skidspår, slalombacke, pulkbacke, isbana med mera. På sommaren finns bland annat en 50-meters utomhusbassäng för simträning och en spännande aktivitetsplats som inbjuder till lek för hela familjen. Det finns också möjligheter att åka mountainbike i speciellt markerade cykelspår och i skogen väntar tio motionsspår, men också möjligheten till lugnare aktiviteter så som fiske.

3.2 NUVARANDE UTBUD

Det breda utbudet i Billingens fritidsområde gör det till en anläggning unik för hela landet. Området består i dag av:

- First Hotel Billinge hus: Hotell-, rekreations- och konferensanläggning med 241 rum och 26 konferenslokaler
- Blå hallen: Kongress- och eventanläggning med plats för 1 300 personer
- Slalombacke med snökanon, släpliftar och snowboardnedfart
- Isbana
- Pulkabacke
- Billinge badet med tre utomhusbassänger, varav en 50-metersbassäng
- Omklädningslokaler med dusch, bastu och handikappanpassade toaletter
- S:t Lukas kyrka
- Billingens stugby, camping och vandrarhem
- Aktivitetsplats/Lekplats
- Flera aktiva idrottsföreningar med klubbstugor
- Skövde idrottshistoriska museum
- Skidstadion med spårcenter, flera elljus- och motionsspår på mellan 2,5 och 16 km. Även konstsnöspår.
- Mountainbikespår
- Billingeleden: 40 km lång naturskön promenadled
- Handikappanpassad promenadstig
- Hållsdammen: Fiskesjö med inplanterad ädelfisk
- Åsbotorpsjön med handikappbrygga och unikt fågelliv
- Utsiktsplats
- Grillplats och grillpaviljong
- URKRAFT aktivitetscenter

FÖRENINGAR PÅ BILLINGEN I DAG:

- Billingens Klätterklubb
- Friluftsförbundet Skövde
- Idrottshistoriska Sällskapet
- IF Hagen Friidrott
- IF Hagen Orientering
- IF Hagen Skidor
- IFK Skövde Friidrott
- IFK Skövde Skidor
- Naturskyddsföreningen
- SK Vitesse
- Skövde Bandyklubb
- Skövde Cykelklubb

3.3 KULTURHISTORISK MILJÖ

Områdets karakteristiska byggnader, ritade av arkitekten Hans-Erland Heineman, anses vara mycket intressanta ur kulturhistorisk synpunkt. Så här formuleras det i "Kulturmiljöprogram för Skövde kommun, Skövde stad, 2. Kulturmiljöer och byggnadsobjekt" (2011):

"Modernistisk kulturmiljö med mycket stora värden, en klassisk Skövdeprofil men en unik anläggning utan direkt motsvarighet i övriga Västra Götaland." ... "Alla enheter är delar av en mycket komplett helhet som är av mycket stort kulturhistoriskt och arkitekturhistoriskt intresse."

...

"Byggnaderna har genomgående fasader i tidstypisk vit kalksandsten ("mexisten"). Badet från 1968 karaktäriseras bl.a. av omklädningsrummets bågformiga tak. Den stora hotellanläggningen uppfördes 1968 och tillbyggdes 1971 mot norr. Den kännetecknas bl.a. av ljusa slutna byggnadskroppar med uppbrutna hörn, glasade partier, snäckformiga partier och inslag av kopparplåt och brunlaserat trä. Den genombrutna entréfasaden härstammar från en ombyggnad av entrén 1982 – 1985."

"Snäckformen är ett genomgående tema i den fristående lilla Sankt Lukas kyrka från 1969. Kyrkobyggnaden är en av Skaraborgs vackraste och mest intressanta modernistiska kyrkor. Den representerar en avancerad sakral modernism med dess växlingar mellan slutna murverk, öppna glasade ytor och slanka bågformer. I likhet med hotellet har omgivande landskap med utsikten över staden komponerats in i anläggningen. Kyrkan är mycket välbevarad. Hela anläggningen har en mycket väl bibehållen sen 1900-talskaraktär. Idrottshallen byggdes 1990."

"Anläggningen har inte någon motsvarighet i övriga Skaraborg och är av mycket stort arkitekturhistoriskt intresse."

...

"I modernismens Skövde är Billinge hus, i likhet med Kulturhuset i kvarteret Oden, en klenod bland kulturmiljöer, med värden som är synnerligen viktiga att ta vara på."

4. Billingen i framtiden

4.1 2000-TALETS STORA SATSNING

I dag växer intresset för hälsa och livskvalitet ständigt och med 2016 års ögon kan man konstatera att Arne och Maja Sandberg var verkliga föregångare. Sandbergs etablering ligger helt i linje med dagens synsätt på hälsa och livskvalitet och utgör därmed en värdefull grund för framtidens Skövde att bygga vidare på.

I "Programförklaring för Skövde, mandatperioden 2015-2018", antagen av kommunfullmäktige, slås det fast att Billingsens fritidsområde ska fortsätta att utvecklas. Visionen "Billingen 2020 – för själ och hjärta" innehåller ambitionen att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål, sommar som vinter.

Besöksnäringen är den snabbast växande branschen i landet och förväntas vara en basnäring år 2020. Med en stark besöksnäring följer fler arbetstillfällen, stärkt handel, befolkningsökning och en god centrumutveckling. Kort sagt: En attraktiv kommun att leva och verka i.

Billingen är en unik tillgång som har en stor potential att utvecklas i syfte att öka turismen och stärka Skövde som besöksstad.

4.2 MÅLBILD

Skövde kommuns strävan är att Billingeområdet ska bli ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål, sommar som vinter. Sedan arbetet med att utveckla Billingen i den riktningen intensifierades har utredningar gjorts kring området, dess förutsättningar och potential. I arbetet har såväl kommunföreträdare, Billingens mycket engagerade föreningar samt näringslivsrepresentanter varit aktiva. Utifrån arbetet presenteras följande målbild:

Anläggningen ska vara av hög kvalitet och locka föreningar och andra aktörer att anordna nationella evenemang här. Kärnan i utbudet på Billingen ska vara hälsa, motion, natur, rekreation och äventyr. Det ska finnas en långsiktig och kraftfull marknadsföringsstrategi för att ytterligare stärka och förmedla Skövdes och Billingeområdets varumärke.

Utbudet på Billingen ska vara tydligt inriktat mot verksamheter som utförs utomhus. Det som bör prioriteras är längdskidspår som håller SM-klass, utförsåkning i en utbyggd och förlängd Billingebacke med ny lift, mountainbike (MTB), downhill, fiske samt ett asfalterat spår för rullskidåkare och personer med funktionsnedsättning.

Billingens fantastiska utsikt kan användas på flera sätt, genom att nyttjas året runt i upplevelser och marknadsföring. Vintertid ska området vara "Porten till fjällen" där man kan träna och pröva sin utrustning innan man åker på tävlingar och fjällsemester. Det ska finnas bra boende för affärsresenärer, weekendbesökare, barnfamiljer, motionärer och grupper.

Det ska vara lätt att hitta till Billingen och ett besök där ska bestå av en härlig och unik naturupplevelse på en anläggning av hög klass. Samtidigt ska besöket kännas enkelt, med närhet till och koppling mellan olika aktiviteter – så enkelt att en familj kan samlas kring samma fikakorg efter en dag på berget, trots att man ägnat sig åt vitt skilda aktiviteter.

4.3 VÄGEN MOT MÅLET

För att nå ovanstående målbild är investeringar av olika slag nödvändiga. Bland annat krävs en breddad och förlängd Billingebacke med stollift, som ger möjlighet till skidsport på vintern och downhillcykling under barmarkssäsongen. Man behöver också bygga ut dagens skidspårssystem samt spår för mountainbike (MTB). Med en långsiktig målsättning att det ska finnas snögaranti för längdskidåkning under vintermånaderna krävs ett modernt och automatiserat konstsnösystem.

Billingen är sedan 2012 officiellt Vasaloppscenter, men för att göra det komplett och konkurrenskraftigt krävs bland annat utbyggda MTB-spår och en rullskidbana. Dessutom finns behov att anlägga en byggnad som kan samla servering, värmestuga, omklädning med mera och fungera som ett "hjärta" i centret. Det är också lämpligt att den populära aktivitets-/lekplatsen med intilliggande utegym byggs ut.

Att locka idrottsliga evenemang till Billingen är ett effektivt sätt att marknadsföra området. Ett sådant exempel är den så kallade SM-veckan Vinter, som under en veckas tid samlar svenska mästerskap i olika vinteridrotter i en och samma stad. När Örebro 2015 arrangerade SM-veckan Vinter var ett 25-tal olika idrotter representerade. Evenemanget lockade cirka 47 000 besökare och genererade en omsättning i mångmiljonklassen.

En utveckling av Billingen skulle möjliggöra för Skövde att ansöka om att få arrangera SM-veckan Vinter 2020. Evenemanget utgör en möjlighet att visa upp Skövde som en evenemangsstad där kommunala verksamheter, föreningsliv, näringsliv och invånare sluter upp kring en gemensam sak. SM-veckan vinter ger stor massmedial publicitet och om den arrangeras i Skövde skulle det bidra till att stärka Skövdes varumärke, helt i linje med Vision Skövde 2025.

5. Kopplingen till Vision 2025

Vision Skövde 2025 blickar in i framtiden, berättar om kommunens strävan och hur man vill att Skövde ska uppfattas i det långa perspektivet. Visionen utgår från den potential och de förutsättningar som finns i Skövde och är en vägvisare för kommunens arbete.

Visionen lyder: *"Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra."* För att nå den har kommunen slagit fast sex prioriterade utvecklingsområden:

- **Regionen:** Förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde regionen.
- **Attraktiva boendemiljöer:** Utveckla förutsättningarna för att bygga nya bostäder och stärka intresset för att investera i Skövde.
- **Kunskapsutveckling och arbete:** Arbeta för att det byggs upp spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde regionen.
- **Natur och miljö:** Värna den vackra naturen och erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv.
- **Tillsammans:** Utveckla former för invånare att mötas och samverka på alla nivåer, präglad av ett rikt och varierat kulturliv.
- **Vårt varumärke:** Göra Skövdes varumärke "En framtidsstad med livskvalitet och drivkraft som får spännande saker att hända" starkt och tydligt.

En utveckling av Billingen bidrar på flera sätt till att göra visionen verklig. Det avspeglas bland annat i att fem av dessa utvecklingsområden tydligt berör satsningen:

- **Regionen:** Ett utvecklat Billingen skulle, i än större utsträckning än idag, sätta Skövde på kartan och locka turister och besökare både till Skövde och andra delar av Skaraborg.
- **Attraktiva boendemiljöer:** Anläggningen är en god grund för att locka människor att bosätta sig Skövde, vilket i sin tur ökar intresset för företag att investera och bygga här.
- **Natur och miljö:** En utveckling av utbudet på Billingen ger unika möjligheter till en rik fritid i naturlig miljö, rekreation och ett hälsosamt liv för Skövdes och Skaraborgs invånare.
- **Tillsammans:** En tillgänglig anläggning med ett brett utbud skapar goda möjligheter för invånare att mötas.
- **Vårt varumärke:** En högkvalitativ och bred rekreationsanläggning på Billingen skulle bidra till att skapa lokal stolthet och nationell kännedom som stärker Skövde varumärke.

En viktig del i Skövdes vision och i varumärkesplattformen är också de tre kärnvärden som ska vägleda och genomsyra allt arbete i kommunen.

- **Kraft** – här finns ett ständigt driv. Vi är nytänkande, framåtsträvande och företagsamma. Här får vi saker att hända.
- **Mod** – vi vågar satsa, visa framfötterna, utvecklas och prova på nya saker. Vi har modet att säga ja där andra säger nej och tar oss an utmaningar.
- **Glädje** – här finns värme, humor och en genuin känsla.

Målsättningen för Billingens framtida utveckling tar tydligt avstamp i samtliga dessa och är därför ett viktigt led i att visa den tyngd och starka övertygelse som finns bakom Skövde kommuns varumärke: framtidens stora satsning bottnar i Kraft, Mod och Glädje.

Billingen är Skövdebornas stolthet, vattenhål och smultronställe – och har så varit i snart 50 år. Viljan att utveckla Billingen bygger på vetskapen om hur betydelsefullt området är för Skövdeborna och besöksnäringen i Skövde.

AVSIKTSFÖRKLARING

mellan

SKÖVDE KOMMUN

och

**HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AB
TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB**

avseende

**SAMARBETE OCH UTVECKLING AV
BILLINGEN OCH BILLINGEHUS**

daterat

[] APRIL 2016**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND	3
2	SYFTE	3
3	ALLMÄNNA ÅTAGANDEN	3
4	SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV HOTELLVERKSAMHETEN	4
5	SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV FRITIDSOMRÅDET	4
6	KAPITALISERING OCH FINANSIERING	5
7	AVTAL	5
8	VILLKOR I AVTALEN	5
9	TILLTRÄDE	6
10	FÖRHANDLINGSPERIOD	6
11	FÖRBEHÅLL FÖR AVTALENS GILTIGHET	6
12	EXKLUSIVITET	7
13	SEKRETESS	7
14	AVSIKTSFÖRKLARING	8
15	KOSTNADER OCH ERSÄTTNING	8
16	ÖVERLÅTELSE	8
17	AVTALSTID	8
18	ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG	8
19	JURISDIKTION	9

BILAGOR

BILAGA 5.1.1	OMRÅDE FÖR UTBYGGNAD AV BILLINGEBACKEN
BILAGA 5.1.3	OMRÅDET INOM VILKET VASALOPPSCENTER SKA PLACERAS
BILAGA 5.1.5	MARKOMRÅDE OCH FÖRVÄRV AV BLÅ HALLEN
BILAGA 5.1.6	MARKOMRÅDE OCH FÖRVÄRV FRILUFTSBADET

Denna avsiktsförklaring ("**Avsiktsförklaringen**") har ingåtts mellan

- (1) **SKÖVDE KOMMUN**, org.nr [**] ("**Kommunen**"),
- (2) **HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AVB**, org.nr 556548-1776 ("**Host Billinge hus**"), och
- (3) **TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB**, org.nr 556984-9366 ("**Tribe Billinge hus**").

Host Billinge hus och Tribe Billinge hus är gemensamt benämnda ("**Host**") och Kommunen, Host Billinge hus och Tribe Billinge hus är för sig benämnda "**Part**" samt gemensamt "**Parterna**".

1 BAKGRUND

- 1.1 Host Billinge hus äger fastigheten Skövde Billinge hus 1 ("**Fastigheten**").
- 1.2 Tribe Billinge hus driver enligt ett hyresavtal med Host Billinge hus hotellverksamhet på Fastigheten.
- 1.3 Kommunen äger marken i anslutning till och i närområdet till Fastigheten vilket bl.a. omfattar ett fritidsområde med motions-, skidspår och Billingebacken ("**Fritidsområdet**").
- 1.4 Parterna har fört diskussioner hur en satsning på och utveckling av Billingen genom ett offentligt privat samarbete skulle kunna gynna Skövde kommun, dess kommuninvånare, besökare och näringsliv då Billingen är en unik, strategisk och värdefull tillgång för kommunen för att kunna uppnå "Vision Skövde 2025".

2 SYFTE

- 2.1 Parternas syfte med denna Avsiktsförklaring är att möjliggöra en utveckling och förbättring av Fritidsområdet och Billinge hus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed skapas det förutsättningar att Fritidsområdet och Billinge hus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område med följd att Skövde kommun tillsammans med Host skapar förutsättningar att få en bättre turism- och besöksnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla Skövde och dess handel, restauranger och hotell.
- 2.2 Detta kan uppnås genom att den offentliga och privata sektorn i Skövde samverkar i syfte att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på denna satsning för rekreation, fritid och näringsliv.

3 ALLMÄNNA ÅTAGANDEN

- 3.1 Denna Avsiktsförklaring bygger på Parternas ömsesidiga ansvar och ekonomiska satsning att genomföra de åtgärder som beskrivs häri.

- 3.2 Parterna är även överens om och införstådda med att byggandet av en ny kongresshall som ersättare till Blå Hallen är av väsentligt intresse för samtliga Parter för genomförandet av syftet med denna Avsiktsförklaring.

4 SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV HOTELLVERKSAMHETEN

- 4.1 I syfte att genomföra den gemensamma satsningen enligt punkt 2 (*Syfte*) har Host för avsikt att investera ca SEK 200 miljoner i ny kongresshall och hotellverksamheten enligt följande:

- 4.1.1 En ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare och som ska ersätta den befintliga kongresshallen Blå Hallen;
- 4.1.2 Den befintliga hotellanläggningen, bestående av hotellrum, SPA anläggning, konferensrum, restaurant och gemensamhetsutrymmen ska renoveras; samt
- 4.1.3 Ca 100 nya hotellrum ska byggas till i eller intill existerande hotellanläggning.

5 SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV FRITIDSOMRÅDET

- 5.1 I syfte att genomföra den gemensamma satsningen enligt punkt 2 (*Syfte*) har Kommunen för avsikt att investera ca SEK 150 miljoner i Fritidsområdet inklusive markförvärv enligt punkterna 5.1.1 – 5.1.6:

- 5.1.1 Billingebacken får en ytterligare nedfart och förlängs, i huvudsak enligt **Bilaga 5.1.1** och befintlig liftanläggning kompletteras alternativt ersätts med en därtill anpassad stollift för vinter- och sommaraktiviteter;
- 5.1.2 Befintliga längdskidspår byggs ut och det skapas ett 10 km sammanhängande skidspår med möjligheter till konstsnö på hela sträckan;
- 5.1.3 I anslutning till hotellverksamheten och Blå Hallen byggs alternativt skapas ett nytt Vasaloppscenter, **Bilaga 5.1.3**;
- 5.1.4 Utveckla de tre discipliner som ingår i konceptet "Vasaloppscenter" (skidåkning, löpning och cykling) inom Fritidsområdet och Billingebacken;
- 5.1.5 Förvärv av Blå Hallen jämte därtill hörande markområde, **Bilaga 5.1.5**;
- 5.1.6 Förvärv av friluftsbadet jämte därtill hörande markområde samt upprustning av anläggningen, **Bilaga 5.1.6**; samt
- 5.1.7 Skapa förutsättningar för en sådan infrastruktur till och från Fritidsområdet och hotellanläggningen som behövs för syftet med denna Avsiktsförklaring.

6 KAPITALISERING OCH FINANSIERING

- 6.1 Det är respektive Parts skyldighet att ansvara för sin egen kapitalisering och finansiering av de åtgärder som beskrivs i punkt 4 (*Särskilda åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*) och punkt 5 (*Särskilda åtaganden – utveckling av Fritidsområdet*).
- 6.2 Host ska senast tre (3) månader från undertecknade av Avtalen enligt punkt 7 presentera en finansierings- och genomförandeplan för Kommunen avseende sina åtaganden enligt punkt 4 (*Särskilda åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*).

7 AVTAL

- 7.1 Parterna ska under Förhandlingsperioden (såsom definierad nedan) föra förhandlingar i syfte att träffa följande avtal (och härafter benämnda "**Avtalen**"):
- 7.1.1 Samarbetsavtal mellan Parterna angående genomförandet av syftet med denna Avsiktsförklaring;
- 7.1.2 Överlåtelseavtal mellan Host Billinge hus och Kommunen angående Kommunens förvärv av del av fastigheten Skövde Billinge hus 1 innefattande Blå Hallen jämte därtill hörande markområde samt friluftsbadet jämte därtill hörande markområde; samt
- 7.1.3 Driftsavtal mellan Tribe Billinge hus och Kommunen avseende Tribe Billinge hus skyldighet att vederlagsfritt bemanna driften, men inte ansvar för tekniskt underhåll, av friluftsbadet.
- 7.2 Samtliga Avtal enligt denna punkt 7 ska ingås samtidigt och betraktas som en enhet för att uppfylla syftet med denna Avsiktsförklaring.
- 7.3 Tillträde för förvärvet enligt punkt 7.1.2 ska vara den 1 januari 2017 och vara förbehållet Kommunens besiktning.
- 7.4 Efter att Kommunen tillträtt förvärven enligt punkt 7.1.2 ska Host äga rätt att vid vissa enskilda tillfällen, innan kongresshallen är i drift, hyra Blå Hallen mot skälig ersättning under förutsättning att Blå Hallen då inte används för annat ändamål.

8 VILLKOR I AVTALEN

Parterna är överens att Avtalen ska innehålla bl.a. följande villkor:

- 8.1.1 Värdet på Blå Hallen jämte därtill hörande markområde och friluftsbadet jämte därtill hörande markområde bedöms vara SEK 45 000 000, varvid i värdet även har beaktats den bruttoregionalprodukt BRP samt det förväntansvärde som enligt utredning från WSP bedöms bli effekten av de investeringar Parterna ska göra enligt punkterna 4 och 5;

- 8.1.2 Kommunens betalning av köpeskillingen för förvärvet enligt punkt 7.1.2 ska ske kontant med SEK 5 miljoner vid förvärvsavtalets undertecknande, SEK 5 miljoner per Tillträdesdagen och resterande belopp SEK 35 miljoner genom per Tillträdesdagen upprättad säljarrevers. Betalning enligt reversen ska ske med SEK 15 miljoner vid byggstart av ny kongresshall enligt punkt 4.1.1 och resterande SEK 20 miljoner vid godkänd slutbesiktning.
- 8.1.3 Av Samarbetsavtalet ska framgå att huvudsaklig förändring av Hosts nuvarande hotellverksamhet på Billinge hus, under en tid av 3 år från Samarbetsavtalets undertecknande, kräver Kommunens godkännande. Med huvudsaklig förändring avses inte eventuell försäljning av fastigheten Skövde Billinge hus 1 till extern part.

9 TILLTRÄDE

Undertecknande av Avtalen ska ske efter att Kommunen fått ett lagakraftvunnet godkännande av kommunfullmäktige enligt punkt 11 (*Förbehåll för avtalens giltighet*).

10 FÖRHANDLINGSPERIOD

Förhandlingar mellan Parterna ska pågå till dess Avtalen är undertecknade, dock längst till och med 2016-06-30, alternativt till att kommunfullmäktige fattat ett negativt beslut till ett ingående av Avtalen och därmed Parternas avsedda genomförande av den gemensamma satsningen på Billingen ("**Förhandlingsperioden**").

11 FÖRBEHÅLL FÖR AVTALENS GILTIGHET

Kommunen

- 11.1 Kommunens ingående av de avtal som anges i punkt 7 (*Avtal*) är villkorade av ett lagakraftvunnet godkännandebeslut från kommunfullmäktige.
- 11.2 Kommunens genomförande av sina åtaganden enligt punkt 5 (*Särskilda åtaganden – utveckling av Fritidsområdet*) är villkorat av att Host presenterat en bindande och fullgod finansiering av Hosts åtaganden enligt punkt 4.

Host

- 11.3 Host Billinge hus och Tribe Billinge hus ingående av de avtal som anges i punkt 7 (*Avtal*) är villkorade av ett godkännande från styrelsen för Host Billinge hus respektive Tribe Billinge hus.
- 11.4 Host Billinge hus genomförande av villkoren i punkt 4 (*Särskilda Åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*) är förbehållet att Host Billinge hus kan erhålla tillfredsställande extern finansiering.

12 EXKLUSIVITET

Parterna förbinder sig att under Förhandlingsperioden inte direkt eller indirekt förhandla med någon annan part än övriga Parter om syftet med denna Avsiktsförklaring eller tillhandahålla information om en Part till någon annan part. Detta innebär att Parterna under angiven tid exklusivt ska förhandla med varandra rörande de förhållanden som regleras av denna Avsiktsförklaring.

13 SEKRETESS

13.1 Parterna förbinder sig att inte för utomstående röja information eller kunskap som utgör annan Parts konfidentiella information och som Part får del av som en följd av denna Avsiktsförklaring. Part ska heller inte använda eller kopiera konfidentiell information för annat ändamål än som omfattas av denna Avsiktsförklaring.

13.2 Parterna åtar sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att konfidentiell information inte görs tillgänglig för annan än den som har rätt att få del av informationen för de ändamål som omfattas av denna Avsiktsförklaring.

13.3 Part förbinder sig vidare att inte för utomstående röja information hänförlig till förhandlingarna mellan Parterna.

13.4 Part ska ha rätt att tillhandahålla konfidentiell information till sina juridiska och finansiella rådgivare under förutsättning att varje sådan person som mottar informationen är bunden av samma eller liknande sekretessåtaganden som Parterna enligt denna Avsiktsförklaring.

Undantag

13.5 Åtagandena enligt denna punkt 13 omfattar inte information vilken:

13.5.1 avser denna Avsiktsförklaring eller de avsedda Avtalen;

13.5.2 vid tidpunkten för överlämnandet eller därefter blir allmänt tillgänglig utan att detta skett genom brott mot denna Avsiktsförklaring från den mottagande Partens sida eller något annat avtal eller sekretessåtagande med en annan Part;

13.5.3 redan var känd för den mottagande Parten eller på annat sätt tillgänglig för Parten vid den tidpunkt Parten fick del av informationen i enlighet med denna Avsiktsförklaring;

13.5.4 var eller blir tillgänglig för mottagande Part från en tredje part som inte är eller var bunden av något sekretessåtagande;

13.5.5 Part utvecklat självständigt och utan samband med någon information erhållen enligt denna Avsiktsförklaring; eller

- 13.5.6 den mottagande Parten är skyldig att avslöja enligt lag, förordning, domstols eller annan myndighets beslut eller börsreglering; dock under förutsättning att övriga Parter i möjligaste mån underrättas härom före offentliggörandet och att offentliggörandet begränsas till vad som följer av lag.
- 13.6 Parternas åtaganden enligt denna punkt 13 ska gälla för en tid av 1 år efter utgången av Förhandlingsperioden.

14 AVSIKTSFÖRKLARING

Med undantag för punkterna 12 (*Exklusivitet*), 13 (*Sekretess*) och 19 (*Jurisdiktion*) som är juridiskt bindande för Parterna, utgör denna Avsiktsförklaring inte någon juridiskt bindande förpliktelse för någon Part att ingå Avtalen utan är endast en uttalad avsikt att förhandla och överväga villkoren för att underteckna Avtalen.

15 KOSTNADER OCH ERSÄTTNING

- 15.1 Vardera Part ska stå sina egna kostnader som uppstår i samband med denna Avsiktsförklaring, framtida förhandlingar samt vid upprättandet, slutförandet och undertecknandet av Avtalen.
- 15.2 Ingen Part har rätt till ersättning för skada, förlust, kostnad eller utlägg om denna Avsiktsförklaring inte skulle leda till ingående av Avtalen.

16 ÖVERLÅTELSE

- 16.1 Part får varken överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt denna Avsiktsförklaring utan den andra Partens skriftliga medgivande.
- 16.2 Detta gäller dock inte vid överlåtelse av Parts rättigheter till sådan juridisk person som direkt eller indirekt kontrollerar eller kontrolleras av den överlåtande Parten, dock under förutsättning att den överlåtande Parten solidariskt med den juridiska person till vilken överlåtelsen sker efter överlåtelsen svarar för samtliga förpliktelser enligt denna Avsiktsförklaring

17 AVTALSTID

Avsiktsförklaringen gäller från och med Parternas undertecknande av denna Avsiktsförklaring till och med utgången av Förhandlingsperioden.

18 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Eventuella ändringar och/eller tillägg till denna Avsiktsförklaring ska, för att vara bindande, avfattas skriftligen och vara undertecknade av behöriga ställföreträdare för Parterna.

19 JURISDIKTION

Tvister som uppstår i anledning av denna Avsiktsförklaring ska med tillämpning av svensk lag avgöras i första instans av Skaraborgs tingsrätt.

□□□□□□□□□□□□□□□□

SIGNATURSIDA

Denna Avsiktsförklaring har upprättats i tre likalydande exemplar varav Parterna har tagit del av var sitt exemplar.

Skövde [] mars 2016

SKÖVDE KOMMUN

HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AB

[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

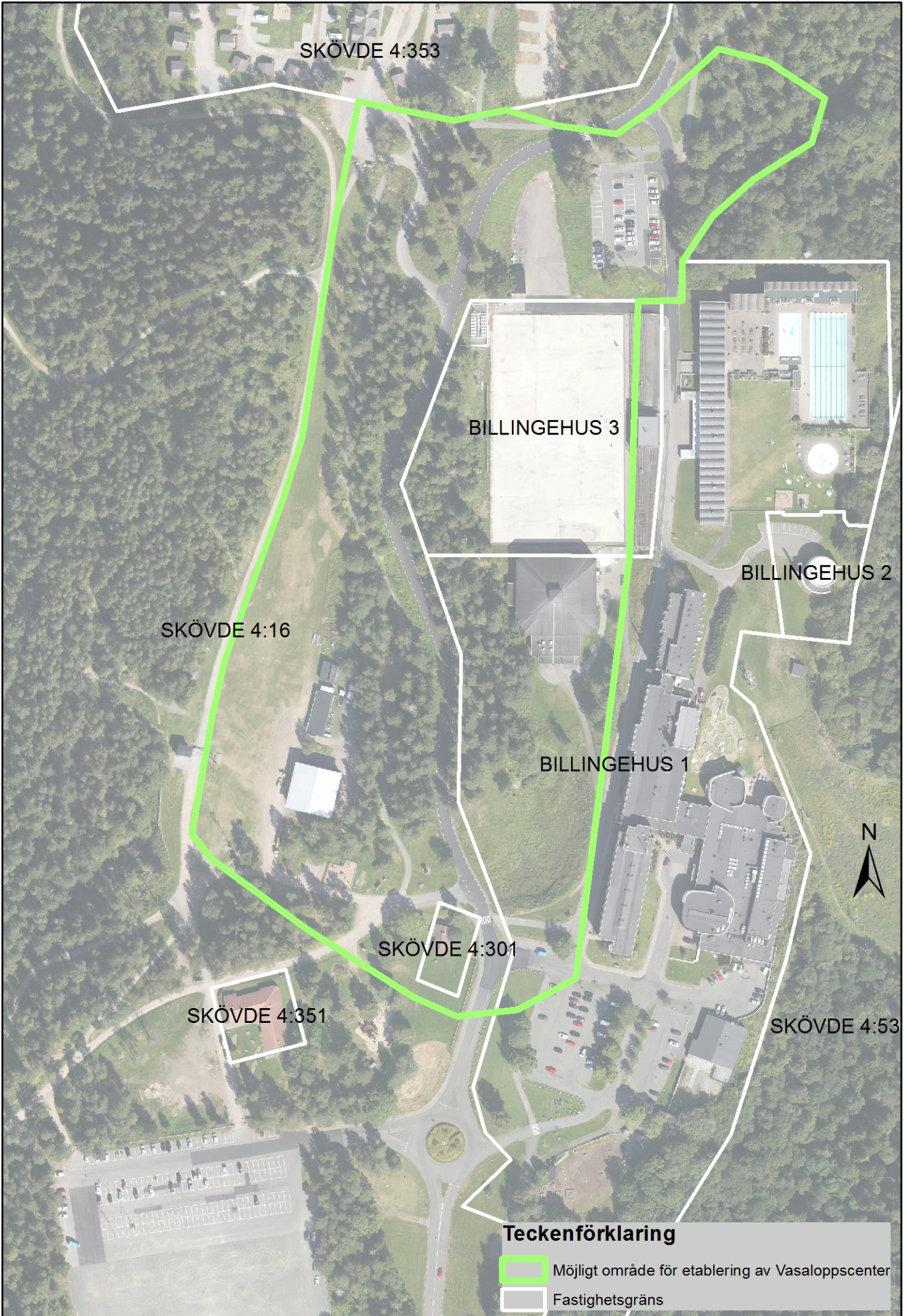
TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB

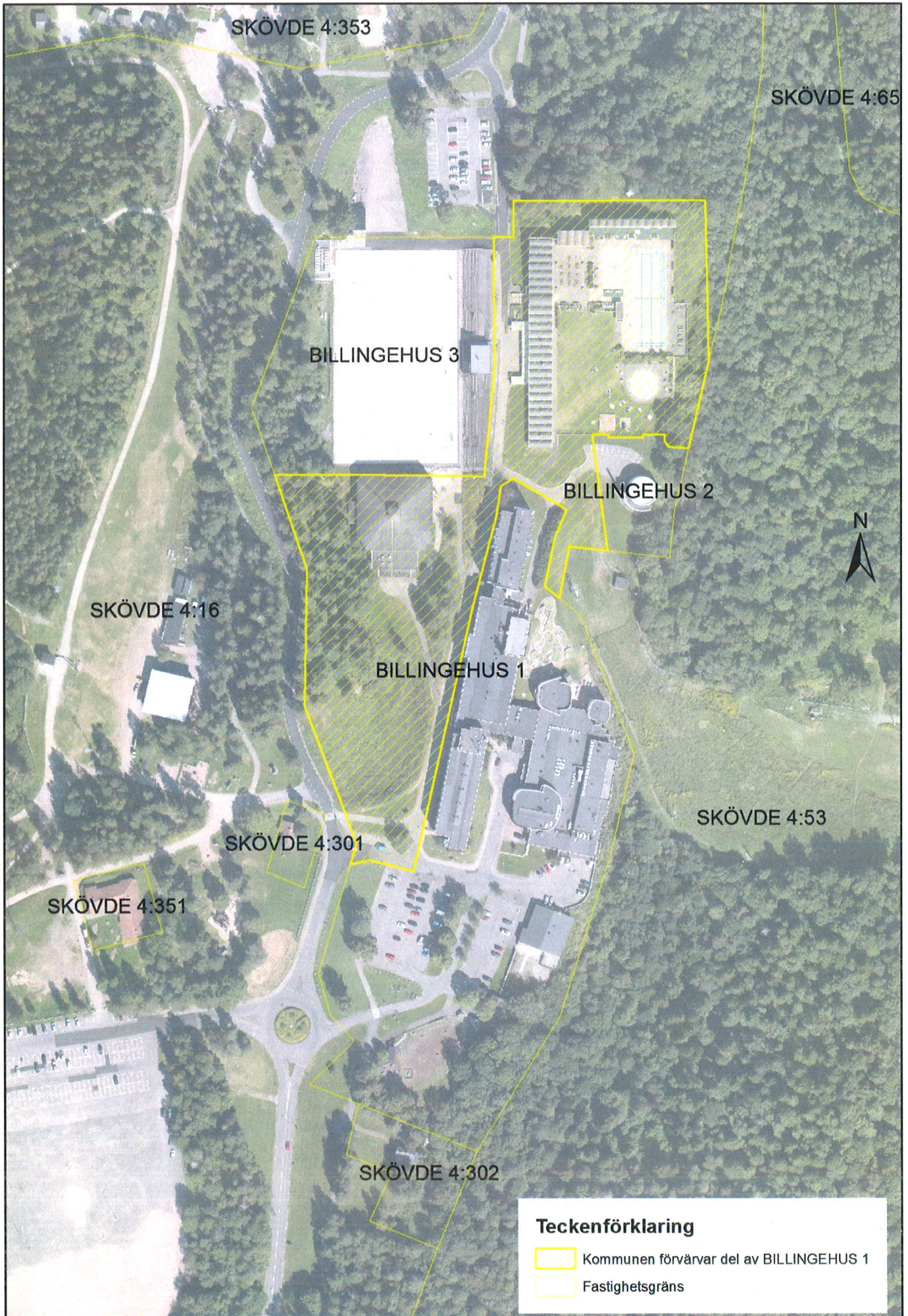
[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

PER SUND SVENSK '14

Olle Lundin

Vänge 160316

Professor i förvaltningsrätt

Uppsala universitet

Rättsutlåtande avseende Avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billingeus i Skövde AB och Tribe Hotel Billingeus AB avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billingeus

Jag har fått i uppdrag att yttra mig över en avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billingeus i Skövde AB och Tribe Hotel Billingeus AB avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billingeus. Syftet med yttrandet är att utreda hur avsiktsförklaringen, planen och de olika affärerna förhåller sig till framför allt kommunallagen men även i förekommande fall annan lagstiftning.

Yttrandet är upplagt så att inledningsvis presenteras avsiktsförklaringen i väsentliga delar. Därefter följer avsnitt 2-4 som är beskrivning av gällande rätt inom för yttrandet relevanta områden, den allmänna kompetensen enligt KL, kompetens inom turismområdet samt statsstödsregler. I avsnitt 5 analyseras det förevarande fallet i skenet av gällande rätt.

1. Bakgrund, förutsättningar och syfte

Bakgrunden är enligt följande:

Skövde kommun och Host Billingeus i Skövde AB ("Host Billingeus") och Tribe Hotel Billingeus i Skövde AB ("Tribe Billingeus") gemensamt benämnda ("Host") har för avsikt att ingå avtal avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billingeus.

Syftet med avtalen är att tillsammans möjliggöra en utveckling och förbättring av fritidsområdet och Billinge hus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed ska det skapas förutsättningar att fritidsområdet och Billinge hus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område med följd att Skövde kommun tillsammans med Host skapar förutsättningar att få en bättre besöks- och turistnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla kommunen och dess handel, restauranger och hotell.

Syftet ska uppnås genom att den offentliga och privata sektorn i Skövde samverkar för att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på denna satsning för rekreation, fritid och näringsliv. Ett övergripande syfte är att stimulera turismen i området. De mer konkreta förutsättningarna följer nedan.

- Host Billinge hus äger fastigheten Skövde Billinge hus 1 ("Fastigheten").
- Tribe Billinge hus driver enligt ett hyresavtal med Host Billinge hus hotellverksamhet på fastigheten.
- Kommunen äger marken i anslutning till och i närområdet till Fastigheten vilket bl.a. omfattar ett fritidsområde med motions-, skidspår och Billingebacken (Fritidsområdet).

Skövde kommun och övriga parter är överens om att byggandet av en ny kongresshall som ersättare till Blå Hallen är av väsentligt intresse för genomförandet av syftet med avtalen.

Skövde kommun ska förvärva del av Fastigheten för köpeskillingen 45 Mkr. Köpeskillingen är bl.a. baserad på att säljaren ska uppföra en ny kongresshall i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare och som ska ersätta den befintliga kongresshallen Blå Hallen. Värdet på Blå Hallen jämte därtill hörande markområde och friluftsbadet jämte därtill hörande markområde bedöms vara 45 Mkr.

Utöver det tillkommer en rad olika åtgärder som ska vidtas av kommunen och övriga parter:

Host för avsikt att investera ca SEK 200 miljoner i kongresshall och i hotellverksamheten enligt följande:

Den befintliga hotellanläggningen, bestående av hotellrum, SPA anläggning, konferensrum, restaurant och gemensamhetsutrymmen ska renoveras och ca 100 nya hotellrum ska byggas till i eller i anslutning till i existerande hotellanläggning. Ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellet.

Kommunen ska investera ca SEK 150 miljoner i Fritidsområdet inklusive mark- och fastighetsförvärv. Investeringen ska bl.a. innebära att Billingebacken får en ytterligare

nedfart och förlängs. Befintlig liftanläggning kompletteras alternativt ersättas med en 4-6 sits därtill anpassad stollift, för vinter- och sommaraktiviteter. Befintliga längdskidspår ska byggas ut och det skapas ett 10 km sammanhängande skidspår med möjligheter till konstsnö på hela sträckan. I anslutning till hotellverksamheten skapas ett Vasaloppscenter. Kommunen ska även förvärva ett friluftsbad och rusta upp anläggningen.

2. Allmänt om den kommunala kompetensen

2.1 Det lokala allmänintresset, lokalisering, proportionalitet m.m.

Utgångspunkten för kommunernas allmänna kompetens återfinns i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900, KL). Där stadgas att kommuner får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar och som inte ska handhas enbart av annan. Kärnan i detta stadgande är lokutionen "angelägenheter av allmänt intresse". Med det avses att kommunen skall ägna sig åt sådant som ligger i det kollektiva intresset och att detta intresse ska anknytas till de egna medlemmarna.¹ Det är alltså det lokala allmänintresset som är avgörande för kommunens allmänna kompetens. Denna princip är grundbulten i den kommunala allmänna kompetensen och tidigare var det endast allmänintresset som kom till uttryck i lagtexten. Övriga kompetensbegränsande principer kan i stort sett härledas tillbaka till tanken på att kommunen endast ska ägna sig åt sådant som ligger i det lokala allmänintresset, i kommunmedlemmarnas intresse.

Det allmänna kravet på att en viss åtgärd eller verksamhet ska ligga i kommunmedlemmarnas intresse rymmer också ett krav på proportionalitet. Den ekonomiska insatsen bör motsvara den nytta som kommunen och dess medlemmar får av åtgärden. Proportionalitetskravet är mer eller mindre tydligt då domstolarna prövar frågor om kompetensenlighet. I exempelvis RÅ 1993 ref. 35, som handlar om huruvida kommunalt stöd till en golftävling var kompetensenligt, är proportionalitetstanken mycket tydlig. Domstolen uttalar där att kommunens avsikt var att ge viss PR för kommunen och att det "har inte visats att stödet skulle ha haft en omfattning som stått i missförhållande till den förväntade nyttan av evenemanget". Den begränsade kommunala insatsen, 250 000 kr, verkade därför inte vara en oproportionerlig åtgärd i förhållande till den kommunala nyttan och beslutet stod sig därför.

I ett annat fall, RÅ 2006 ref. 81, prövade Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) om ett kommunalt bidrag till en stiftelse som hade i uppgift att bedriva verksamhet inom

¹Se exempelvis förarbetena till 1977 års kommunallag, prop. 1975/76:187, för dagens skrivning i 2 kap. 1 § KL och motiven därbakom.

internationell vattenforskning var förenligt med kommunallagen. Det kommunala bidraget var ca 60 miljoner. Kammarrätten, vars dom fastställdes av HFD, var enig. Domstolen var av uppfattning att stiftelseändamålet sannolikt skulle innebära viss nytta för kommunen och därmed skulle bidraget vara kompetensnligt i och för sig. Att en kommun har uppgifter inom vattenförsörjningsområdet är odiskutabelt. Emellertid menade rätten vidare att bidragets storlek inte stod i proportion till den framtida nyttan. Riskerna fanns att bidraget framför allt skulle förbrukas genom internationell forskning och utredningsverksamhet och nyttan för kommunen skulle därmed vara begränsad. Domstolen pekar på att kommunen borde ha gjort vissa avgränsningar så att medlen skulle komma att förbrukas i verksamhet som faller inom det kommunala intresset. HFD:s majoritet fastställde kammarrättens dom. Minoriteten menade dock att stiftelsens verksamhet endast delvis skulle bekostas av kommunen och att åtgärden även gynnade turism och det lokala näringslivet genom att den bl.a. anordnade konferenser. Fallet visar det svåra i att förutse hur domstolarna kommer att döma i frågor kring proportionalitet och kommunal kompetens.

Allmänintressets starka ställning kan dels förklaras med att en kommun är en tvångsassociation och dels att kommunerna är utomordentligt viktiga samhällsorgan. Kommunmedlemmarna är tvingade in i sammanslutningen och det är därför väsentligt att kommunens verksamhet är till nytta för de egna medlemmarna. Man kan uttrycka det så att en kommun har inget egenvärde i sig utan existerar endast för de egna medlemmarna. Att kommunerna är ryggraden i den svenska välfärdsstaten innebär att kommunens resurser bör användas på ett sådant sätt att välfärdsstatliga värden uppnås och bibehålls genom den kommunala verksamheten.² Det förklarar varför det allmänna intresset fortfarande är ledstjärnan för den kommunala verksamheten. Den kommunala verksamheten ska gynna de egna medlemmarna.

2.2 Förhållandet till näringslivet

En kommun får bedriva näringsverksamhet om syftet är att tillhandahålla tjänster eller nyttigheter till kommunmedlemmarna. Kommunallagen förbjuder uttryckligen kommunal verksamhet vars syfte är att bereda kommunen ekonomisk vinst. Detta följer av 2 kap. 7 §. Av stadgandet framgår att kommunen får driva näringsverksamhet om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt kommunmedlemmarna. Stadgandet ger bl.a. uttryck för *förbudet mot att driva spekulativa företag*, d.v.s. företag med vinstsyfte.³

Kommunen är således förbjuden att bedriva verksamhet vars huvudsakliga syfte är att generera vinst. Om höga avkastningskrav sätts på en verksamhet kommer syftet

²Därför finns också förbud mot spekulativ verksamhet och krav på god ekonomisk hushållning, se 2 kap. 7 § och 8 kap. KL.

³ Prop. 1990/91:117 s. 151.

med själva verksamheten åtminstone delvis att vara vinstgenerering. Ju högre avkastningskrav desto mer kommer själva verksamheten att hamna i bakgrunden. Vid någon punkt, d.v.s. då avkastningskraven blir mycket höga, kommer förbudet mot spekulativ verksamhet att slå till. Att i matematiska termer uttrycka detta är knappast möjligt utan det får bli en bedömning från fall till fall. Det finns ingen rättspraxis eller förarbetsuttalanden angående detta utan det är ytterst en fråga för domstolen att bedöma.

Av stadgandet i 2 kap. 7 § följer att kommunen exempelvis kan bedriva verksamhet inom kollektivtrafiken, vattenverk, energiföretag, bostadsföretag m.m. Denna kompetens har utvecklats historiskt och brukar benämnas sedvanlig kommunal affärsverksamhet.

Att ha ett rikt och aktivt lokalt näringsliv är självfallet något som ligger i en kommuns intresse. Sådant genererar arbetstillfällen och skatteinkomster. Därför kan också en kommun understödja näringslivet med olika åtgärder. Kommunala "företagsparker" där exempelvis industrifastigheter hyrs ut till subventionerade priser är relativt vanligt. En kommun kan understödja det lokala näringslivet i generellt avseende. Stödet skall rikta sig till hela det lokala näringslivet eller åtminstone en större grupp. Individuellt inriktat stöd är i princip inte tillåtet. I 2 kap. 8 § stadgas att en kommun får allmänt främja näringslivet men att individuellt inriktat stöd endast får lämnas om det finns synnerliga skäl. Sådana skäl är i princip endast då det gäller att upprätthålla eller tillskapa ett slags minimistandard på servicen i kommunen. Därför har det i rättspraxis accepterats att en kommun understött den enda bensinstationen i kommunen eller det enda hotellet i tätorten.⁴

Regleringen av förhållandet till näringslivet ställer inte upp några egentliga hinder för att en kommun ska kunna på olika sätt samverka med näringslivet. Det väsentliga är dock att de kommunala åtgärderna och samverkan i stort ligger inom den kommunala kompetensen och att förhållandet mellan kommunen och näringslivet präglas av balans ur ett stödperspektiv, d.v.s. att inget kommunalt stöd till enskild näringsidkare föreligger.

3. Kommunens kompetens inom turismområdet,

Förutom den allmänna kompetensen i 2 kap. KL finns utökade befogenheter i speciallagstiftning. Det finns mängder med olika regleringar som oftast innebär olika typer av åligganden för den kommunala sektorn. Socialtjänstregleringarna, SoL och LSS, Skollagen m.m. är exempel där lagstiftaren ålagt kommunerna omfattande skyldigheter fr.a. mot enskilda. Det finns dock specialreglering som innebär utökad kompetens och möjligheter för kommunerna. I lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47) ges utökade befogenheter på en rad skilda områden. Det ges bl.a. möjlighet att ge bistånd till utländska studerande, kompensation till enskilda

⁴ RÅ 1979 Ab 14 och RÅ 1995 ref. 98.

inom socialtjänsten, sjuktransporter, kollektivtrafik, samhällsorientering och om turism.

I lag om vissa kommunala befogenheter stadgas i 4 kap. 1 §, om Åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar, att kommuner får vidta åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar i den utsträckning det behövs för att främja turismväsendet inom kommunen. Vidare i samma lag framgår, av 1 kap. 2 §, att lokaliseringsprincipen inte gäller för turismverksamheten. Verksamheten och insatsen ska även ställas i proportion till den förväntade kommunala nyttan av den. Hotell, campingplatser, stugbyar och skidanläggningar är exempel på verksamheter som är kompetensenliga.⁵

Stadgandet i lagen motsvarar innehållet i lagen (1968:131) om vissa kommunala befogenheter inom turismväsendet. Någon ändring i sak var inte avsedd då bestämmelsen överfördes till den nuvarande lagen. Det innebär att rättspraxis rörande 1968 års turismväsendelag är relevanta även idag. Som kompetensenliga insatser har bedömts bidrag till projektering av privat turisthotell (RÅ 1969 C 42), garantiåtagande för av SJ anordnade charterresor till vintersportanläggningar i kommunen (RÅ 1971 C 283), aktieteckning och annat liknande engagemang i liftbolag (RÅ 1971 C 284 och 381), bidrag till arrendator av kommunägt turisthotell för att möjliggöra helårsdrift (RÅ 1974 A 686) och ekonomisk samverkan med enskild för utredning av hur viss fastighet i enskild ägo lämpligen kunde användas för turism och annan rekreation (RÅ 1973 A 307). Notera att fall som rör stöd till enskilda kan idag räknas som förbjudet statsstöd.

Moderna rättsfall rörande kompetensen inom turismområdet saknas i princip.⁶ Klart är att hotell, skidanläggningar, liftar m.m. ligger inom den kommunala kompetensen. Det är överhuvudtaget svårt att se en tydlig begränsning av kompetensen inom turismområdet. Det finns endast ett fall, RÅ 1970 ref. 13 Dennisland, där det kommunala åtagandet ansågs som kompetensöverskridande. Domstolen menade att anläggningen var av stark reklamkaraktär och inte egentligen hade till syfte att locka till sig besökare och turister till kommunen. Det var ett stöd av "ovidkommande enskilda ekonomiska intressen" och därför kompetensöverskridande.

Den kommunala kompetensen inom turismområdet är således vidsträckt. Gränserna är inte klart uttryckta varken genom rättspraxis eller i förarbeten. Att 1968 års lag transformerats till den moderna lag om vissa kommunala befogenheter som idag gäller, från 2009, ger vid handen att den vidsträckta kommunala kompetensen gäller även dagens förhållanden även om modern rättspraxis i princip saknas.

⁵ Prop. 2008/09:21 s. 6.

⁶ Notera dock att minoriteten i 2006 års vattenforskningsfall ansåg bl.a. att turismargumentet hade gjort sig gällande i fallet.

4. Statsstödsregler och marköverlåtelser

En fråga som under de senaste åren rönt stor uppmärksamhet är huruvida de regler mot otillåtna statsstöd som följer av artikel 107 i EUF-fördraget begränsar en kommuns planmonopol och möjligheter till fastighetsöverlåtelse i samband med detalj- och översiktsplaneändringar. Enligt EU-rätten är statligt och därmed också kommunalt stöd till näringslivet inte tillåtet när stödet i beaktansvärd omfattning inverkar eller kan inverka på handeln mellan medlemsländerna.

Om en fastighetsöverlåtelse sker efter ett vederbörligen offentliggjort, öppet och villkorslöst anbudsförfarande där det bästa eller enda anbudet antas, så utgör det per definition en försäljning till marknadspris och innefattar följaktligen inte statligt stöd.

Det bör poängteras att det inte finns något uttryckligt hinder mot att förutsättningarna för en överlåtelse av ett visst markområde är förenade med olika typer av villkor, t.ex. markområdets framtida användningsområde eller krav på särskild bebyggelse.

Notera dock att statsstödsreglerna, vad gäller fastighetsöverlåtelser, tar sikte på det allmänna, d.v.s. stat, kommun eller landstings *försäljning* av fastigheter. Det allmänna *köp* av fastigheter är knappast alls berört i statsstödssammanhang. Inte heller omfattas fastighetsköp av LOU. En anledning till detta undantag är att fast egendom inte är flyttbar och att därför marknaden för den som önskar köpa är mycket begränsad. Att fastighetsförvärv inte omfattas av upphandlingsregleringen är en naturlig följd av att fastigheter inte är flyttbara och på så vis inte finns naturligt på en marknad. I de allra flesta fall är inte en fastighet utbytbar mot en annan fastighet, från ett köparperspektiv. Köparen vill ha just den unika fastigheten med dess förutsättningar och belägenhet. Det finns helt enkelt endast en aktuell fastighet som kan uppfylla detta syfte.

Oaktat att förevarande fall rör ett kommunalt köp av en fastighet kommer det kända fallet rörande Åre kommun och Konsum från Tribunalen. Fallet är relevant i så måtto att det visar att inte enbart det högsta priset är avgörande när en kommun säljer en fastighet. Sådana skäl som den lokala planeringen av det lokala samhället också kan vägas in i transaktionen och att en enskild transaktion i vissa fall ska bedömas i sin kontext och inte enskilt.

Den 21 juni 2005 antog kommunfullmäktige i Åre kommun en fördjupad översiktsplan vars ändamål bl.a. var att göra torget i Åre centrum bilfritt. Vidare var avsikten att kommunens fastighetsbolag, Åre Centrum AB, skulle ingå ett avtal med kommunen om att utveckla torget. Vid torget låg emellertid bl.a. en konsumbutik. För att kunna genomföra översiktsplanen var det nödvändigt för kommunen att förvärva den aktuella marken. För att konsumbutiken skulle kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet erbjöds Konsum Nord att förvärva en angränsande tomt samt att genom fastighetsbolaget förvärva en annan fastighet inom ett område som var föremål för en detaljplan för utveckling av ett nytt handelsområde för en krona.

Genom såväl ett telefonsamtal som ett e-postmeddelande till kommunchefen den 23 augusti 2005 inkom emellertid konkurrenten Lidl Sverige AB – som önskade etablera sig i Åre – med ett anbud på 6 600 000 kronor för samma mark.

Efter det att anbudet från Lidl uppmärksammats i media ökade försäljningspriset successivt från en krona till 2 000 000 kronor, medan tilläggsområdet förvärvades från Åre Centrum AB för 1 000 000 kronor och Åre Centrum förvärvade Konsums fastighet vid Åre torg för 8 500 000 kronor. Den 5 oktober 2005 beslutade kommunfullmäktige i Åre att godkänna försäljningen till Konsum för 2 000 000 kronor. Försäljningen föregicks således inte av något anbudsförfarande utan var ett led i en planeringsprocess där tanken aldrig var att någon annan köpare än Konsum var tilltänkt för den aktuella marken.

Kommissionen fann på grundval av de uppgifter som lämnats att förekomsten av statligt stöd i enlighet med innebörden i nuvarande artikel 107.1 EUF-fördraget inte kunde uteslutas. På grundval av tillgängliga uppgifter verkade det tvärtom troligt att det pris Konsum betalade för marken låg under marknadsvärdet och att statsstöd förelåg.

Tribunalen prövade frågan i mål T-244/08, Konsum Nord ekonomisk förening mot Europeiska kommissionen. Tribunalen konstaterar att försäljningen av den aktuella marken inte utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 EUF-fördraget då det framgår av de handlingar och svar som lämnats in till Kommissionen att försäljningen av den aktuella marken ingick i en serie sammanlänkade transaktioner som syftade till att genomföra översiktsplanen och detaljplanen för Åre kommun. Tribunalen konstaterar vidare att kommissionens påstående att de svenska myndigheterna inte hade lämnat några konkreta uppgifter rörande sökandens fastighetsförsäljning eller några konkreta uppgifter som visar att de båda transaktionerna utgjorde en del av en större uppgörelse var felaktigt och att det tydligt framgår att det fanns en koppling mellan de olika transaktionerna.

Kommissionen hade vidare anfört att det saknades en ekonomisk koppling mellan kommunens överlåtelse och fastighetsöverlåtelse mellan Konsum Nord och Åre Centrum AB. Tribunalen konstaterar dock att avsaknaden av en konstaterad ekonomisk koppling mellan priset på den aktuella marken och priset på fastigheten i Åre kommuns centrum inte försvagar kopplingen mellan de olika fastighetsaffärerna i fråga. Även om försäljningarna skedde oberoende av varandra, i juridiskt och ekonomiskt hänseende, så var de villkorade av varandra och en helhetsbedömning av situationen ger vid handen att det fanns en koppling mellan dem i syfte att genomföra kommunens översikts- och detaljplan. Något stöd förelåg därför inte.

Slutsatsen är att det enligt EU-rätten kan föreligga speciella omständigheter, exempelvis något väl dokumenterat samhällsintresse, som gör det försvarligt för en kommun att sälja en fastighet på näringslivets fastighetsmarknad till underpris, men att kommunen då har den fulla bevisbördan för att sådana speciella omständigheter föreligger.

5 Analys

Hela planen med de olika affärerna, transaktioner m.m. bör betraktas som en helhet. Konsum-Åre fallet visar tydligt att domstolen, Tribunalen, tar fasta på att kommunens planerade olika avtal och transaktioner ska beaktas som en helhet oaktat att det i formell mening är skilda avtal. Detta bör också gälla från ett kommunalrättsligt perspektiv, hela planen, och de olika avtalen och investeringarna, och det kommunala syftet ska beaktas.

Det övergripande syftet med utvecklingen av Billingen och Billingshus synes vara att locka turister och besökare till kommunen. Sen finns en rad underliggande syften och positiva synergieffekter för kommunen och dess invånare om planen genomförs i sin helhet. Kommunala satsningar på turism, kultur, fritid, idrott hör till sådant som ligger i den kommunala kompetensen. Alla satsningar som rör motionsverksamhet, skidspår, simhall, Vasaloppscenter m.m. är odiskutabelt kompetensenliga.

Kultur, fritid och idrott hör utan tvekan till kärnan i den allmänna kommunala kompetensen enligt 2 kap. KL.⁷ Satsningar på åtgärder inom turismområdet ligger även dessa inom den kommunala kompetensen enligt lag om vissa kommunala befogenheter. Som konstaterats ovan så är kommunens möjligheter att agera inom turismområdet omfattande. Planen och åtgärderna är i dessa delar kommunalrättsligt oproblematiska.

Kommunen har anlitat ett företag⁸ att utreda de samhällsekonomiska effekterna av satsningen och genomförande av planen. Utredningen visar att de kommunala satsningarna kommer att medföra stora positiva effekter för kommunen.⁹ Ökad turism, flera arbetstillfällen m.m. innebär att nyttan för kommunen och dess invånare utan tvivel står i proportion till den kommunala insatsen. Det synes t.o.m. vara så att de kommunala satsningarna kommer att löna sig mätt i ekonomiska termer. Kravet på proportionalitet avseende de kommunala insatserna är således uppfyllt.

Fastighetsförvärvet på 45 Mkr innebär att kommunen förvärvar en fastighet jämte mark som är av central betydelse för genomförandet av planen. Köpeskillingen är baserad på och till övervägande del villkorad av att säljaren påbörjar och slutför byggnationen av en ny kongresshall i anslutning till fastigheten. Kommunen får på så vis behovet av en modern kongresshall i kommunen täckt. En sådan byggnad är central för kulturlivet och även av betydelse i andra fall, mässor etc.

Kan köpet av Fastigheten utgöra ett stöd enligt kommunallagen eller EU-rätten? Det finns flera skäl till att Fastighetsförvärvet inte utgör ett stöd i rättslig mening. Dessa kommer att redovisas i tur och ordning:

– Köpeskillingen avser Fastigheten samt indirekt genom betalningsmodellen även tillgång till en ny kongresshall i kommunen. Tillgången till en ny kongresshall i

⁷ Se exempelvis Lindquist *Kommunala befogenheter*, s. 219 ff. och 223 ff.

⁸ WSP Analys & Strategi

⁹ Se rapporten WSP Effektberäkningar Skövde kommun, s. 16 f.

kommunen är väsentligt för kommunen. Att uppskatta det ekonomiska värdet är dock svårt. Om kommunen uppfört kongresshallen i egen regi så hade det sannolikt överstigit köpeskillingen.

– Att sätta ett marknadsvärde på en fastighet som ska förvärvas, ur ett köparperspektiv, är i princip omöjligt. Eftersom det bara finns en fastighet som kan fylla de kommunala syftena så blir i princip marknadsvärdet det som säljaren begär. Det är också förklaringen till att fastighetsförvärv inte omfattas av upphandlingsreglerna. Fastigheter uppträder i princip inte på en marknad då de i normalfallet är unika.

– Planen ska ses som en helhet. Fastighetsförvärvet kan inte bedömas isolerat. Hela planen ska således beaktas. En samlad bedömning av planen visar inget som tyder på att kommunen i något avseende ger otillbörligt stöd till de privata parterna.

– Även om något skulle tyda på att fastighetsförvärvet skulle utgöra stöd så kan det vara förenligt med gällande rätt. Om det finns tungt vägande samhällsplaneringsskäl att genomföra affären så kan det innebära att dessa skäl förtar åtgärdens karaktär av stöd.

Det finns således flera olika rättsliga argument för att fastighetsaffären inte utgör otillåtet stöd i rättslig mening, varken från ett kommunalrättsligt- eller EU-rättsligt perspektiv.

Väsentligt att konstatera är att även om, oklart hur, det skulle konstateras att planen i någon del utgör stöd i något avseende så finns tungt vägande skäl för att det skulle vara tillåtet ändå. Genomförandet av planen bygger på avsikten att Skövde kommun ska satsa på kultur och idrott till gagn både för kommunmedlemmar och som ett led i en turismsatsning. Ett eventuellt stöd skulle kunna vara rättsligt acceptabelt av dessa skäl och som ett led i genomförande av planen.

I övrigt finns inget som tyder på att ett genomförande av planen skulle vara problematisk ur ett rättsligt perspektiv. Det vore också mycket märkligt om gällande rättsregler skulle omöjliggöra att en kommun satsar progressivt för att utveckla kommunen i positiv riktning, till gagn för kommunen och kommunmedlemmarna. Att en sådan satsning genomförs i samarbete med privata aktörer innebär inte heller något rättsligt problem så länge det inte fråga om att privata krafter på något sätt erhåller offentligt stöd från kommunen. Så är inte fallet här, som ovan visats. Planens genomförande blir därigenom en politisk fråga och inte en rättslig fråga.

6 Slutsats

Med beaktande av ovanstående så är min avslutande bedömning att genomförande av planen att utveckla Billingen och Billingehus i Skövde kommun, enligt Avsiktsförklaringen, inte strider mot kommunallagen eller annan lagstiftning.

UNITED
BY OUR
DIFFERENCE

Effektberäkningar Skövde

Rapportnummer

2016-03-08

Analys & Strategi

Konsulter inom samhällsutveckling

WSP Analys & Strategi är en konsultverksamhet inom samhällsutveckling. Vi arbetar på uppdrag av myndigheter, företag och organisationer för att bidra till ett samhälle anpassat för samtiden såväl som framtiden. Vi förstår de utmaningar som våra uppdragsgivare ställs inför, och bistår med kunskap som hjälper dem hantera det komplexa förhållandet mellan människor, natur och byggd miljö.

Titel: Effektberäkningar Skövde
Redaktörer: Mattias Frithiof, Kristina Westermark, Jonas Börjesson
WSP Sverige AB
Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Tel: 010-722 50 00
E-post: info@wspgroup.se
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se/analys

Innehåll

1	INLEDNING	5
2	TILLVÄXTENS DRIVKRAFTER.....	5
3	STRUKTUROMVANDLINGEN OCH FRAMTIDENS JOBB OCH SYSSELSÄTTNING	7
4	REGIONAL OCH LOKAL KONTEXT	9
4.1	Nuläge strukturella indikatorer	11
4.2	Billingsens nuläge	11
5	EFFEKTER AV INVESTERING PÅ BILLINGEN	12
5.1	Investering på Billingen	12
5.2	Effekter på BRP	14
5.3	Sysselsättningseffekter	14
5.4	Skatteintäkter	15
5.5	Sammantagna modellberäknade effekter	16
5.6	Förväntade effekter av turismsatsningar.....	16
6	SLUTSATSER.....	17
	BILAGA 1 – OM RAPS-MODELLEN.....	20

1 Inledning

Följande rapport kretsar kring frågan om vilka lokal- och regionalekonomiska effekter som kan uppstå om en satsning på Billingen – såsom den beskrivits för WSP av Skövde kommun – genomförs. Bakgrunden till, och detaljerna kring, satsningen finns specificerade i andra utredningar medan denna utredning är framtagen för att bedöma direkta och indirekta spridningseffekter av satsningen med hjälp av gängse regionalekonomiska prognosmodeller kompletterat av kvalitativa resonemang kring regionalekonomisk utveckling och tillväxt.

Inledningsvis finns det anledning att betona att modellberäknade effekter aldrig kan ge en heltäckande bild av verkligheten. Modeller är istället en starkt förenklad bild av verkligheten, men ger normalt en god indikation på spridningseffekternas storlek och karaktär.

För att nyansera bilden ska de två inledande kapitlen ses och läsas som viktiga kontextuella bidrag till de modellberäknade resultaten. Det finns en rad kvalitativa, upplevda och dynamiska effekter som inte låter sig mätas och fångas av den linjära verklighet som modellen representerar.

Inledningsvis beskrivs den förändring som ofta benämns ”strukturomvandlingen” och som manifesterats i begreppet ”den nya ekonomiska geografin”. I omvandlingen från varuproducerande och tillverkande ekonomier till service- och tjänstedrivna ekonomier förändras också betydelsen av klassiska produktionsfaktorer. Hur detta påverkar t.ex. sysselsättning och tillväxt är en viktig aspekt att förhålla sig till. Ur ett kommunalt perspektiv är det nya produktionsfaktorer som bör ”attraheras” till den kommunala utvecklingsarenan. De tidigare produktionsfaktorerna – som ofta var platsbundna och kunde utvinnas ur mark och skog – är numera flyttbara och rörliga. Det är således alltmer platsens egenskaper i stunden och relationen till det nära omlandet, funktionaliteten, som avgör tillväxtpotentialen. Hur detta i förlängningen påverkar en kommuns attraktivitet, utvecklingsförutsättningar, produktivitet och i slutändan intäkter hänger på näringslivets utveckling och dess förmåga att sysselsätta invånarna. Om var framtidens sysselsättning kan förväntas uppstå handlar det nästkommande kapitlet. Vi beskriver sedan nuläget i Skövde för att sätta de först beskrivna i relation till dagens läge. Först därefter redovisas modellberäkningarna och dess resultat. Studien avslutas med sammanfattning och slutsatser.

2 Tillväxtens drivkrafter

Hösten 2014 publicerade WSP en uppmärksammas skrift vid namn ”Regionernas kamp”. Titeln är dramatisk, men avser egentligen en utvecklingstrend som observerats och studerats i många decennier. Att regioner, snarare än nationer, är centrum för den ekonomiska utvecklingen konceptualiserades för över 30 år sedan av den amerikanske ekonomen och Nobelpristagaren Paul Krugman. Han kallade förändringen ”den nya ekonomiska geografin”. Det paradoxala i utvecklingen är att ju mer internationaliserad och global världsekonomin blir – mycket tack vare ny teknik och sjunkande transportkostnader –

desto mindre blir de ekonomiska geografier som konkurrerar med varandra. Vi går alltså från nationernas kamp till regionernas kamp.

I Sverige kallar vi dessa nya centra för ekonomisk utveckling för lokala arbetsmarknadsregioner (LA) eller funktionella analysregioner (FA). Båda namnen speglar det resmönster eller den aktionsradie som människor dagligen uppvisar – huvudsakligen mellan bostadsplats och arbetsplats, alltså pendlingen. Men funktionaliteten innefattar förstas också andra typer av ärenden såsom fritidsaktiviteter, konsumtionsärenden och t.ex. kultur- och nöjesaktiviteter. I princip utgår definitionen av LA och FA från en centralort till vilka ett antal satellitorter kopplas baserat på huruvida de karakteriseras av inpendling eller utpendling.

Våra svenska arbetsmarknadsregioner har under lång tid vuxit. I grunden för förändringen ligger en allt snabbare teknisk utveckling, billigare transporter och effektivare informationsteknik. Samma tekniska landvinningar har förstas påverkat våra globala res- och handelsmönster och sammantaget "förtätat" både Sverige och världen. Handel, och därmed konkurrensen, har blivit global och gränslös. För att anpassa sig till dagens förutsättningar behöver näringslivet vara snabbfotat och rörligt och söka de platser där tillväxtens förutsättningar för stunden är bäst.

Det som idag utgör grundläggande tillväxtförutsättningar är alltså till stor del flyttbara – i motsats till den gamla ekonomins geografiskt bundna produktionsfaktorer som skog och malm. Den nya ekonomins produktionsfaktorer utgörs av utbildad arbetskraft, innovationsförmåga och kunskapsöverföring. Man kan tala om betydelsen av effektiva regionala system för kommunikation, kunskapsuppbyggnad, rörlighet, entreprenörskap, företagande och innovationer. I samspelet mellan dessa attraheras nya element i produktionen såsom människor och kapital, och ur det regionala systemet kommer nya produkter och tjänster – alltså tillväxt.

En ytterligare drivkraft för tillväxt är storlek och täthet. Ju fler aktörer som samlas nära varandra, desto större blir potentialen för att dra nytta av varandras kunskaper, kapital, kunder eller nätverk. Därför är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna i den nya ekonomiska geografien platsens attraktivitet för kunskapsintensiv och innovativ arbetskraft. Sådan attraktivitet accentueras av ett väl fungerande samspel och kommunikation mellan människor, kapital, kunskap, kunskapsöverföring och leder till snabbare utveckling av nya tjänster och produkter – det vi kallar innovationer.

Arbetsmarknadscentrumets betydelse och roll.

Generellt kan sägas att de större och tätare städerna erbjuder komparativa fördelar för specialiserade och kunskapsintensiva tjänsteföretag – både i rekryteringsmening och produktivetsmening. I de stora städerna samlas och sprids kunskaper, kapital och innovationskraft. I mindre täta och billigare lägen utanför städerna finns bättre förutsättningar för mindre specialiserad och i allmänhet mer yrkrävande verksamhet. Skövde är betydligt tätare och större än många orter i det omedelbara omlandet och attraherar – men drar också nytta av – att vissa företag, verksamheter och individer väljer centralorten. Med detta följer alltså betydande fördelar, men också i någon mån andra uppgifter och ansvar.

Samspelet mellan orterna i regionen är av stor betydelse för den samlade funktionaliteten och utvecklingsförutsättningarna. Skövde har därmed också möjligheter, och ett ansvar, att förse regionen med den typ av infrastruktur som inte kan förväntas finnas på annat håll i närområdet.

Ur Skövdes perspektiv handlar det om att erbjuda goda förutsättningar för den typ av näringsliv som finner komparativa fördelar av en lokalisering i staden – samtidigt som man bejakar de fördelar som finns i omlandets orter och områden.

3 Strukturuomvandlingen och framtidens jobb och sysselsättning

Som beskrivits inledningsvis skapar globalisering, urbanisering och ökad rörlighet nya möjligheter och nya utmaningar för företag och regioner att attrahera den kompetens och arbetskraft som krävs för ekonomisk tillväxt och ett utvecklat näringsliv. Faktorer som är avgörande för attraktiviteten förändras i snabb takt. Det råder nog ingen tvekan om att utvecklingen i generell mening blir alltmer svårkontrollerad för den kommunala nivån och att handlingsutrymmet i flera avseenden är begränsat. Näringslivet kommer konstant att utvärdera balansen mellan kostnader och nyttor av sin lokalisering. Bland de viktigaste nyttorna kommer tillgång till relevant utbildad arbetskraft att vara, det vill säga lokal kompetensförsörjning. Även individer och familjer blir allt mer rörliga och söker samma balans mellan nyttor och kostnader. Därmed är det ur ett kommunalt perspektiv prioriterat att staden och regionen i vid mening är attraktiv att bo och verka i. Kommuner har möjlighet att påverka sin konkurrensförmåga genom att arbeta med attraktivitet för boende, besökare och näringsliv. Den statliga myndigheten Tillväxtanalys skriver följande:

”Förmågan att behålla och attrahera kompetens, företag och kapital är avgörande för lokal, regional och nationell utveckling. Frågor som ’varför är vissa platser mer attraktiva än andra?’ har kommit att bli allt viktigare.” Tillväxtanalys, Rapport 2014:13 ”Varför är vissa platser mer attraktiva för boende än andra?”

Var uppstår jobben i framtiden?

En aspekt på vad som kan påverka en plats attraktivitet är arbetsmarknaden och kompetens. Efterfrågan på arbetskraft är i ständig förändring och har idag en helt annan karaktär än för bara några tiotal år sedan. Det finns i dag betydligt färre jobb helt utan utbildningskrav. Under senare år har den största efterfrågan på arbetskraft funnits i de privata tjänstenäringarna där det ställs vissa krav på utbildning och yrkeserfarenhet. Dessa näringar lever på en ganska bred befolkningsbas med goda möjligheter att efterfråga personlig service i olika former och branscherna har därmed sett bäst utveckling i större och tätare städer. Men efterfrågan på högt utbildad arbetskraft bedöms också öka framöver.

Sedan millennieskiftet har det tillkommit en halv miljon arbetstillfällen inom sådana yrken och takten förväntas inte avta.

Baksidan av myntet är att sysselsättningsutsikterna för personer utan gymnasieutbildning stadigt försämrats. Det är personer utan kvalifikationer som dominerar arbetslösheten och som står längst från arbetsmarknaden. Efterfrågan på denna typ av arbetskraft fortsätter att minska och andelen som faktiskt är sysselsatta blir allt mindre. Dock bedömer Arbetsförmedlingen att sysselsättningen kan komma att stiga något inom delar av tjänstesektorerna, till exempel hotell och restauranger samt personlig service. Denna typ av näringslivsverksamhet är också en viktig lokal "exportmarknad" med betydande potential i den mån besökarna kommer från andra delar av landet eller utomlands. Dock är trenden att arbetsgivare även för dessa typer av jobb tenderar att kräva fullbordad gymnasieutbildning hos sina anställda.

I en mer strukturell mening talar allt för att framtidens arbetsmarknad fortsätter att domineras av jobbtillväxt inom tjänstesektorerna och tillbakagång för sysselsättningen inom industrin. Det går förstås inte att säga exakt var de nya jobben kommer. Särskilt inte som den privata tjänstesektorn står för ca 45 procent av sysselsättningen i Sverige. Inom begreppet privat tjänstesektor ryms allt från synnerligen kunskapsintensiva specialisttjänster till mer arbetsintensiva roller med lägre krav på utbildning. Automatisering och digitalisering kommer sannolikt successivt rationalisera bort de enklaste arbetsuppgifterna och jobben, i alla fall från en svensk arbetsmarknad. Återigen är viktigt att nämna att t.ex. turism- och besöksindustri utgör en betydande potential ur både tillväxt och sysselsättningsynpunkt.

Snabbväxande företag

I en analys som WSP tidigare genomfört visar det sig att företag som definieras som "high growth firms", snabbväxande företag, genererar betydande intresse för deras roll som arbetsgivare. Forskning visar nämligen att snabbväxande företag är mer benägna än andra att anställa ungdomar, lågutbildade, arbetslösa och utrikes födda – för att klara sin tillväxt. Snabbväxande företag verkar dessutom enligt aktuell forskning finnas inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Därutöver konstateras att snabbväxande företag ofta är relativt unga och att tillväxtperioden i allmänhet inte varar under någon längre tid. Enligt WSP:s rapport visar forskningen också att det är svårt att förutse vilka företag som kommer att växa och att riktade insatser mot att stödja just snabbväxande företag haft begränsad effekt. Återigen pekar därför erfarenheter och tidigare studier på att generellt goda villkor för företagande är den viktigaste faktorn för uppkomsten av snabbväxande företag.

4 Regional och lokal kontext

Ovan har övergripande strukturomvandlingar diskuterats och nedan följer Skövdes specifika kontext, både den regionala och den lokala. Syftet med denna del är att ge underlag både i kvantitativa och kvalitativa termer vad en investering på Billingen kan göra med turism- och besöksaktivitet, platsidentitet och Skövdes förutsättningar i stort.

De analyser som har gjorts tidigare om Skövde och investeringen på Billingen diskuterar satsningen framförallt utifrån ett turismekonomiskt perspektiv. I denna rapport berikar vi bilden med att även ta in det lokala näringslivet och koppla detta till Skövdes kapacitet i den nya ekonomiska geografin, kompetensförsörjning samt investering på Billingen. Genom att påvisa aspekter utifrån Skövdes specifika kontext kan man bättre förstå de förutsättningar och möjlighet men även utmaningar som Skövde, både som kommun och del i en större region står inför.

Skövde har, med sina närmare 54 000 invånare, betydande regional potential och en tydlig strategi att bli motorn i regionen. Som kan utläsas i stycket nedan pekar mycket på att så redan är fallet. Flera rapporter (Ramböll, Västsvenska handelskammaren, mfl.) pekar dessutom på Skövdes potential i en tydligare positionering som regionhuvudstad. Detta är även något kommunen lyfter fram som ett prioriterat utvecklingsområde. Men om detta ska ske krävs, enligt nyss nämnda rapporter, att Skövdes attraktionskraft ökar vilket investeringen i Billingen kan förväntas leda till. Just en tydligare positionering av Skövde med fokus på rekreation och friluftsliv är något som föreslås av Västsvenska Handelskammaren. Vidare behöver Skövde vidga och stärka sin befintliga arbetsmarknadsregion och rapporterna lyfter fram att välutbildade unga behöver finna karriärvägar inom Skövde för att inte välja annan bostadsort – vilket underlättas om man kan erbjuda en attraktiv bostadsort.

Sårbarhet och diversitet: Skövdes näringsliv

Utifrån ett lokalt näringslivsperspektiv är Skövde en kommun som domineras av industri och tillverkning samt försvarets verksamhet. Var femte person i Skövde arbetar med tillverkning (att jämföra med 8 procent i Uddevalla). De stora företagen i Skövde; Volvo personvagnar och Volvo Powertrain, Paroc och Cejn, sysselsätter gemensamt drygt 5 000 personer och är därmed avgörande aktörer i Skövdes näringsliv och arbetsmarknad. Utöver detta tillkommer försvarsmakten med cirka 1 500 anställda i Skövde och ytterligare 1 500 i Skaraborg. Det finns dock en stor skillnad mellan de privata företagen och försvarsmakten avseende ägande och globala flöden. Skövdes industri är internationell med stor exportandel, inte sällan närmare 80 procent. Detta kan vara en stor tillgång för en region och kommun som Skövde, men innebär också en sårbarhet om ägandet finns utomlands. Som vi nämnt tidigare är Sverige ett land där industrin är under hård global konkurrens. Sverige som nation har idag svårt att globalt konkurrera med billig arbetskraft, och svenska företag behöver istället klättra i värdekedjan och konkurrera med kunskap och spetskompetens. Utvecklingssatsningar i Skövde bör därmed stödja förutsättningar som krävs i en innovativ industriort (Västsvenska handelskammaren). En region med mycket traditionell exportberoende industrissysselsättning, hög andel utländskt

ägande och en hög andel export är konjunkturellt sårbar och produktionen kan snabbt flyttas. Riskerna med en alltför ensidig näringslivsstruktur exemplifieras i rapporten från Västsvenska handelskammaren med Trollhättan.

Skövde kommun har börjat angripa utmaningen med att differentiera sitt näringsliv genom exempelvis initiativet Gothia Science Park, Skövdes teknik- och forskningspark. Fokus ligger på IT, dataspel med hög andel entreprenörer och start-ups samt ett nära samarbete med den lokala högskolan. Potentiellt kan denna satsning ge förutsättningar för snabbväxande företag, så kallade "high growth firms" som diskuteras i inledningen.

Skövdes näringsliv skulle även från ett hållbarhetsperspektiv må bra av att differentieras, och här kan man i ett längre perspektiv se hur ett rekreationsområde – utöver den viktiga turismen – kan locka till sig en ny typ av befolkning med nya idéer och företag. Man kan anta att både inom industrin och den innovativa tjänstenäringen kommer allt högre kompetensnivåer krävas och att högskolan är en viktig resurs i detta. Framförallt till Gothia Science Park, men även i någon mån till den lokala industrin. Säker tillgång till adekvat kompetens är en av de viktigaste lokaliseringsfaktorerna för näringslivet. Värt att nämna är att Skövde har överlag bra siffror i Svenskt Näringslivs årliga ranking av näringslivsklimat – men att just tillgång till kompetens är ett område där kommunen tappat märkbart sedan senaste mätningen.

Inom ekonomisk geografi har diskussionen om den "kreativa klassen" förts under de senaste tio åren. Enligt denna teori kan man "locka" till sig en högutbildad kreativ klass genom att erbjuda rätt urbana miljöer och ett rikt utbud av aktiviteter på fritiden, exempelvis rekreationsmöjligheter såsom Billingen. Teorin "kreativa klassen" har sitt ursprung i amerikanska storstäder och det är måhända vanskligt att översätta den teorin direkt på Skövdes kontext, men det man kan säga är att en investering på Billingen underlättar för företagen, besöksnäringen och innovativa delar av industri såväl som tjänstenäringen att skapa en attraktiv miljö för sina anställda och i förlängningen skapa bättre förutsättningar för en god kompetensförsörjning.

Trots sårbarheten finns även fördelar med ett näringsliv med mycket internationella flöden. En sådan är många internationella besök och därmed behovet av infrastruktur för gästnätter och mötesfaciliteter. Inom ramen för detta uppdrag har en mindre intervjustudie genomförts med de större företagen i Skövde. Syftet med detta vara att undersöka deras behov av hotell och kongressverksamhet samt få deras bild av dagens utbud. Givet att detta endast baseras på några få nedslag är indikationen att framförallt två aspekter lyfts fram; Billingen uppfattas inte vara en integrerad del av Skövdes besöksnäring och Billingen ses som en outnyttjad resurs.

Inget av de intervjuade företagen har i dagsläget avtal med operatörerna på Billingen utan de samarbetar främst med hotell i centrum. Vidare uttrycker respondenterna att rummen på First Hotel Billinge hus har varit av så varierande kvalité att företagen hellre väljer hotell där de vet att deras kunder blir nöjda. Billingen anses ligga "för långt bort" trots den relativa närheten. Kongresshallen däremot används vid säljevenemang då det är den enda större lokalen på orten.

Att Billingen inte uppfattas som en integrerad del av Skövdes besöksnäring bidrar till uppfattningen att anläggningarna ligger (för) långt bort även om de i fysisk mening inte gör det. Samma tankar återfinns i Västsvenska Handelskammarens dokument där man för fram att ytterligare integration mellan Billingen och staden Skövde behövs. Här finns det stor potential att involvera näringslivet i tillskapandet av det framtida utbudet. Det tycks finnas en efterfrågan om vacker natur för inresande gäster vilket rimligen översätter till potential för ett utbyggt och renoverat område och en utbyggd kongressverksamhet. Målsättningen är att skapa förutsättningar för att företagen skall inse värdet med Billingen.

4.1 Nuläge strukturella indikatorer

Skövdes nuläge kan beskrivas med hjälp av statistik som ger en indikation på nuvarande styrkor och framtida utmaningar. Tydligt är att Skövde i många avseenden är dragloket i regionen. Ser man till det samlade värdet för all produktion i regionen, bruttoregionalprodukten (BRP), ligger Skövde kommun på 438 tkr per capita medan Skaraborg i sin helhet ligger på 308 tkr per capita. En annan viktig aspekt är andelen arbetsför befolkning under 55 år som har man tillgång till på arbetsmarknaden. Skövde kommun har 70 procent som är under 55 år, vilket är högre än den större regionens 65 procent. Här kan man anta att högskolan är en viktig faktor. Utmaningen för Skövde är att skapa förutsättningar för dessa yngre – och ofta högutbildade – att stanna i kommunen eller regionen genom attraktiva arbeten, boenden och rekreativsmöjligheter. Tidigare i denna rapport diskuterades den starka generella tillväxten i kunskapsintensiva sektorer och sett till riket är det är storstadsregionerna som dominerar andelen anställda, med Stockholms kommun i topp med 39 procent. Skövde kommun har 14 procent anställda inom kunskapsintensiv sektor vilket är fyra procentenheter högre än Skaraborg men relativt lågt jämfört med riket. Kortfattat kan man säga att Skövde överlag ligger nära riksnitt men i framkant i relation till regionen. Andelen högutbildade är 24 procent i Skövde kommun mot 18 procent i Skaraborg (22 procent i riket). Skövdes roll som arbetsmarknadscentrum manifesteras också i en högre förvärvsinkomst, 260 577 kr jämfört med regionen, 241 704 kr (riksgenomsnittet är 245 000 kr).

Sammantaget bekräftar indikatorerna Skövdes position som nav och motor i regionen vilket också bekräftas av ett flertal av kommunens prioriterade strategiska insatsområden:

- Förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde-regionen
- Stärka intresset för att investera i Skövde
- Bygga upp spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen
- En framtidsstad med livskvalitet och drivkraft som får spännande saker att hända

4.2 Billingens nuläge

Skövde kommun har som målsättning att öka utbudet på Billingen vinter såväl som sommar. På detta sätt skulle kommunen kunna marknadsföra sig som "Porten till fjällen" där man kan träna och pröva sin utrustning innan man åker på tävlingar och veckolånga vis-

telser i fjällen” (*Rapporten 2*). Detta förutsätter att det finns ett boende anpassat för olika målgrupper med allt från skidturister, affärsresenärer och barnfamiljer. En investering på Billingen ska möjliggöra ett mervärde för Skövde, Skövdebor och besökare under lång tid framöver. Billingen är en unik naturtillgång som hjälper i arbetet med att sätta Skövde på kartan och skapa en högre attraktionskraft framförallt inom turism- och besöksnäringen. Dessutom ger ökad turism flera positiva sidoeffekter i form av fler boende, stärkt handel och därigenom en stärkt centrumhandel.

WSP har därför på uppdrag av kommunen bedömt och beräknat det lokal och regional-ekonomiska värdet av ett utvecklat Billingen. I nästa avsnitt beskrivs de beräkningar som gjorts samt resultaten därav.

5 Effekter av investering på Billingen

I detta avsnitt analyseras vilka regionalekonomiska effekter en investering på hotellet och fritidsanläggningarna på Billingen skulle kunna medföra. Analysen har genomförts med hjälp av modellverktyget rAps (regionalt Analys och prognosystem). rAps är ett väletablerat verktyg för att bl.a. göra effektstudier av olika satsningar eller investeringar. I grunden bygger rAps på s.k. input-outputtabeller, som beskriver varuflöden mellan olika sektorer i ekonomin.¹

5.1 Investering på Billingen

Skövde kommun har för avsikt att under en 3-årsperiod investera 105 Mkr i anläggningarna på Billingen och ägaren av hotellet åtar sig att under en 2-årsperiod investera motsvarande 200 Mkr i en upprustning av hotellets faciliteter samt uppförande av en ny och modern konferensanläggning. Till detta kommer att kommunen enligt samma överenskommelse köper tillgångar på Billingen från hotellägaren för 45 Mkr. Som en följd av att dessa investeringar genomförs är det rimligt att förvänta sig en ökning av turismen till Billingen och att den nya konferensanläggningen kan attrahera ett ökat antal konferenser. Ytterligare en effekt av investeringen är att det blir möjligt för Skövde att ansöka om och genomföra SM-veckan (vinter) år 2020 vilket kan medföra ett relativt stort antal besökare.

Med hjälp av rAps-modellen är det möjligt att modellera investeringen och de olika följdefekter som följer av investeringen och därigenom beräkna vilka sysselsättningseffekter och BRP-effekter som beräknas falla ut. Beräkningarna görs baserat på ett antal antaganden från tidigare studier och utifrån diskussioner med kommunen och är i möjligaste mån avstämda mot erfarenheter av liknande aktiviteter.

¹ Se Bilaga 1 för ytterligare information och beskrivning av modellverktyget rAps.

Följande är modellerat i rAps

Nedan listas de aktiviteter som lagts in och vars effekter på sysselsättning och BRP har beräknats med hjälp av rAps.

1. Bygginvestering på Billingen

- Kommunen investerar 105 Mkr under perioden 2017-2019
- Hotellet investerar 200 Mkr under perioden 2017-2018
- Investeringarna är modellerade enligt följande:
 - ♦ 2017: 135 Mkr
 - ♦ 2018: 135 Mkr
 - ♦ 2019: 35 Mkr

2. Ökad turism till följd av satsningen

- Baserat på bedömning av Ramböll och konservativt modellerat enligt
 - ♦ 2018: 5 Mkr (5 000 besökare och 1 000 kr)
 - ♦ 2019: 10 Mkr (10 000 besökare och 1 000 kr)
 - ♦ 2020-2025: 15 Mkr/år (15 000 besökare och 1 000 kr)

3. SM-veckan 2020 till följd av satsningen

- 50 000 unika besökare, hälften 1 000 kr/besök och hälften 500 kr/besök²
 - ♦ 2020: 37,5 Mkr

4. Ökat antal besökare till följd av ny kongresshall

Baserat på följande antaganden och som antas gälla from år 2020³:

- A: 2 stora konferenser per år, 1 000 deltagare styck som stannar i 2 dygn = 4 000 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 11 Mkr.
- B: 5 mindre konferenser per år, 200 deltagare per gång som stannar 1 dag = 1 000 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 2,75 Mkr.
- C: 5 mindre konferenser per år, 200 deltagare per gång där 30% av deltagarna stannar 2 dygn = 1 300 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 3,575 Mkr.
- D: 40 möten per år, 50 deltagare per gång som i 20% av fallen stannar 1 dygn = 400 besöksdygn. 1 600 endagsbesök á 625 kr och 400 besöksdygn á 1 250 kr/dygn ger totalt 1,5 Mkr
 - Därmed har följande input använts för modelleringen:
 - ♦ 2020: 18,825 Mkr
 - ♦ 2021: 18,825 Mkr
 - ♦ 2022: 18,825 Mkr
 - ♦ 2023: 18,825 Mkr
 - ♦ 2024: 18,825 Mkr
 - ♦ 2025: 18,825 Mkr

² Baserat på besökssiffror från förra årets SM-vecka minus 7,5%.

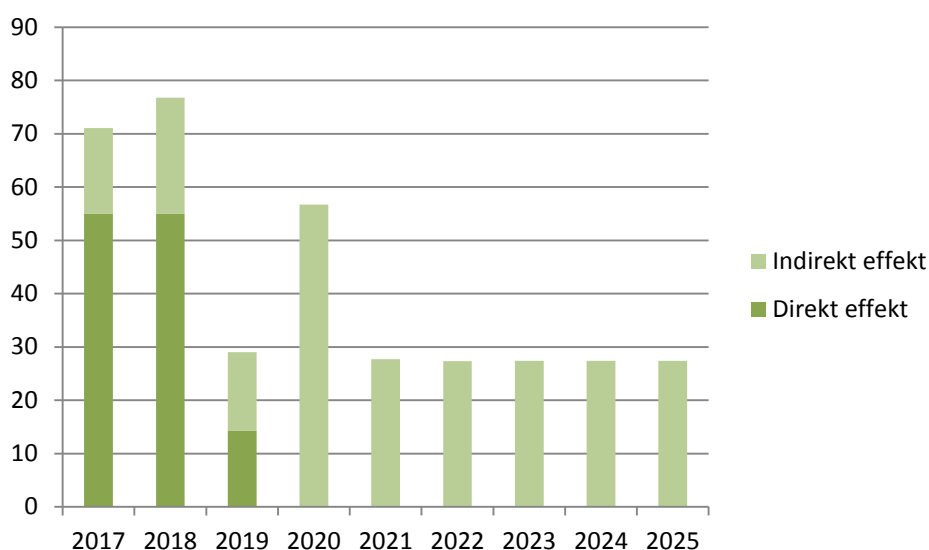
³ Baserat på antaganden gjorda i samverkan med Skövde Näringslivsenhet.

5.2 Effekter på BRP

BRP står för bruttoregionprodukt och är motsvarigheten till BNP mätt från produktsidan, d.v.s. värdet av all produktion av varor och tjänster i en region. Sett över hela perioden 2017-2025 bidrar Billingen-satsningen med 370 Mkr till FA-region Skövdes BRP. Över perioden fördelas dessa 370 Mkr på 124 Mkr i direkt effekt och 246 Mkr i indirekt effekt. En klar majoritet av BRP-effekterna beräknas dock uppstå i Skövde kommun eftersom det är där investeringen genomförs.

Av figuren nedan framgår hur stora BRP-effekterna är för respektive år och hur de fördelas mellan direkta och indirekta effekter.

Figur 1: Direkt och indirekt BRP-effekt

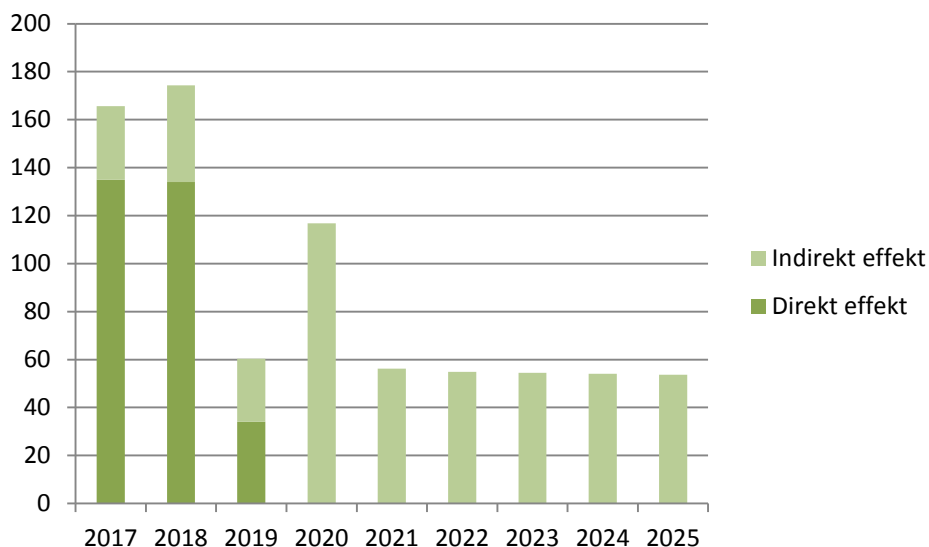
5.3 Sysselsättningseffekter

De effekter som är beräknade på sysselsättning och BRP gäller för FA-region Skövde då rAps-modellen arbetar med funktionella arbetsmarknadsregioner som minsta enhet. I FA-region Skövde ingår följande kommuner: Karlsborg, Gullspång, Tibro, Töreboda, Mariestad, Skara, Skövde, Hjo, Tidaholm och Falköping. Huvuddelen av de effekter som faller ut beräknas dock uppstå i Skövde kommun eftersom det är där investeringen genomförs.

Totalt beräknas investeringen på Billingen generera 790 årsarbetskraftstillfällen över perioden 2017-2025. 303 av dessa beräknas uppstå som direkt effekt till följd av investeringen på Billingen. Dessa 303 årsarbetskrafter i direkt sysselsättningseffekt uppstår inom byggindustrin. Ytterligare 487 sysselsättningstillfällen skapas under perioden 2017-2025 som en indirekt effekt till följd av investeringen på Billingen och dessa uppstår huvudsakligen inom turistnäringen (hotell och restaurang) men även inom andra insatsbranscher som kan kopplas till byggindustrin.

Av de totalt 790 årsarbetskraftstillfällen som beräknas uppstå kan alltså 303 hänföras till en direkt sysselsättningseffekt och 487 som en indirekt sysselsättningseffekt. Därmed uppgår sysselsättningsmultiplikatorn för perioden till 2,6 ($790/303 = 2,61$). Det innebär att för varje jobb som skapas direkt av investeringen tillkommer ytterligare 1,6 arbetstillfällen som en följd av investeringen. Hur de direkta och indirekta sysselsättningseffekterna tillkommer under perioden framgår av figuren nedan.

Figur 2: Direkta och indirekta sysselsättningseffekter

5.4 Skatteintäkter

Modellberäkningarna visar alltså att 790 årsarbetskrafter tillkommer under perioden 2017-2025 som en följd av Billingen-satsningen. Effekten på sysselsatt nattbefolkning⁴ motsvarar 726 personer under perioden. Framförallt ökar sysselsättningen inom byggindustrin och turismnäringen. Därmed kan regionens skatteintäkter beräknas för perioden genom att applicera en genomsnittlig årsinkomst (enligt SCB) och därefter beräkna kommunal-skatteintäkten.

Genom anta att 303 årsarbetskrafter tillkommer inom Byggindustrin, d.v.s. motsvarande den direkta sysselsättningseffekten under perioden med en genomsnittlig månadslön på 31 600 kr (SCB) och att den övriga sysselsättningseffekten för enkelhetens skull helt uppstår inom turistnäringen med en genomsnittlig månadslön på 23 400 kr (Hotell och restaurang enligt SCB) är det möjligt att beräkna regionens ökade skatteintäkter (kommunal inkomstskatt) genom att anta en kommunalskatt på 30 procent.

⁴ Nattbefolkning är den tekniska termen för personer som både bor och arbetar i analysområdet.

Denna beräkning resulterar i skatteinkomster till kommunerna i regionen (FA-region Skövde) på ca 70 miljoner kronor under perioden 2017-2025 varav huvuddelen av dessa beräknas tillfalla Skövde kommun. rAps-modellen antar att den regionala ekonomin kan möta den ökade efterfrågan på arbetskraft och ingen slutsats kan dras kring exakt vilka personer som sysselsätts. Givet att en del av den ökade sysselsättningsefterfrågan tillgodoses av personer som utan satsningen inte hade haft full sysselsättning finns också en potentiell utgiftsminskning. Denna går dock inte att beräkna.

5.5 Sammantagna modellberäknade effekter

En satsning på Billingen enligt det som redovisats ovan; där kommunen genomför ett köp av en del av en fastighet på Billingen för 45 Mkr och att det därefter genomförs kommunala och privata investeringar i Billingens anläggningar på motsvarande 305 Mkr under perioden 2017-2019, beräknas skapa följande regionalekonomiska effekter i regionen (varav huvuddelen förväntas uppstå i Skövde kommun):

- 790 årsarbetskraftstillfällen under perioden 2017-2025
- BRP beräknas öka med totalt 370 Mkr under perioden 2017-2025

Därutöver beräknas regionens inkomstskatteintäkter öka med ca 70 Mkr under perioden 2017-2025.

Sammantaget bedöms de regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra.

5.6 Förväntade effekter av turismsatsningar

En investering på Billingen och en satsning på utbyggt och förbättrat hotell och kongressverksamhet är ett sätt att skapa underlag för att marknadsföra Skövde som destinationsstad och region. Inom forskningen finns det många discipliner som diskuterar kopplingen mellan platsmarknadsföring och regional utveckling. Ofta är empirin hämtad i en icke svensk kontext, men det finns vissa kvalitativa aspekter som man bör ta i beaktande när man i och med en investering på Billingen även syftar på att bygga en starkare identitet kring platsen och orten i stort.

Hur får man då så många positiva resultat som möjligt? Att bygga ett varumärke kring en plats, stad, kommun eller region är inte något som görs en gång och som sen kan läggas till handlingarna. Det är avgörande att aktörerna inser att detta är en process som aldrig blir helt färdig, varför delmål är viktiga för att säkerställa att projektet rör sig i den riktning man önskar. Dessa mål kan vara kvantitativa som fler turister, fler hotellnätter, men det kan också vara mål av kvalitativ natur – ofta hänger de förstås ihop. Ett exempel på ett sådant mål är hur befolkning eller besökare uppfattar Billingen eller Skövde som plats. En annan aspekt som är värd att beakta vid denna typ av investering är att skapa en tillitsfull plattform som möjliggör samarbete mellan aktörerna. Med aktörer åsyftas kommunen och privata investerare men även indirekta aktörer såsom boende eller inresta till Skövde. Risken att inte ta in "gräsrotsnivån" vid platsmarknadsföring är att satsningen riskerar

uppfattas artificiell och att den vedertagna identiteten platsen har hos befolkningen inte överensstämmer med den skapade. (Zenker & Jacobsen eds 2015 Inter-regional place branding best practices challenges and solutions Springer p 39-40).

Det finns alltså mycket som talar för den ekonomiska betydelsen av en plats attraktivitet som destination för inkommande besökare. Det finns dessutom mycket som talar för att dessa egenskaper också är viktiga ur ett mer funktionellt regionalt arbetsmarknadsperspektiv.

Ett ytterligare perspektiv är betydelsen av ledarskap. WSP genomförde 2014 på uppdrag av Stockholms läns landsting en studie kring synergier mellan olika typer av investeringar och huruvida den offentliga sektorns investeringar kan frigöra eller möjliggöra privata investeringar⁵. Med exempel från Stockholmsregionen tycks mycket tala för att det i utvecklingssammanhang är viktigt att någon aktör visar ledarskap och att offentliga satsningar, under rätt förutsättningar, effektivt kan kompletteras av privata investeringar. En viktig iakttagelse är att denna typ av samverkansprocess måste drivas i samverkan.

Enligt rapporten är det vanligaste vid satsningar på kultur och evenemang, såsom satsningen på Billingen, att man strävar efter en ökad sysselsättning och fler besökare. Något som man förväntar i sin tur ska leda till ökad efterfrågan av hotellnätter, fler restaurangbesök och behov av utökade kringtjänster. I Skövdes fall kan det tänkas tillkomma fler tjänster kring bergets aktiviteter som naprapat, uthyrning av utrustning eller SPA-relaterad verksamhet, vilket är potentiella grogrunder för entreprenörskap och småföretagande. I rapporten om synergier mellan investeringar är ett av resultaten att det kan finnas en målkonflikt mellan förväntningarna från det offentliga och det privata. De skriver att effekterna från investeringarna dröjer ofta längre än det offentliga tror och det privata anser sig ofta kunna vänta vilket kan ses som att Skövdes måste få med de privata aktörerna enligt processen ovan. En slutsats i rapporten är alltså att det ofta kräver att någon aktör – ofta det offentliga – ”går före” och på ett konkret sätt förbinder sig till områdets utveckling för att frigöra och möjliggöra övriga investeringsbeslut.

6 Slutsatser

- Regioner, snarare än nationer, är centrum för den ekonomiska utvecklingen. Ju mer internationaliserad och global världsekonomin blir – mycket tack vare ny teknik och sjunkande transportkostnader – desto mindre blir de ekonomiska geografier som konkurrerar med varandra.

⁵ Studien fokuserade på offentliga investeringar i infrastruktur kopplat till privat finansierat bostadsbyggande. ”Synergier mellan investeringar för en tät och flerkärnig Stockholmsregion, Stockholms läns landsting, TMR. Rapport 2014:02.

- Den nya ekonomins produktionsfaktorer utgörs av utbildad arbetskraft, innovationsförmåga och kunskapsöverföring. Det som idag utgör grundläggande tillväxtförutsättningar är alltså till stor del flyttbara – i motsats till den gamla ekonomins geografiskt bundna produktionsfaktorer som skog och malm.
- Regioners förmåga att attrahera de nya produktionsfaktorerna – och få dessa att samspela i ett system för tillväxt – utgör viktiga policymål på lokal och regional nivå i den nya ekonomiska geografin.
- Generellt kan sägas att större och tätare städer är attraktivare för de nya produktionsfaktorerna än glesare miljöer.
- Studerade indikatorer visar på både styrkor och framtida utmaningar för Skövde, men det är tydligt att Skövde i många avseenden är dragloket i regionen.
- Det är ur ett kommunalt perspektiv prioriterat att staden och regionen i vid mening är attraktiv att bo och verka i. Kommuner kan påverka sin konkurrensförmåga genom att arbeta med attraktivitet för boende, besökare och näringsliv.
- Skövde är betydligt tätare och större än många orter i det omedelbara omlandet och attraherar – men drar också nytta av – att vissa företag, verksamheter och individer väljer Skövde som lokalisering. Skövde har därmed både möjligheter, och ett ansvar, att förse regionen med den typ av infrastruktur som inte kan förväntas finnas på annat håll i närområdet.
- Mot bakgrund av att Skövde kommun planerar en stor investering inklusive ett r förvärv av tillgångar på Billingen, har WSP på kommunens uppdrag beräknat regional- och kommunalekonomiska effekter av investeringarna.
- Den totala bygginvesteringen vars effekter WSP beräknat uppgår till 305 Mkr.
- Därtill har WSP beräknat effekterna av ett antal antagna aktiviteter som möjliggörs av investeringen, såsom ökade besöksströmmar, konferenser, skidtävlingar etc.
- WSP har beräknat investeringens effekter på bruttoregionprodukt (BRP) och sysselsättning samt gjort en bedömning av förändrade kommunala skatteintäkter.
- Sett över hela perioden 2017-2025 bidrar Billingen-satsningen med 370 Mkr till FA-region Skövdes BRP. Över perioden fördelas dessa 370 Mkr på 124 Mkr i direkt effekt och 246 Mkr i indirekt effekt. BRP effekterna beräknas huvudsakligen uppstå i Skövde kommun.
- Satsningen innebär en nettoökning av sysselsättningen motsvarande 790 årsarbetskraftstillfällen under perioden 2017-2025. 303 av dessa beräknas uppstå som direkt effekt till följd av investeringen på Billingen. Dessa 303 årsarbetskrafter i direkt sysselsättningseffekt uppstår primärt inom byggindustrin.
- Ytterligare 487 sysselsättningstillfällen skapas under perioden 2017-2025 som en indirekt effekt till följd av investeringen på Billingen och dessa uppstår huvudsakligen inom turistnäringen (hotell och restaurang) men även inom andra insatsbranscher som kan kopplas till byggindustrin.
- Därmed uppgår sysselsättningsmultiplikatorn för perioden till 2,6, vilket innebär att för varje jobb som skapas direkt av investeringen tillkommer ytterligare 1,6 arbetstillfällen som en följd av investeringen.

- Sammantaget bedöms de regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra vilket tillsammans med övriga redovisade skäl och effekter gör det samlade förslaget såsom beräknats här lokal- och regionalekonomiskt motiverbart.

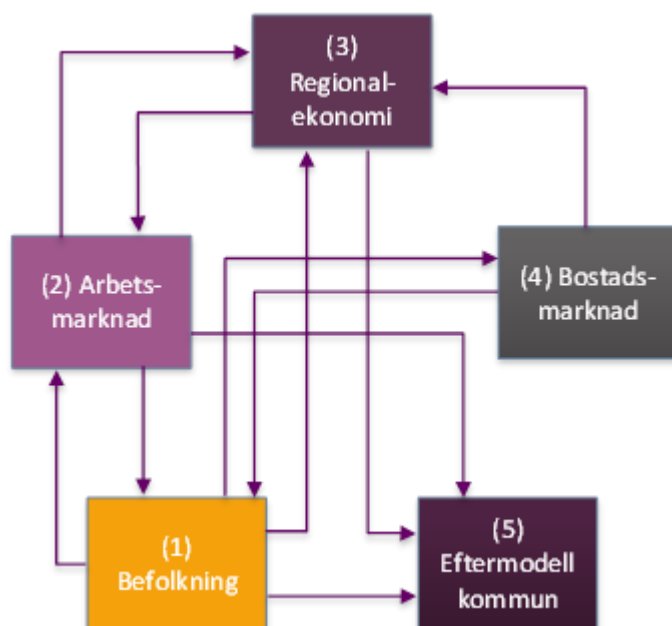
Bilaga 1 – Om rAps-modellen

För att genomföra dessa beräkningar har modellverktyget rAps (regionalt Analys- och prognosystem) använts. Det är ett verktyg för att göra olika prognoser och analyser av bland annat befolkning, arbetsmarknad och ekonomi för kommuner, delregioner eller län.

rAps-modellen bygger i grunden på s.k. input-outputtabeller, som beskriver varuflöden mellan alla olika sektorer i ekonomin. Detta gör att man på ett detaljerat sätt kan analysera hur förändringar i en bransch påverkar andra branscher. Input-outputtabellerna grundar sig i Statistiska centralbyråns Nationalräkenskaper.

Direkta förändringar i en bransch ger i modellen upphov till dels indirekta effekter, i form av underentreprenörer, varuleveranser och tjänster direkt kopplade till den aktuella branschen, dels inducerade effekter, vilket innebär förändringar i storleken på hela ekonomin där förändrade inkomster påverkar konsumtion och efterfrågan generellt.

Figur 3: rAps-modellens uppbyggnad

WSP och GENIVAR har gått samman och bildar tillsammans ett av världens ledande analys- och teknikonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 15 000 medarbetare på över 300 kontor i 35 länder. I Sverige har vi omkring 2 500 medarbetare.

Vår verksamhet bedrivs inom WSP Analys & Strategi, WSP Brand & Risk, WSP Byggprojektering, WSP Environmental, WSP International, WSP Management, WSP Process, WSP Samhällsbyggnad och WSP Systems.

Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Vi är *United by our difference*.

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för 2015 års verksamhet Skövde kommun

Förslag till beslut

Med hänvisning till revisionsberättelsen beviljar kommunfullmäktige kommunstyrelse och övriga nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ som kommunens revisorer haft att granska ansvarsfrihet för såväl förvaltning som räkenskaper under år 2015.

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 20 a § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Skövde kommuns revisorer har överlämnat revisionsberättelse avseende Skövde kommuns verksamhet under år 2015. Revisorerna har tillstyrkt att ansvarsfrihet beviljas.

Kommunfullmäktige ska lämna en motivering till beslut om att bevilja ansvarsfrihet eller att vägra ansvarsfrihet (kommunallagen 5 kap 25§). Beslutet behöver inte motiveras om det är uppenbart obehövligt. Det kan vara när revisorerna inte riktar någon anmärkning eller framfört kritik på något annat sätt mot någon del av verksamheten.

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde 2016-04-04 beslutat att överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktige utan eget ställningstagande. I enlighet med den praxis som förekommit de senaste åren bereds årsredovisningen av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktiges presidium gör ingen annan bedömning än den revisorerna framfört i revisionsberättelsen. Presidiet instämmer i revisorernas förslag att bevilja ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda förtroendevalda.

Handlingar

TU Revisionsberättelse för 2015 års verksamhet Skövde kommun
kf presidiums skrivelse ang ansvarsfrihet 2015.docx

Revisionsberättelse 2015.pdf

Delges
Samtliga nämnder

Ekonomichef

Maria Vaziri

Revisionsberättelse för 2015 års verksamhet

Skövde kommuns revisorer har överlämnat revisionsberättelse avseende Skövde kommuns verksamhet under år 2015. Revisorerna har tillstyrkt att ansvarsfrihet beviljas.

Kommunfullmäktige skall lämna en motivering till beslut om att bevilja ansvarsfrihet eller att vägra ansvarsfrihet (KL 5 kap 25§). Beslutet behöver inte motiveras om det är uppenbart obehövligt. Det kan vara när revisorerna riktar någon anmärkning eller framfört kritik på något annat sätt mot någon del av verksamheten.

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde 2016-04-04 beslutat att överlämna års-redovisningen till kommunfullmäktige utan eget ställningstagande. I enlighet med den praxis som förekommit de senaste åren bereds årsredovisningen av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktiges presidium gör ingen annan bedömning än den revisorerna framfört i revisionsberättelsen. Presidiet instämmer i revisorernas förslag att bevilja ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda förtroendevalda.

Vi föreslår också att följande hantering sker av ärendet och att detta tas till protokollet: "I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 20 a § i kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet".

Förslag till beslut:

Med hänvisning till revisionsberättelsen beviljar kommunfullmäktige kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ som kommunens revisorer haft att granska ansvarsfrihet för såväl förvaltning som räkenskaper under år 2015.

Skövde kommunfullmäktiges presidium

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Tord Gustafsson (M)
1:e vice ordförande

Monica Green (S)
2:e vice ordförande

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedd lekmannarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelsen och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och med den inriktning och omfattning som vi ansett behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I vår årliga granskning av all verksamhet har vi tagit del av protokoll och handlingar och haft sammanträffanden med representanter för samtliga nämnder. Ansvarsutövandet har därutöver prövats utifrån en bedömning av kommunstyrelsens och nämndernas rapporterade måluppfyllelse.

Som underlag för vår bedömning ligger också uppföljande granskningsinsatser liksom fördjupad granskning av kommunens lönehandling. En granskning av kommunstyrelsen och nämndernas arbete med intern styrning och kontroll har också genomförts. Granskningen har formellt inte avslutats men vid avstämningsmöten med representant för nämnderna och sektorerna har ett preliminärt resultat presenterats. Vi bedömer att det i varierande utsträckning finns förbättringsområden men resultatet är inte av den karaktären att det innebär någon kritik mot kommunstyrelsens eller nämndernas interna styrning och kontroll under år 2015. Vårt slutliga granskningsresultat och bedömning kommer under våren att processas med kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar eller information som inte resulterat i någon skriftlig rapport.

Årets resultat uppgår till 77,9 mnkr(101,6 mnkr) jämfört med budgeterade 25,1 mnkr. Flera större poster av engångskaraktär påverkar årets resultat men den största enskilda förändringen är byte av redovisningsprincip gällande redovisning av materiella anläggningstillgångar (komponentredovisning) vilket uppskattas påverka årets resultat med ett väsentligt belopp.

Skövde kommun lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans, det så kallade balanskravet. Balanskravresultatet för 2015 blev 75,9 mnkr. Föregående års underskott om 86,4 mnkr återställs inte enligt beslut av fullmäktige med åberopande av synnerliga skäl.

Resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat (ekonomiperspektivet). Samtliga måttal uppnås för år 2015.

Verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning bedöms av kommunstyrelsen som huvudsakligen som uppnådda. Noteras bör att målsättningarna kopplade till gällande styrkort gäller för mandatperioden varför inte måluppfyllelsen kan ske för år 2015. Nämndernas mål, vilka är kopplade till verksamhetsplan 2015, uppvisar i likhet med fullmäktiges målsättningar god måluppfyllelse.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas arbete med väsentlighet- och riskbedömningar och internkontrollplaner fortsätter att utvecklas i positiv riktning mot en tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av de av kommunfullmäktige fastställda målen för ekonomi och verksamhet. Vi gör ingen annan bedömning än den redovisade måluppfyllelsen.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ och överförmyndaren.

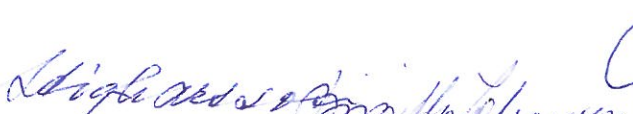
Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Lars-Erik Lindh är vald revisor med undantag för vård- och omsorgsnämnden och har inte deltagit i granskningen av denna nämnd.

Skövde kommun 2016-04-04

Lars-Erik Lindh

Stig Larsson

Birgitta Johansson

Bengt Hagbjer

Lise-Lotte Sjöberg

Ingrid Bäfman

Asima Pasalic

Till revisionsberättelsen hör bilagorna granskningsrapporter från lekmannarevisorer i Skövde Stadshus AB, AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Kreativa Hus AB, Skövde Flygplats AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, SkövdeNät AB, Baltahazar Science Center AB och Skövde Biogas AB.

KS § 54/16**Årsredovisning 2015 Skövde Stadshus AB**

KS2016.0166

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	54/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	54/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna Skövde Stadshus AB:s årsredovisning för år 2015 och ställer sig bakom att bolagstämman beviljar styrelsen ansvarsfrihet och att uppkommen vinst disponeras enligt styrelsens förslag.

Bakgrund

Skövde Stadshus AB har inkommit med årsredovisning för år 2015. Revisorerna tillstyrker ansvarsfrihet.

Handlingar

Årsredovisning 2015 Skövde Stadshus AB

Delges

Skövde Stadshus AB

[Spara]

Skövde Stadshus AB
Org nr 556800-1498

Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2015

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- koncernresultaträkning	9
- koncernbalansräkning	10
- kassaflödesanalys för koncernen	12
- moderbolagets resultaträkning	13
- moderbolagets balansräkning	14
- kassaflödesanalys för moderbolaget	16
- noter, gemensamma för moderbolag och koncern	17

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Skövde Stadshus AB är ett av Skövde kommun helägt bolag. Bolaget bildades genom beslut av kommunfullmäktige i Skövde kommun den 27 september 2010. Bolaget är moderbolag i den bolagskoncern som bildades i december 2010 efter beslut i kommunfullmäktige.

Skövde Stadshus AB är ägare till sju bolag - AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, Skövde Flygplats AB, SkövdeNät AB samt Eonen Fastigheter AB. Samtliga bolag ägs till 100 % förutom Skövde Flygplats AB där ägarandelen är 96,02 %. Eonen Fastigheter AB är ett vilande bolag och bedriver ingen verksamhet. Detta bolag kommer ej att vidare beröras i förvaltningsberättelsen.

Bolagets uppdrag som moderbolag är att leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensnliga områden.

Syftet ägaren har med Skövde Stadshus AB är bland annat att bolaget ska:

- utöva styrning, tillsyn samt uppföljning av koncernbolagen
- tillsammans med koncernbolagen bidra till kommunnyttan inom ramen för Vision 2025
- tillsammans med koncernbolagen bidra till utvecklingen av kommunens varumärke och dess värden
- tillsammans med koncernbolagen bidra till hållbar tillväxt i kommunen, god resurshållning och god resultatutveckling.

Organisation 2015 - Skövde Stadshus AB

Handwritten notes and signatures in blue ink:
MB JA
MM CW UBH
AZ H PS

Dotterbolagens verksamheter

Viktiga händelser under 2015

Nedan följer en kort sammanfattning av viktiga händelser i dotterbolagens verksamheter under 2015. Mer utförlig information finns under respektive dotterbolag i detta avsnitt men framförallt i respektive bolags årsredovisningar.

- AB Skövdebostäder påbörjade byggnation av 242 lägenheter på Aspö Eko-logi
- AB Skövdebostäders certifiering av Aspöprojektet; FEBY12, Svanen och Miljöbyggnad Guld
- Skövde Värmeverk AB:s byggnation av ett nytt kraftvärmeverk, block 4
- Skövde Värmeverk AB:s vindkraftverk i Horshaga, Skara med den hittills högsta elproduktionen
- SkövdeNät AB:s positiva resultatutveckling trots fortsatt relativt låga taxenivåer
- Kreativa Hus Skövde AB:s utveckling av den fysiska miljön inom Gothia Science Park
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s säsongspremiär av STCC på Skövde flygplats i samarbete med Volvobolagen inför 11 000 besökare
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s idrifttagande av fem nya digitala infartstavor
- Skövde Flygplats AB:s anställning av en ny VD och tillika verksamhetsansvarig

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder förvaltar 4 734 bostäder varav 876 är studentbostäder. 2015 lanserades den mest offensiva affärsplanen någonsin. Bolaget vill och kan investera sex miljarder och bygga 3 000 nya bostäder fram till 2030. 2015 påbörjades också byggnation och uthyrning av 242 lägenheter på Aspö Eko-logi. Aspö certifieras med FEBY12, Svanen och Miljöbyggnad Guld och tre certifieringar för samma projekt är unikt. Under året färdigställdes dessutom 17 lägenheter på Tyr 3.

Skövdebostäder avslutade 2015 stamreoveringsprocessen för samtliga fastigheter från 50, 60- och 70-talen. Totalt har därmed 2 200 lägenheter renoverats. Stamreoveringsprojektet är ett exempel på hur bolaget arbetar med boinflytande och social hållbarhet som under 2016 och framåt kommer att bli allt viktigare.

Skövdebostäder har också arbetat med fortsatta satsningar på energi- och vattenbesparande åtgärder samt arbeten för att hindra radon. Skövdebostäder gör för tredje året i rad sitt bästa resultat någonsin. Bolaget redovisar före bokslutsdispositioner och skatt en vinst på 103,4 miljoner kronor 2015 jämfört med 105,0 miljoner kronor 2014.

Under året har 211 miljoner kronor investerats i fastigheter inklusive pågående arbeten. Skövdebostäder har stark ekonomi samtidigt som de levererar hög kvalitet till sina hyresgäster. Bolaget vann tre Kundkristaller i branschens största jämförelse av kundnöjdhet. Kategorierna var bäst service, bäst produkt och bäst varumärke.

Skövdebostäder ska under de kommande åren bygga såväl små, prisvärda lägenheter med inriktning mot ungdomar vid Ekedal södra som lite mer exklusiva lägenheter i Folkets park. Också cirka 100 nya studentlägenheter planeras nära högskolan. Bolaget planerar dessutom för projekt i Trädgårdsstaden, ett nytt hus i Havstena och lägenheter för alla på Frostaliden. Parallellt med detta planeras för projekt med färdigställande efter 2020 för att Skövde ska kunna växa långsiktigt.

Investeringsvolymen under 2016 beräknas uppgå till cirka 300 miljoner kronor.

Skövde Värmeverk AB

Skövde Värmeverk producerar fjärrvärme och el samt levererar och säljer fjärrvärme till cirka 1 600 abonnenter i Skövde kommun. Skövde Värmeverk producerar även ånga och i samarbete med Västfastigheter förses Skaraborgs sjukhus med kyla. Fjärrvärmenät finns i Skövde tätort, Skultorp, Stöpen, Timmersdala och Tidån.

Bolagets mål är att skapa ett system i Skövde som innebär en energiproduktion baserad på återvunnen energi, biobränslen och vind. Skövde Värmeverk AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en god och miljöriktig energiförsörjning. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv ort att leva och etablera sig i. Skövde Värmeverk ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga och miljövänliga energilösningar samt verka för en omställning till miljövänligare och resurssnålare energisystem.

Skövde Värmeverks fjärrvärmeförbrukning är bland de lägsta i Sverige. I den så kallade Nils Holgersson-jämförelsen (jämför kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning i Sveriges kommuner) framgår att Skövde Värmeverk AB är nummer sju av de företag som har lägst fjärrvärmepris i Sverige. År 2015 var 9,5 procent varmare än normalåret. Omsättningen blev 230,0 miljoner kronor (207,9). Resultatet efter finansiella poster upp gick till 25,0 miljoner kronor (13,0). Värdeöverföring till moderbolaget uppgår till 3,5 miljoner kronor (0,8).

Byggnationen av Block 4, ett bioeldat kraftvärmeverk har pågått under hela året. Block 4 kommer att ha en effekt på 40 MW varav 10 MW grön el. Färdigställande och idrifttagande kommer att ske hösten 2016. Det relativt blåsiga året 2015 har inneburit den hittills högsta elproduktionen på bolagets vindkraftverk i vindkraftparken Horshaga, Skara kommun. Elpriset och elcertifikatens låga nivå gör att det i dagsläget inte finns någon motivation till ytterligare investeringar i vindkraft. Ytterligare investeringar i utökad produktionskapacitet med bioolja har genomförts under året. Endast 1,0 procent fossilolja har använts i bränslemixen. Ett av miljömålen är att ansluta fler fastigheter till fjärrvärmenätet. Under året har 34 (56) fastigheter anslutits till fjärrvärmenätet.

SkövdeNät AB

Verksamheten består av nätdistribution, såsom transport av elenergi, mätning, rapportering av leverantörsbyten, debitering, avräkning av tim- och schablonmätta kunder samt framtagning av andelstal enligt ellagen. Bolaget ansvarar för projektering, dokumentation, drift, underhåll och nyanläggning av eldistributionsanläggningar. SkövdeNät AB har även en kundservice med ansvar för abonnemangs- och fakturafrågor samt debitering av avgifter för externa samarbetspartners.

En taxehöjning gjordes första januari 2015, trots höjningen är SkövdeNät AB fortfarande bland de billigaste nätbolagen i Sverige. Under året har 69 stycken nya anläggningar anslutits, kundantalet har ökat med 116 stycken. Vid årsskiftet fanns det 19 620 kunder inom bolagets koncessionsområde.

2015 uppgick omsättningen till 76,6 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster visar på ett positivt resultat uppgående 11,7 miljoner kronor vilket är 9,2 miljoner kronor bättre än budget. De större posterna som bidrar till resultat är att intäkter från abonnemang, kravhantering, anslutningsavgifter och försäljning av tjänster och övriga sidointäkter ökade. Minskade kostnader för överföringsinköpet från Vattenfall, förlustenergi och för legoarbeten har också bidragit. Lägre räntekostnader samt ej utnyttjad kredit har sänkt de finansiella kostnaderna.

Lånen hos Nordea, 210 miljoner kronor, har från 1 april 2015 upphandlats med Kommuninvest. Vid det konstituerande styrelsemötet i maj valdes en ny styrelse som består av fyra politiker och en extern ledamot. Bolagets ansökan om en intäktsram på 350 miljoner kronor sänktes i beslutet från Energimarknadsinspektionen till 324 miljoner kronor. Styrelsen har gett VD uppdrag att utreda frågan om att starta elhandelsbolag, säga upp kundtjänst och anvisningsavtalen till omförhandling med Billinge Energi.

Någon ny taxehöjning kommer inte att göras under 2016 och Energimarknadsinspektionen kommer att göra en

R
PS UBH
PS
PS
PS

avstämning av intäktsramen för åren 2012-2015. Ett arbete med internkontroll, framtagande av policys, kvalitets- och miljöledningssystem, risk-, sårbarhet- samt krishanteringsplaner kommer att göras under 2016. Investeringarna har under redovisningsperioden uppgått till 10,2 miljoner kronor.

Kreativa Hus Skövde AB

Kreativa Hus Skövdes uppdrag är att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun och i regionen. Det gör bolaget genom att bygga bra och attraktiva företagslokaler. Idag finns det cirka 10 500 kvadratmeter kontorslokaler i bolagets fastigheter i teknikparken Gothia Science Park. Under 2015 har bolaget utökat kontorsytorna genom att bygga om en tidigare outnyttjad yta till kontor. Rabatterna utanför huset Växthuset har planterats med både lökar och perenner för att få en välkomnande miljö som rimmar med namnen på husen (Växthuset, Drivbänken bland annat).

I samband med stämman i maj fick styrelsen helt nya ledamöter, förutom på en post. Tid har använts för att sätta in styrelsen i verksamheten på ett bra sätt.

Bolaget har gjort ett bättre resultat än budget, +0,5 miljoner kronor vilket beror på ökade hyresintäkterna men även lägre räntor och värmekostnader.

Bolaget har arbetat vidare med bolagets framtida utveckling genom att se över möjligheterna för en nybyggnation. Parken växer och det finns idag få ytor att hyra. Bolaget tror det är viktigt att utvecklingen inte stagnerar och att låta företaget ha möjlighet att växa i miljön som Gothia Science Park erbjuder.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

2015 har varit ett högtintensivt år både avseende stora marknadsföringsinsatser som genomförande av evenemang. I april lanserades nya Skövdefilmen, en inspirationsfilm som visats 20 000 gånger på Youtube. I maj genomfördes säsongspremiären av STCC på Skövde flygplats i samarbete med Volvobolagen inför 11 000 besökare och till sommaren värvades evenemanget Diggiloo till Skövde och Boulogner och konserten sågs av över 7 000 personer. Matfestivalen genomfördes traditionsenligt sista helgen i augusti och totalt serverades drygt 67 000 portioner mat under helgen.

I samverkanskampanjen "Din framtid finns i Skövde" har kommunen tillsammans med sju större privata företag, Högskolan, Försvarsmakten och Skaraborgs sjukhus gått samman för att stärka varumärket Skövde nationellt. För andra året koordinerade vi en kampanj där Arena Skövde marknadsfördes tillsammans med andra starka besöksdragare i Skaraborg så som Sommarland, Läckö Slott och Karlsborgs fästning.

Genom investeringen i fem nya digitala infartstavlor har Skövde nu skaffat sig ett kraftfullt redskap för att marknadsföra aktuella evenemang och visa en positiv bild av platsen. Next Skövde har under året producerat flera nypublicationer, bland annat ett sommarmagasin samt ett vintermagasin som funnits tillgängliga för våra besökare på caféer, restauranger och hotell.

Next Skövde gör ett positivt resultat för året på drygt 0,2 miljoner kronor efter finansiella poster. Omsättningen för bolaget fortsätter att växa från förra årets 18,8 miljoner kronor till 21,7 miljoner kronor. Därutöver så förmedlar bolaget biljetter på turistbyrå till ett värde av cirka 10,3 miljoner kronor.

STCC, Diggiloo samt Matfestivalen är tre spetsevenemang som kommer att återkomma under året. Därutöver har bolaget lyckats värva tv-programmet Idol till Skövde. De två marknadskampanjerna "Din framtid finns i Skövde" samt "Sommaräventyr" fortsätter även 2016. I den treåriga affärsplan som beslutats av styrelsen framgår att bolaget vill utveckla och genomföra tre återkommande spetsevenemang inom områdena mat, motor och musik. Under 2015 genomfördes investeringar i fem digitala infartstavlor till en total kostnad på 3,2 miljoner kronor.

e

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "UBH", "PS", and "AN".

Skövde Flygplats AB

Bolagets uppgift är att skapa goda förutsättningar för flygkommunikation som en viktig del av infrastrukturen för befintliga verksamheter, allmän samhällsservice och nyetablering av företag i regionen. Samverkan sker med kommuner, Västra Götalandsregionen, Försvarsmakten, offentliga myndigheter och näringslivet, vilket skall bidra till att Skövde stärker sin roll som centralort i Skaraborg.

Under året har totalt 167 flygrörelser ägt rum oräknat helikopter och sportflyg. Antalet trafikrörelser har minskat med 16,5 procent. Trafiken har till största delen varit affärsflyg, men taxi, frakt och ambulansflyg har också bedrivits i icke obetydlig omfattning. Militärflyg har förekommit sporadiskt.

Ny VD tillika verksamhetsansvarig har anställts under året.

Årets resultat blev -7,4 miljoner kronor i jämförelse med -6,2 miljoner kronor föregående år. Den ökade kostnaden beror främst på konsultkostnader för att komma till rätta med anmärkningar efter genomförd verksamhetskontroll. Under året erhöles ett koncernbidrag om 7,4 miljoner kronor.

Arbete med att ta fram ett nytt luftrum införande av APV-procedurer och uppgradering till bankod 3 C har påbörjats och kommer att slutföras under 2016.

Anställda

Moderbolaget Skövde Stadshus AB har inga anställda. Bolaget har avtal med Skövde kommun om köp av ekonomitjänster.

Ägarförhållanden

Skövde Stadshus AB ägs till 100 % av Skövde kommun.

Handwritten signatures and initials:
UBH
PS
AW
A

Resultat

Moderbolag

Skövde kommun har under året svarat för en stor del av bolagets kostnader. De kostnader som belastat bolaget är kostnader för ekonomitjänster, revisionsarvoden, utbildning och arvoden till förtroendevalda. Dessa kostnader har till del balanserats av erhållen aktieutdelning från AB Skövdebostäder.

Koncern

Koncernens resultat före skatt uppgick till 133,6 miljoner kronor vilket är en ökning med 23,3 miljoner kronor i jämförelse med föregående år då resultatet uppgick till 110,2 miljoner kronor. Årets skattekostnad uppgick till 29,6 miljoner kronor och årets resultat efter skatt för koncernen Skövde Stadshus AB till 104 miljoner kronor. Skattekostnaden föregående år uppgick till 25,5 miljoner kronor och resultatet efter skatt till 84,7 miljoner kronor.

I samband med bokslutet erhåller moderbolaget koncernbidrag från SkövdeNät AB om 3,6 miljoner kronor, Kreativa Hus Skövde AB om 1,05 miljoner kronor samt 3,5 miljoner kronor från Skövde Värmeverk AB. Moderbolaget lämnar samtidigt koncernbidrag till Skövde Flygplats AB om 7,37 miljoner kronor. Moderbolaget har lämnat koncernbidrag för att återställa bolagets negativa resultat för år 2015.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Moderbolaget har även under detta år aktivt arbetat för att förbättra och utveckla relationer, rutiner och gemensam syn på arbetet i koncernen. Arbetet har inriktats på att skapa förtroende och goda relationer. Värt att nämna i detta sammanhang är beslutet om att samtliga bolag nu ska lämna en likriktad redovisning av bolagets styrning som komplement till årsredovisningen.

I början av juni genomfördes den årliga visionsdagen, där även bolagen var representerade. I slutet av augusti stod Kreativa Hus Skövde AB tillsammans med Gothia Innovation AB som värdar för en utvecklingsdag för styrelser och ledningar i koncernbolagen på Gothia Science park, vilket var uppskattat. Moderbolaget har haft sju styrelsemöten under 2015. Styrelsemöten präglas av vilja och ambition för att bidra till att förverkliga Skövdes vision 2025.

Moderbolaget har genomfört dialogmöten med VD:ar i dotterbolagen och dess styrelser. Vid dessa dialogmöten har ägarens vilja att utveckla kommunnyttan fått vägas mot ambitionen att utveckla det enskilda bolaget maximalt.

Den gemensamma bolagsdagen med stämmor 2015 genomfördes samordnat lika året före i Stadshuset den 5 maj för samtliga koncernbolag. Utöver de formella stämmorna fick samtliga bolag också möjlighet att presentera sin verksamhet och framtidsfrågor. Den gemensamma bolagsdagen uppfattas som positiv av många och kommer fortsätta utvecklas i sin form.

Vid styrelsemötet i augusti utsåg styrelsen Karl Alexanderson till VD och Monica Schelander till vice VD för Skövde Stadshus AB.

e

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Framtiden

Moderbolaget kommer under 2016 fortsätta utveckla styrning och uppföljning av antagna styrdokument och arbeta med att få samtliga anställda i koncernen att anamma koncern tanken och bidra till en fortsatt positiv utveckling av Skövde. Moderbolaget kommer också att följa upp dotterbolagens ägardirektiv, samt värdera behov av förändringar. En bolagsförmiddag för att stärka koncernsamarbetet är planerad under februari månad. Moderbolaget har också uppdrag att ta fram och besluta om en grafisk manual utifrån kommunfullmäktiges beslut gällande antaganden av ny grafisk profil. Kommunkoncernens framtida ekonomiska förutsättningar kommer att ställa större krav på delaktighet även från bolagskoncernen.

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

	2015	2014	2013	2012	2011
<u>Koncernen</u>					
Nettoomsättning, tkr	646 604	585 008	526 660	497 842	457 342
Resultat efter finansiella poster, tkr	133 587	110 223	93 942	44 208	26 968
Balansomslutning, tkr	3 169 881	2 777 699	2 213 626	2 050 617	1 855 077
Antal anställda, st	140	136	118	120	117
Soliditet, %	44,0	46,5	47,5	47,8	48,6
<u>Moderbolaget</u>					
Nettoomsättning, tkr	200	200	200	-	-
Resultat efter finansiella poster, tkr	-529	-123	357	-48	-7
Balansomslutning, tkr	1 050 158	1 048 184	886 976	886 562	846 380
Soliditet, %	99,2	98,5	100,0	100,0	100,0
Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1					

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	1 041 982
Årets vinst	<u>238</u>
	<u>1 042 220</u>

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överförs

1 042 220
1 042 220

l

Man till
UBH
PS
AK
HP

Koncernresultaträkning	Not	2015	2014
Nettoomsättning	1		
Rörelsens intäkter	2	<u>646 604</u>	<u>585 008</u>
Summa nettoomsättning		646 604	585 008
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-72 880	-74 887
Fastighetskostnader		-57 019	-55 165
Övriga externa kostnader	4	-147 980	-131 211
Arvoden och personalkostnader	5	-91 206	-85 889
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	6	<u>-114 169</u>	<u>-95 460</u>
Summa rörelsens kostnader		-483 254	-442 612
Rörelseresultat		163 350	142 396
Resultat från finansiella poster			
Finansiella intäkter	7	1 605	675
Finansiella kostnader	8	<u>-31 368</u>	<u>-32 848</u>
Summa resultat från finansiella poster		-29 763	-32 173
Resultat efter finansiella poster		133 587	110 223
Resultat före skatt		133 587	110 223
Aktuell skatt	9	-7 639	-9 436
Uppskjuten skatt	10	-21 951	-16 094
Minoritetens andel i årets resultat		=	<u>-1</u>
Årets vinst		<u>103 997</u>	<u>84 692</u>

Koncernbalansräkning	Not	2015-12-31	2014-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för dataprogram	11	<u>470</u>	-
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, markanläggningar och mark	12	1 944 190	1 892 142
Maskiner och andra tekniska anläggningar	13, 14	332 039	170 975
Inventarier, verktyg, installationer och förbättringsutgifter på annans fastighet	15	339 107	347 670
Pågående nyanläggningar	16	<u>258 975</u>	<u>101 279</u>
Summa		<u>2 874 311</u>	<u>2 512 066</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	2 515	1 260
Andra långfristiga fordringar	18	301	551
Uppskjutna skattefordringar	10	<u>1 142</u>	<u>722</u>
Summa		<u>3 958</u>	<u>2 533</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>2 878 739</u>	<u>2 514 599</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter		<u>25 422</u>	<u>33 744</u>
Summa		<u>25 422</u>	<u>33 744</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		56 634	67 546
Skattefordran		4 282	2 494
Övriga fordringar		20 111	16 859
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	<u>40 039</u>	<u>39 333</u>
Summa kortfristiga fordringar		121 066	126 232
Summa		<u>0</u>	<u>0</u>
Kassa och bank		<u>144 654</u>	<u>103 124</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>291 142</u>	<u>263 100</u>
Summa tillgångar		<u>3 169 881</u>	<u>2 777 699</u>

R

[Handwritten signatures and initials]
UBH
AS
AW

Koncernbalansräkning	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	20		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100	100
Bundna reserver		159 670	59 670
Fritt eget kapital			
Fria reserver		1 131 819	1 147 125
Årets vinst		<u>103 997</u>	<u>84 691</u>
Summa eget kapital		<u>1 395 586</u>	<u>1 291 586</u>
Minoritetsintressen		431	431
Avsättningar			
Latent skatteskuld obeskickade reserver	10	87 682	65 732
Övriga avsättningar		<u>4 042</u>	<u>4 284</u>
Summa avsättningar		<u>91 724</u>	<u>70 016</u>
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	21	<u>1 442 352</u>	<u>1 250 360</u>
Summa långfristiga skulder		<u>1 442 352</u>	<u>1 250 360</u>
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		44 642	3 907
Förskott från kunder		84,0	-
Leverantörsskulder		103 599	81 400
Skatteskuld		825	469
Övriga kortfristiga skulder		32 836	33 865
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	<u>57 802</u>	<u>45 665</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>239 788</u>	<u>165 306</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>3 169 881</u>	<u>2 777 699</u>
Ställda säkerheter	23	1 262 028	1 012 628
Ansvarsförbindelser	24	595	577

The bottom right of the page contains several handwritten signatures and initials in blue ink. These include a large signature that appears to be 'M. M.', a signature that looks like 'SMB', and other initials including 'PS' and 'UBA'.

Kassaflödesanalys för koncernen	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	163 350	142 396
Justeringar för av-och nedskrivningar	114 165	95 460
Vinst/förlust vid avyttring av anläggningstillgång	-	-39
Förändring avsättningar	-	2 130
Övriga ej likviditetspåverkade poster	12 786	13 893
Erhållen ränta	1 605	675
Erlagd ränta	-31 368	-32 848
Betald inkomstskatt	<u>-21 844</u>	<u>-28 676</u>
	238 694	192 991
Ökning/minskning varulager	8 322	6 182
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	6 954	-46 743
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	<u>33 392</u>	<u>45 749</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	287 362	198 179
Investeringsverksamheten		
Årets investeringar av immateriella anläggningstillgångar	-470	-
Årets investeringar av materiella anläggningstillgångar	-477 682	-582 845
Årets försäljningar av materiella anläggningstillgångar	598	137
Årets investeringar av finansiella anläggningstillgångar	-1 005	-84
Årets försäljningar av finansiella anläggningstillgångar	=	<u>3 714</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-478 559	-579 078
Finansieringsverksamheten		
Nyupptagna lån	191 992	313 026
Ökning/minskning kortfristiga finansiella skulder	40 735	-50 295
Utdelning/tillskott till/från minoritet	-	200
Aktieägartillskott	=	<u>155 000</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	232 727	417 931
Årets kassaflöde	41 530	37 032
Likvida medel vid årets början	<u>103 124</u>	<u>66 092</u>
Likvida medel vid årets slut	<u>144 654</u>	<u>103 124</u>

2

Handwritten signatures and initials:
 HK A Ma
 J. P. S. W.
 UBH

Moderbolagets resultaträkning	Not	2015	2014
Övriga rörelseintäkter	2	200	200
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4	-565	-511
Personalkostnader	5	<u>-135</u>	<u>-38</u>
Summa rörelsens kostnader		-700	-549
Rörelseresultat		-500	-349
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	25	191	220
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	1	6
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-221</u>	<u>=</u>
Resultat efter finansiella poster		-529	-123
Bokslutsdispositioner	26	780	350
Skatt på årets resultat	9	<u>-13</u>	<u>-2</u>
Årets vinst		<u>238</u>	<u>225</u>

ℓ

Handwritten notes and signatures in blue ink at the bottom right of the page, including initials and the text "UBH".

Moderbolagets balansräkning Not 2015-12-31 2014-12-31

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i koncernföretag	27	<u>1 047 598</u>	<u>1 047 598</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>1 047 598</u>	<u>1 047 598</u>

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Skattefordran		24	-
Övriga kortfristiga fordringar		<u>7</u>	<u>9</u>
		31	9

Kassa och bank

Summa omsättningstillgångar		<u>2 529</u>	<u>577</u>
Summa tillgångar		<u>2 560</u>	<u>586</u>
		<u>1 050 158</u>	<u>1 048 184</u>

Eget kapital och skulder

Eget kapital 20

Bundet eget kapital

Aktiekapital		<u>100</u>	<u>100</u>
--------------	--	------------	------------

Fritt eget kapital

Balanserad vinst eller förlust		1 041 982	1 041 757
Årets vinst		<u>238</u>	<u>225</u>
		<u>1 042 220</u>	<u>1 041 982</u>
Summa eget kapital		<u>1 042 320</u>	<u>1 042 082</u>

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		-	18
Skulder till koncernföretag		7 760	5 970
Aktuella skatteskulder		-	39
Övriga kortfristiga skulder		3	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	<u>75</u>	<u>75</u>
Summa kortfristiga skulder		<u>7 838</u>	<u>6 102</u>

Summa eget kapital och skulder

		<u>1 050 158</u>	<u>1 048 184</u>
--	--	------------------	------------------

R

Handwritten signatures and initials:
 J A m H
 M B J P S G
 UBH

Moderbolagets balansräkning	Not	2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter	23	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	24	Inga	Inga

Handwritten signatures and initials:
A M. H.
MD J. P. S. L.
UBH

Kassaflödesanalys för moderbolaget	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	-500	-349
Erhållen ränta	1	6
Erhållna utdelningar	191	220
Erlagd ränta	-222	-
Betald inkomstskatt	<u>-13</u>	<u>-1</u>
	-543	-124
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-22	-8 791
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	<u>1 737</u>	<u>15 592</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 172	6 677
Investeringsverksamheten		
Årets investeringar i dotterföretag	=	-161 630
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	-161 630
Finansieringsverksamheten		
Erhållna koncernbidrag	8 150	9 300
Lämnade koncernbidrag	-7 370	-8 950
Aktieägartillskott	=	<u>155 000</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	780	155 350
Årets kassaflöde	1 952	397
Likvida medel vid årets början	<u>577</u>	<u>180</u>
Likvida medel vid årets slut	<u>2 529</u>	<u>577</u>

€

J. A. M.
M. J. P. S.
UBH

Noter, gemensamma för moderbolag och koncern

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Skövde Stadshus AB:s årsredovisning har upprättats med tillämpning av Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om ej annat anges i not.

Andelar i dotterföretag

När företaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande, i ett annat företag, klassificeras detta företag som ett dotterföretag. Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag räknas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Interna mellanhavanden inom koncernen har eliminerats. Minoritetens andel i dotterbolags kapital redovisas i separat post i koncernens resultat- och balansräkning. I moderbolaget tillämpas samma redovisningsprinciper som för koncernen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Komponenter</i>	<i>Livslängd, år</i>
Stomme	80
Tak	40
Fasad	40
Installationer	20-30
Inre ytskikt	15
Övrigt	50
Markanläggningar	5 %
Maskiner och tekniska anläggningar	4-33 %
Inventarier	5 %

För närmare detaljer hänvisas till respektive dotterbolags årsredovisning.

Långfristiga värdepappersinnehav

Finansiella anläggningstillgångar som är avsedda för långsiktigt innehav redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Varulager

Varulager värderas, med tillämpning av först-in först-ut principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Skäligt avdrag sker för inkurans.

Handwritten signatures and initials:
J m B M
M D P S A
UBH

Derivatinstrument (ränteswappar)

Koncernen utnyttjar derivatinstrument för att säkra sin exponering för ränterisker. Avtal om så kallade ränteswappar skyddar koncernen mot ränteändringar. Koncernen bokför inte förändringar i ränteswapparnas marknadsvärden i resultaträkningen. Redovisning har upprättats enligt kap. 11 i BFNAR 2012:1.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga innehav av värdepapper redovisas till det lägre av anskaffningsvärde och marknadsvärde på balansdagen.

Avsättningar

Företaget gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Företaget nuvärdesberäknar förpliktelser som väntas regleras efter mer än tolv månader. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad. Avsättningar för omstrukturering görs när det föreligger en fastställd och utförlig omstruktureringsplan och berörda personer har informerats.

Vid försäljning ger företaget kunderna viss rätt att returnera produkter. Avsättningar för sådana returer baseras på historisk information om returer samt aktuella trender som kan tyda på att framtida returer kan komma att avvika från de historiska. Avsättningar görs för förlustkontrakt, vilket för koncernens del hittills endast avsett operationella leasingavtal. Avsättning görs med det lägsta av den oundvikliga förlusten om kontraktet fullföljs, eller utgifter i form av skadestånd eller liknande om kontraktet bryts.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Intäkter

Försäljning redovisas vid leverans i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning. Hyresintäkter intäkter redovisas i den period uthyrningen avser.

Inkomstskatt

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska belastas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder och skattefordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. Uppskjuten skatt beräknas på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys är upprättad enligt indirekt metod.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

e
Handwritten signatures and initials in blue ink, including "UBH" and other illegible marks.

Not 2 Intäkternas fördelning

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
I nettoomsättningen ingår intäkter från:				
Provision	8 820	6 738	-	-
Fjärrvärmeintäkter	198 790	185 510	-	-
Intäkter från elnät	72 759	47 382	-	-
Hysesintäkter	329 762	318 103	-	-
Trafikintäkter	2 071	2 913	-	-
Övriga rörelseintäkter	<u>34 402</u>	<u>24 362</u>	<u>200</u>	<u>200</u>
Summa	<u>646 604</u>	<u>585 008</u>	<u>200</u>	<u>200</u>

Not 3 Nettoomsättning

	Fastighets- förvaltning		Energi-produktion		Destinations- utveckling		Flygplats- verksamhet		Stadshus		Summa	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Redovisning av rörelsegrenar												
Rörelsens intäkter												
Fjärrvärmeintäkter			198 790	185 510							198 790	185 510
Intäkter från elnät			72 759	47 382							72 759	47 382
Hysesintäkter	329 762	318 103									329 762	318 103
Trafikintäkter							2 071	2 913			2 071	2 913
Provision					8 820	6 738					8 820	6 738
Övriga rörelseintäkter	1 784	2 767	19 778	9 307	12 640	12 088			200	200	34 402	24 362
Summa	331 546	320 870	291 327	242 199	21 460	18 826	2 071	2 913	200	200	646 604	585 008
Rörelseresultat	126 083	147 258	45 098	2 466	41	-768	-7 371	-6 211	-500	-349	163 351	142 396

J. M. A. K.
UBH

Not 4 Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
<u>PwC</u>				
Revisionsuppdraget	419	374	43	50
Övriga tjänster	<u>107</u>	<u>311</u>	<u>67</u>	<u>150</u>
Summa	<u>526</u>	<u>685</u>	<u>110</u>	<u>200</u>
<u>Ernst & Young AB</u>				
Revisionsuppdraget	428	392	-	-
Skatterådgivning	6,0	-	-	-
Övriga tjänster	119	40	-	-
Lekmannarevisor	<u>96</u>	<u>84</u>	<u>10</u>	<u>14</u>
Summa	<u>649</u>	<u>516</u>	<u>10</u>	<u>14</u>
Totalt arvode till Revisorer	1 175	1 201	120	214

Handwritten signatures and initials in blue ink:
A
P
PS
UBH

Not 5 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Medelantalet anställda				
Kvinnor	52	48	-	-
Män	<u>88</u>	<u>88</u>	-	-
Totalt	140	136	0	0

Moderbolaget har inga anställda

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader

Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören	5 776	4 664	77	-
Löner och ersättningar till övriga anställda	<u>52 446</u>	<u>49 162</u>	-	-
	58 222	53 826	77	0
Sociala avgifter enligt lag och avtal	18 928	17 555	19	-
Pensionskostnader för styrelsen och verkställande direktören	1 114	912	-	-
Pensionskostnader för övriga anställda	<u>3 626</u>	<u>4 658</u>	-	-
Totalt	<u>81 890</u>	<u>76 951</u>	<u>96</u>	<u>0</u>

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	20	18	4	4
Män	<u>31</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>1</u>
Totalt	<u>51</u>	<u>54</u>	<u>9</u>	<u>5</u>

Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare

Kvinnor	4	3	-	-
Män	<u>10</u>	<u>15</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Totalt	<u>14</u>	<u>18</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

c

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "UBH" and "PS".

Not 6 Avskrivningar

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Byggnader	53 371	49 686
Markanläggningar	5 699	5 402
Maskiner och tekniska anläggningar samt inventarier	<u>55 099</u>	<u>40 372</u>
	<u>114 169</u>	<u>95 460</u>

Not 7 Finansiella intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ränteintäkter	317	496	1	6
Övriga finansiella intäkter	<u>1 288</u>	<u>179</u>	=	=
Summa	<u>1 605</u>	<u>675</u>	<u>1</u>	<u>6</u>

Not 8 Finansiella kostnader

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Räntekostnader	-24 974	-28 753
Stämpelskatt, in-teckningskostnader	-2 000	-1 502
Övriga finansiella kostnader	<u>-4 394</u>	<u>-2 593</u>
Summa finansiella kostnader	<u>-31 368</u>	<u>-32 848</u>

Not 9 Aktuell skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Skatt på redovisat resultat	-7 529	-8 775	-13	-2
Avsättning till pensioner	-	-137	-	-
Ej avdragsgilla kostnader	-62	-86	-	-
Nedskrivning byggnader	-	-236	-	-
Schablonränta på p-fond	-43	-70	-	-
Justering skatt tidigare år	-5	-62	-	-
Övrigt	=	<u>-70</u>	=	=
Summa	<u>-7 639</u>	<u>-9 436</u>	<u>-13</u>	<u>-2</u>

Handwritten notes and signatures:
 A
 PS
 VBH

Not 10 Uppskjuten skatt

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig på verksamheten utgörs av		
Förändring avseende obeskattade reserver	-9 177	-2 757
Förändring av uppskjuten skatt på temporära skillnader	-12 774	-13 337
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	<u>-21 951</u>	<u>-16 094</u>
Uppskjutna skatteskulder		
Skattemässiga avskrivningar	35 135	22 361
Obeskattade reserver	<u>52 547</u>	<u>43 371</u>
Summa uppskjutna skatteskulder	<u>87 682</u>	<u>65 732</u>
Uppskjutna Skattefordringar		
Anläggningstillgångar	<u>1 142</u>	<u>722</u>
Summa uppskjutna skattefordringar	<u>1 142</u>	<u>722</u>

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ingående anskaffningsvärden	2 982	2 982
Inköp	470	-
Försäljningar och uttrangeringar	<u>-43</u>	<u>-</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>3 409</u>	<u>2 982</u>
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 982	-2 982
Försäljning och uttrangeringar	43	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-2 939</u>	<u>-2 982</u>
Utgående planenligt resvärde	<u>470</u>	<u>0</u>

Handwritten signatures and initials:
 MR
 UBH
 PS
 AN

Not 12 Byggnader markanläggningar och mark

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Byggnader		
Ingående anskaffningsvärden	2 354 598	2 173 239
Inköp	77 722	122 030
Omklassificeringar	<u>31 027</u>	<u>59 328</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 463 347	2 354 598
Ingående ackumulerande avskrivningar	-628 279	-577 547
Omklassificeringar enligt K3	-	-323
Årets avskrivningar	-54 594	-49 767
Årets nedskrivningar	-	<u>-642</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-682 873</u>	<u>-628 279</u>
Utgående restvärde enligt plan	1 780 474	1 726 318
Markanläggningar		
Ingående anskaffningsvärden	100 688	92 727
Inköp	872	7 961
Omklassificeringar	<u>2 062</u>	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	103 622	100 688
Ingående ackumulerade avskrivningar	-34 794	-30 152
Årets avskrivningar	<u>-5 058</u>	<u>-4 642</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-39 852</u>	<u>-34 794</u>
Utgående restvärde enligt plan	63 770	65 894
Mark		
Ingående anskaffningsvärden	99 930	96 037
Inköp	<u>16</u>	<u>3 893</u>
Utgående ackumulerande anskaffningsvärden	<u>99 946</u>	<u>99 930</u>
Summa	1 944 190	1 892 142

R

Handwritten signatures and initials:
 Jm A
 UBH
 JPSA
 UBH

Not 13 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ingående anskaffningsvärden	290 947	282 471
Inköp	8 622	8 488
Omklassificeringar	180 000	-
Försäljningar och uttrangeringar	-	<u>-12</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	479 569	290 947
Ingående ackumulerade avskrivningar	-119 972	-100 959
Årets avskrivningar	<u>-27 558</u>	<u>-19 013</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-147 530</u>	<u>-119 972</u>
Utgående restvärde enligt plan	<u>332 039</u>	<u>170 975</u>

Not 14 Operationella leasingavtal

Koncernen har ingått leasingavtal avseende leasebar utrustning i avfallsförbränningsanläggning Värmekällan samt utrustning i Lövängsverket. Avtalen sträcker sig 12+8 år. Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing. Nedanstående siffror avser avgifter under ordinarie leasingperiod.

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Anskaffningsvärde				
Beräknade restvärden vid leasingperiodens slut	98 799	98 799	-	-
Bokförda leasingavgifter 2015/2014	18 635	17 326	-	-
Beräknade avgifter som förfaller till betalning				
inom 1 år, ca	18 905	17 549	-	-
inom 2-5 år, ca	19 148	36 195	-	-

Handwritten signatures and initials:
 Mr. A
 Mr. B
 Mr. C
 Mr. D
 Mr. E
 Mr. F
 Mr. G
 Mr. H
 Mr. I
 Mr. J
 Mr. K
 Mr. L
 Mr. M
 Mr. N
 Mr. O
 Mr. P
 Mr. Q
 Mr. R
 Mr. S
 Mr. T
 Mr. U
 Mr. V
 Mr. W
 Mr. X
 Mr. Y
 Mr. Z
 Mr. AA
 Mr. AB
 Mr. AC
 Mr. AD
 Mr. AE
 Mr. AF
 Mr. AG
 Mr. AH
 Mr. AI
 Mr. AJ
 Mr. AK
 Mr. AL
 Mr. AM
 Mr. AN
 Mr. AO
 Mr. AP
 Mr. AQ
 Mr. AR
 Mr. AS
 Mr. AT
 Mr. AU
 Mr. AV
 Mr. AW
 Mr. AX
 Mr. AY
 Mr. AZ
 Mr. BA
 Mr. BB
 Mr. BC
 Mr. BD
 Mr. BE
 Mr. BF
 Mr. BG
 Mr. BH
 Mr. BI
 Mr. BJ
 Mr. BK
 Mr. BL
 Mr. BM
 Mr. BN
 Mr. BO
 Mr. BP
 Mr. BQ
 Mr. BR
 Mr. BS
 Mr. BT
 Mr. BU
 Mr. BV
 Mr. BW
 Mr. BX
 Mr. BY
 Mr. BZ
 Mr. CA
 Mr. CB
 Mr. CC
 Mr. CD
 Mr. CE
 Mr. CF
 Mr. CG
 Mr. CH
 Mr. CI
 Mr. CJ
 Mr. CK
 Mr. CL
 Mr. CM
 Mr. CN
 Mr. CO
 Mr. CP
 Mr. CQ
 Mr. CR
 Mr. CS
 Mr. CT
 Mr. CU
 Mr. CV
 Mr. CW
 Mr. CX
 Mr. CY
 Mr. CZ
 Mr. DA
 Mr. DB
 Mr. DC
 Mr. DD
 Mr. DE
 Mr. DF
 Mr. DG
 Mr. DH
 Mr. DI
 Mr. DJ
 Mr. DK
 Mr. DL
 Mr. DM
 Mr. DN
 Mr. DO
 Mr. DP
 Mr. DQ
 Mr. DR
 Mr. DS
 Mr. DT
 Mr. DU
 Mr. DV
 Mr. DW
 Mr. DX
 Mr. DY
 Mr. DZ
 Mr. EA
 Mr. EB
 Mr. EC
 Mr. ED
 Mr. EE
 Mr. EF
 Mr. EG
 Mr. EH
 Mr. EI
 Mr. EJ
 Mr. EK
 Mr. EL
 Mr. EM
 Mr. EN
 Mr. EO
 Mr. EP
 Mr. EQ
 Mr. ER
 Mr. ES
 Mr. ET
 Mr. EU
 Mr. EV
 Mr. EW
 Mr. EX
 Mr. EY
 Mr. EZ
 Mr. FA
 Mr. FB
 Mr. FC
 Mr. FD
 Mr. FE
 Mr. FF
 Mr. FG
 Mr. FH
 Mr. FI
 Mr. FJ
 Mr. FK
 Mr. FL
 Mr. FM
 Mr. FN
 Mr. FO
 Mr. FP
 Mr. FQ
 Mr. FR
 Mr. FS
 Mr. FT
 Mr. FU
 Mr. FV
 Mr. FW
 Mr. FX
 Mr. FY
 Mr. FZ
 Mr. GA
 Mr. GB
 Mr. GC
 Mr. GD
 Mr. GE
 Mr. GF
 Mr. GG
 Mr. GH
 Mr. GI
 Mr. GJ
 Mr. GK
 Mr. GL
 Mr. GM
 Mr. GN
 Mr. GO
 Mr. GP
 Mr. GQ
 Mr. GR
 Mr. GS
 Mr. GT
 Mr. GU
 Mr. GV
 Mr. GW
 Mr. GX
 Mr. GY
 Mr. GZ
 Mr. HA
 Mr. HB
 Mr. HC
 Mr. HD
 Mr. HE
 Mr. HF
 Mr. HG
 Mr. HH
 Mr. HI
 Mr. HJ
 Mr. HK
 Mr. HL
 Mr. HM
 Mr. HN
 Mr. HO
 Mr. HP
 Mr. HQ
 Mr. HR
 Mr. HS
 Mr. HT
 Mr. HU
 Mr. HV
 Mr. HW
 Mr. HX
 Mr. HY
 Mr. HZ
 Mr. IA
 Mr. IB
 Mr. IC
 Mr. ID
 Mr. IE
 Mr. IF
 Mr. IG
 Mr. IH
 Mr. II
 Mr. IJ
 Mr. IK
 Mr. IL
 Mr. IM
 Mr. IN
 Mr. IO
 Mr. IP
 Mr. IQ
 Mr. IR
 Mr. IS
 Mr. IT
 Mr. IU
 Mr. IV
 Mr. IW
 Mr. IX
 Mr. IY
 Mr. IZ
 Mr. JA
 Mr. JB
 Mr. JC
 Mr. JD
 Mr. JE
 Mr. JF
 Mr. JG
 Mr. JH
 Mr. JI
 Mr. JJ
 Mr. JK
 Mr. JL
 Mr. JM
 Mr. JN
 Mr. JO
 Mr. JP
 Mr. JQ
 Mr. JR
 Mr. JS
 Mr. JT
 Mr. JU
 Mr. JV
 Mr. JW
 Mr. JX
 Mr. JY
 Mr. JZ
 Mr. KA
 Mr. KB
 Mr. KC
 Mr. KD
 Mr. KE
 Mr. KF
 Mr. KG
 Mr. KH
 Mr. KI
 Mr. KJ
 Mr. KK
 Mr. KL
 Mr. KM
 Mr. KN
 Mr. KO
 Mr. KP
 Mr. KQ
 Mr. KR
 Mr. KS
 Mr. KT
 Mr. KU
 Mr. KV
 Mr. KW
 Mr. KX
 Mr. KY
 Mr. KZ
 Mr. LA
 Mr. LB
 Mr. LC
 Mr. LD
 Mr. LE
 Mr. LF
 Mr. LG
 Mr. LH
 Mr. LI
 Mr. LJ
 Mr. LK
 Mr. LL
 Mr. LM
 Mr. LN
 Mr. LO
 Mr. LP
 Mr. LQ
 Mr. LR
 Mr. LS
 Mr. LT
 Mr. LU
 Mr. LV
 Mr. LW
 Mr. LX
 Mr. LY
 Mr. LZ
 Mr. MA
 Mr. MB
 Mr. MC
 Mr. MD
 Mr. ME
 Mr. MF
 Mr. MG
 Mr. MH
 Mr. MI
 Mr. MJ
 Mr. MK
 Mr. ML
 Mr. MM
 Mr. MN
 Mr. MO
 Mr. MP
 Mr. MQ
 Mr. MR
 Mr. MS
 Mr. MT
 Mr. MU
 Mr. MV
 Mr. MW
 Mr. MX
 Mr. MY
 Mr. MZ
 Mr. NA
 Mr. NB
 Mr. NC
 Mr. ND
 Mr. NE
 Mr. NF
 Mr. NG
 Mr. NH
 Mr. NI
 Mr. NJ
 Mr. NK
 Mr. NL
 Mr. NM
 Mr. NN
 Mr. NO
 Mr. NP
 Mr. NQ
 Mr. NR
 Mr. NS
 Mr. NT
 Mr. NU
 Mr. NV
 Mr. NW
 Mr. NX
 Mr. NY
 Mr. NZ
 Mr. OA
 Mr. OB
 Mr. OC
 Mr. OD
 Mr. OE
 Mr. OF
 Mr. OG
 Mr. OH
 Mr. OI
 Mr. OJ
 Mr. OK
 Mr. OL
 Mr. OM
 Mr. ON
 Mr. OO
 Mr. OP
 Mr. OQ
 Mr. OR
 Mr. OS
 Mr. OT
 Mr. OU
 Mr. OV
 Mr. OW
 Mr. OX
 Mr. OY
 Mr. OZ
 Mr. PA
 Mr. PB
 Mr. PC
 Mr. PD
 Mr. PE
 Mr. PF
 Mr. PG
 Mr. PH
 Mr. PI
 Mr. PJ
 Mr. PK
 Mr. PL
 Mr. PM
 Mr. PN
 Mr. PO
 Mr. PP
 Mr. PQ
 Mr. PR
 Mr. PS
 Mr. PT
 Mr. PU
 Mr. PV
 Mr. PW
 Mr. PX
 Mr. PY
 Mr. PZ
 Mr. QA
 Mr. QB
 Mr. QC
 Mr. QD
 Mr. QE
 Mr. QF
 Mr. QG
 Mr. QH
 Mr. QI
 Mr. QJ
 Mr. QK
 Mr. QL
 Mr. QM
 Mr. QN
 Mr. QO
 Mr. QP
 Mr. QQ
 Mr. QR
 Mr. QS
 Mr. QT
 Mr. QU
 Mr. QV
 Mr. QW
 Mr. QX
 Mr. QY
 Mr. QZ
 Mr. RA
 Mr. RB
 Mr. RC
 Mr. RD
 Mr. RE
 Mr. RF
 Mr. RG
 Mr. RH
 Mr. RI
 Mr. RJ
 Mr. RK
 Mr. RL
 Mr. RM
 Mr. RN
 Mr. RO
 Mr. RP
 Mr. RQ
 Mr. RR
 Mr. RS
 Mr. RT
 Mr. RU
 Mr. RV
 Mr. RW
 Mr. RX
 Mr. RY
 Mr. RZ
 Mr. SA
 Mr. SB
 Mr. SC
 Mr. SD
 Mr. SE
 Mr. SF
 Mr. SG
 Mr. SH
 Mr. SI
 Mr. SJ
 Mr. SK
 Mr. SL
 Mr. SM
 Mr. SN
 Mr. SO
 Mr. SP
 Mr. SQ
 Mr. SR
 Mr. SS
 Mr. ST
 Mr. SU
 Mr. SV
 Mr. SW
 Mr. SX
 Mr. SY
 Mr. SZ
 Mr. TA
 Mr. TB
 Mr. TC
 Mr. TD
 Mr. TE
 Mr. TF
 Mr. TG
 Mr. TH
 Mr. TI
 Mr. TJ
 Mr. TK
 Mr. TL
 Mr. TM
 Mr. TN
 Mr. TO
 Mr. TP
 Mr. TQ
 Mr. TR
 Mr. TS
 Mr. TT
 Mr. TU
 Mr. TV
 Mr. TW
 Mr. TX
 Mr. TY
 Mr. TZ
 Mr. UA
 Mr. UB
 Mr. UC
 Mr. UD
 Mr. UE
 Mr. UF
 Mr. UG
 Mr. UH
 Mr. UI
 Mr. UJ
 Mr. UK
 Mr. UL
 Mr. UM
 Mr. UN
 Mr. UO
 Mr. UP
 Mr. UQ
 Mr. UR
 Mr. US
 Mr. UT
 Mr. UY
 Mr. UZ
 Mr. VA
 Mr. VB
 Mr. VC
 Mr. VD
 Mr. VE
 Mr. VF
 Mr. VG
 Mr. VH
 Mr. VI
 Mr. VJ
 Mr. VK
 Mr. VL
 Mr. VM
 Mr. VN
 Mr. VO
 Mr. VP
 Mr. VQ
 Mr. VR
 Mr. VS
 Mr. VT
 Mr. VU
 Mr. VV
 Mr. VW
 Mr. VX
 Mr. VY
 Mr. VZ
 Mr. WA
 Mr. WB
 Mr. WC
 Mr. WD
 Mr. WE
 Mr. WF
 Mr. WG
 Mr. WH
 Mr. WI
 Mr. WJ
 Mr. WK
 Mr. WL
 Mr. WM
 Mr. WN
 Mr. WO
 Mr. WP
 Mr. WQ
 Mr. WR
 Mr. WS
 Mr. WT
 Mr. WU
 Mr. WV
 Mr. WW
 Mr. WX
 Mr. WY
 Mr. WZ
 Mr. XA
 Mr. XB
 Mr. XC
 Mr. XD
 Mr. XE
 Mr. XF
 Mr. XG
 Mr. XH
 Mr. XI
 Mr. XJ
 Mr. XK
 Mr. XL
 Mr. XM
 Mr. XN
 Mr. XO
 Mr. XP
 Mr. XQ
 Mr. XR
 Mr. XS
 Mr. XT
 Mr. XU
 Mr. XV
 Mr. XW
 Mr. XX
 Mr. XY
 Mr. XZ
 Mr. YA
 Mr. YB
 Mr. YC
 Mr. YD
 Mr. YE
 Mr. YF
 Mr. YG
 Mr. YH
 Mr. YI
 Mr. YJ
 Mr. YK
 Mr. YL
 Mr. YM
 Mr. YN
 Mr. YO
 Mr. YP
 Mr. YQ
 Mr. YR
 Mr. YS
 Mr. YT
 Mr. YU
 Mr. YV
 Mr. YW
 Mr. YX
 Mr. YY
 Mr. YZ
 Mr. ZA
 Mr. ZB
 Mr. ZC
 Mr. ZD
 Mr. ZE
 Mr. ZF
 Mr. ZG
 Mr. ZH
 Mr. ZI
 Mr. ZJ
 Mr. ZK
 Mr. ZL
 Mr. ZM
 Mr. ZN
 Mr. ZO
 Mr. ZP
 Mr. ZQ
 Mr. ZR
 Mr. ZS
 Mr. ZT
 Mr. ZU
 Mr. ZV
 Mr. ZW
 Mr. ZX
 Mr. ZY
 Mr. ZZ

Not 15 Inventarier, verktyg, installationer och förbättringsutgifter på annan fastighet

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Inventarier, verktyg och installationer		
Ingående anskaffningsvärden	475 705	124 892
Inköp	18 474	352 199
Försäljningar och utrangeringar	<u>-1 785</u>	<u>-1 386</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	492 394	475 705
Ingående ackumulerade avskrivningar	-128 428	-108 301
Försäljningar och utrangeringar	1 703	1 222
Årets avskrivningar	<u>-26 917</u>	<u>-21 349</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-153 642</u>	<u>-128 428</u>
Utgående restvärde enligt plan	338 752	347 277
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärden	<u>757</u>	<u>757</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>757</u>	<u>757</u>
Ingående ackumulerade avskrivningar	-364	-326
Årets avskrivningar	<u>-38</u>	<u>-38</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-402</u>	<u>-364</u>
Utgående restvärde enligt plan	<u>355</u>	<u>393</u>
Summa	<u>339 107</u>	<u>347 670</u>

Not 16 Pågående nyanläggningar

	Koncernen	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ingående anskaffningsvärde	101 279	72 333
Nyanskaffningar under året	371 976	88 275
Omklassificeringar	<u>-214 280</u>	<u>-59 329</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>258 975</u>	<u>101 279</u>

Jan A
UBH

Not 17 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Svensk Turism AB	11	11	-	-
Robur Mixfonden	<u>2 504</u>	<u>1 249</u>	-	-
Summa	<u>2 515</u>	<u>1 260</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Not 18 Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Insatskapital i Husbyggnadsvaror				
HBV förening	40	40	-	-
Återbäringsfordran HBV	<u>261</u>	<u>511</u>	-	-
Summa	<u>301</u>	<u>551</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>
Förutbetalda kostnader	6 194	10 620	-	-
Upplupna intäkter	<u>33 845</u>	<u>28 713</u>	-	-
Summa	<u>40 039</u>	<u>39 333</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

M.A. PS UBH

Not 20 Förändring av eget kapital

Moderbolaget	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver och årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 2015-01-01	100,0	-	1 041 982,0	1 042 082
Årets resultat	=	=	238	238
Eget kapital 2015-12-31	100	-	1 042 220	1 042 320

Koncernen

Belopp vid årets ingång	100	59 670	1 231 819	1 291 589
Förskjutning fria och bundna reserver	-	100 000	-100 000	-
Årets resultat	-	-	103 997	103 997
Belopp vid årets utgång	100	159 670	1 235 816	1 395 586

Not 21 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Långfristiga skulder som förfaller till betalning mellan två och fem år efter balansdagen				
Skulder till kreditinstitut	<u>279 712</u>	<u>227 078</u>	-	-
Summa	<u>279 712</u>	<u>227 078</u>	0	0
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen				
Skulder till kreditinstitut	<u>1 162 640</u>	<u>1 023 282</u>	-	-
Summa	<u>1 162 640</u>	<u>1 023 282</u>	0	0
Totala långfristiga skulder	<u>1 442 352</u>	<u>1 250 360</u>	0	0

D.M.A
110 *Sp* *PS* *AV*
MT *LIBH*

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>
Upplupna räntekostnader	2 427	2 822	-	-
Upplupna löner	350	355	-	-
Upplupna semesterlöner	5 986	5 647	-	-
Upplupna sociala avgifter	2 957	1 838	-	-
Förutbetalda hyresintäkter	23 745	22 964	-	-
Övriga interimsskulder	<u>22 337</u>	<u>12 039</u>	<u>75</u>	<u>75</u>
Summa	<u>57 802</u>	<u>45 665</u>	<u>75</u>	<u>75</u>

Not 23 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>
Inteckningar i fastigheter och tomträtter	1 201 878	952 478	-	-
Företagsinteckningar	60 000	60 000	-	-
Övrigt	<u>150</u>	<u>150</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Summa ställda säkerheter	<u>1 262 028</u>	<u>1 012 628</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Not 24 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>
Garantifond Fastigo	<u>595</u>	<u>577</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
Summa ansvarsförbindelser	<u>595</u>	<u>577</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Not 25 Resultat från andelar i koncernföretag

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Utdelningar	<u>191</u>	<u>220</u>
Summa	<u>191</u>	<u>220</u>

Handwritten signatures and initials:
 MB, PS, UBH, and other illegible initials.

Not 26 Bokslutsdispositioner

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Erhållet koncernbidrag	8 150	9 300
Lämnade koncernbidrag	<u>-7 370</u>	<u>-8 950</u>
Summa	<u>780</u>	<u>350</u>

Not 27 Andelar i koncernföretag

Koncernen	Org nr	Antal aktier	2015	2014
AB Skövdebostäder	556042-3039	73 000	690 330	690 330
Kreativa Hus Skövde AB	556252-0287	40 000	65 600	65 600
Skövde Värmeverk AB	556647-1321	40 000	126 500	126 500
Next Destinationsutveckling i Skövde AB	556321-1647	2 000	4 400	4 400
Skövde Flygplats AB	556297-7339	960 A, 100 000	10 618	10 618
SkövdeNät AB	556959-1141	100	150 100	150 100
Eonen Fastigheter AB	556925-2702	50	50	50
Summa			1 047 598	1 047 598

Samtliga dotterbolag har sina säten i Skövde.

Kapital-och rösträttsandel innehas till 100 procent i samtliga bolag förutom i Skövde Flygplats AB där rösträttsandelen är 98,63% och kapitalandelen uppgår till 96,02%.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "UBH" and "PS AN".

Resultat- och balansräkningarna kommer att föreläggas årsstämman 2016-05-03 för fastställelse.

Skövde 2016-03-22

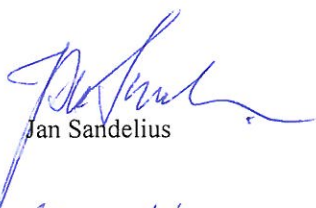
Karl Alexandersson
VD

Marie Ekman
Vice ordförande

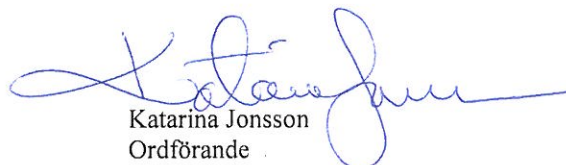
Leif Walterum

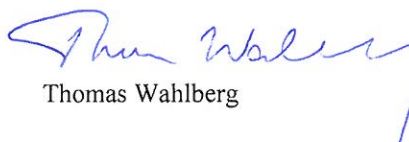
Jan Sandelius

Maria Hjertqvist

Katarina Jonsson
Ordförande

Thomas Wahlberg

Ulla-Britt Hagström

Johan Ask

Peter Sögaard

Min revisionsberättelse har lämnats 2016-04-01.

Per-Erik Renström
Auktoriserad revisor

Min granskningsrapport har lämnats _____.

Lars-Erik Lindh
Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Skövde Stadshus AB, org.nr 556800-1498

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Skövde Stadshus AB för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Skövde Stadshus AB:s och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Skövde Stadshus AB för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Skövde den 1 april 2016

Per Erik Renström
Auktoriserad revisor

2016-03-16

Lekmannarevisor i Skövde Stadshus AB, Skövde kommun.

Till årsstämman i Skövde Stadshus AB, 556800-1498

Till fullmäktige i Skövde kommun.

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skövde Stadshus AB verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkttillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde som ovan

Lars-Erik Lindh

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Styrelsen för
Skövde Stadshus AB

2016-03-18

Härmed meddelas att undertecknad – efter att ha erhållit av styrelsen undertecknad årsredovisning som överensstämmer med det av oss granskade förslaget till årsredovisning - har för avsikt att lämna ren revisionsberättelse för räkenskapsåret 2015 avseende Skövde Stadshus AB, under förutsättning att ingen ny väsentlig information tillkommer som kan påverka mina uttalanden.

Med vänlig hälsning

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Per Erik Renström', is written over a faint, illegible stamp or watermark.

Per Erik Renström

Auktoriserad revisor

Skövde Stadshus AB
Org nr 556800-1498

Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2015

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- koncernresultaträkning	9
- koncernbalansräkning	10
- kassaflödesanalys för koncernen	14
- moderbolagets resultaträkning	15
- moderbolagets balansräkning	16
- kassaflödesanalys för moderbolaget	18
- noter, gemensamma för moderbolag och koncern	19

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Undertecknad styrelseledamot i Skövde Stadshus AB intygar, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultaträkningen och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställts på årsstämma den 2016-05-03.

Årsstämman beslöt att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition.

Skövde den 2016-05-03

Katarina Jonsson

KS § 55/16**Skövde kommuns årsredovisning 2015**

KS2015.0545

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	55/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	55/16

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktige och revisorerna.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagen (1991:900) 8 kap 17§ överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktige och till revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Årsredovisningen för Skövde kommun innehåller en redogörelse för utfallet av verksamheten, hur den har finansierats samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen omfattar även en redovisning av kommunkoncernen och miljö- och personalredovisningar.

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat för år 2015 på 77,9 miljoner kronor, vilket är 52,8 miljoner kronor högre än budgeterat. Det starka resultatet förklaras bland annat av övergång till komponentavskrivning som påverkar resultatet positivt med 52 miljoner kr. Dessutom redovisar nämnderna sammantaget ett överskott på 32,1 miljoner kronor (korrigerat för komponentavskrivningar och demografipeng) samt de taxefinansierade verksamheterna ett underskott om 4,3 miljoner kronor. Andra större händelser under 2015 är en nedskrivning av aktieinnehavet för Skövde Biogas AB med 40 miljoner kronor, en partiell pensionsinlösen om 25 miljoner kronor samt att vi fått återbetalning av AFA pensionspremier på 21 miljoner kr.

Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) är möjligt med 50,7 miljoner kronor. För att kunna göra en reservering till RUR måste resultatet överstiga en procent av skatter och generella statsbidrag. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen. Balanskravsresultatet under 2015 var positivt och ytterligare 50,7 miljoner har kunnat reserveras. Den ackumulerade reservationen till RUR 151231 uppgår till 265,2 miljoner kronor.

Under 2015 har Skövde kommun gjort investeringar för 456 miljoner kronor. Stora investeringar har bland annat gjorts i förskole- och skollokalerna, kök, gruppboheter och infrastruktur.

Skövde kommunkoncern redovisar ett positivt resultat på 151,5 miljoner kronor för 2015.

Av de åtta strategiska målen som kommunfullmäktige beslutat om bedöms fyra som uppfyllda vid mandatperiodens slut, tre som delvis uppfyllda, och ett som ej uppfyllt.

Handlingar

Skövde kommuns årsredovisning 2015

Delges

Samtliga nämnder

KS § 53/16**Ansökan om kommunal borgen under byggtiden för
Landsbygdsfiber i Skövde AB**

KS2016.0167

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	51/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	53/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Landsbygdsfiber i Skövde AB kommunal borgen för bredbandsutbyggnad.

Borgen omfattar 10 miljoner kronor och ges från 2016-05-10. Det gäller under byggtiden, dock längst 24 månader från beviljad borgen. Ett avtal upprättas när borgen ingås mellan borgensgivaren och borgensåtagaren. I avtalet regleras skyldigheter som Landsbygdsfiber i Skövde AB har gentemot Skövde kommun under den tiden den kommunala borgen gäller.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen möjlighet att om så behövs förlänga borgen ytterligare 12 månader.

Bakgrund

Kommunfullmäktige bemyndigade 2014-02-24 kommunstyrelsen att för Skövde kommun ingå borgensförbindelser till säkerhet för lån för finansiering av bredbandsutbyggnad. Borgensåtagandet gäller under byggtid, dock längst 24 månader, från beviljad borgen. Borgensåtagandet för ett projekt begränsades då enligt beslutet till fem miljoner per sökande. Kommunal borgen kan enligt beslut 2014-02-24 ges till ekonomisk förening eller annan sammanslutning av medborgare och företagare som verkar på plats i kommunen där utbyggnad av bredband inte är aktuellt av kommersiella aktörer på marknaden.

Ansökan har inkommit från Landsbygdsfiber i Skövde AB om en borgen på 10 miljoner kronor. Då Landsbygdsfiber i Skövde AB:s ansökan om kommunal borgen överskrider det tidigare satta taket på 5 miljoner ska beslutet upp för beslut i kommunfullmäktige.

Landsbygdsfiber i Skövde AB verkar i området öster om Skövde och närmare 600 hushåll berörs av utbyggnaden av fibernät. Landsbygdsfiber i Skövde AB har ansökt om bidrag från jordbruksverket på en budget som omsluter cirka 25 miljoner kronor. 60 % av summan räknar man med att finansiera med eget kapital från ägarna. Landsbygdsfiber i Skövde AB behöver nu säkra sin förmåga att betala kommande räkningar med ett byggnadskreditiv från en bank. Landsbygdsfiber i Skövde AB räknar med att komma igång med grävningen under våren 2016.

Handlingar

Ansökan om kommunal borgen under byggtiden för Landsbygdsfiber i Skövde AB - Bilaga

Delges

Ekonomichefen

Redovisningschefen

Christian Johansson, Näringslivsenheten

[Spara]

Ansökan om kommunal borgen under byggtiden för
Landsbygdsfiber i Skövde AB

Som ett led i landsbygdsutveckling, i den riktning som stat och kommun uppmuntrar och i linje med Skövdes vision 2025, väljer nu närmare 600 hushåll inom området öster om Skövde bygga ett eget fibernät för framtidsäker och snabb kommunikation.

Vi har ansökt om bidrag från jordbruksverket på en budget som omsluter ca 25 miljoner kr. 60% av summan räknar vi med att finansiera med eget kapital från ägarna. Vi behöver nu säkra vår förmåga att betala kommande räkningar med ett byggnadskreditiv från en bank. Vi ansöker om en borgen för 10 miljoner kr.

För att hålla nere kostnaderna behöver vi nu visa på en säkerhet och här kan Skövde kommun stötta landsbygdsutvecklingen genom att bevilja en kommunalborgen för byggtiden. Vi förstår att Skövde kommun gjort detta för flera fiberföreningar inom kommunen tidigare

Vi räknar med att komma igång under våren 2016

Landsbygdsfiber i Skövde AB uppskattar en snabb och välvillig hantering av denna ansökan och bidrar gärna med mer underlag om behov av det finns

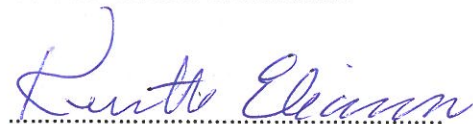
Värsås 2016-03-09

Styrelsen för Landsbygdsfiber

.....

Gunnar Hedén ordförande

.....

Kenth Eliasson ekonomiansvarig

Kommunfullmäktige

Redovisning av motioner under beredning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska årligen redovisa motioner under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Handlingar

Redovisning av motioner under beredning, per 2016-04-12

Delges

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Anette Nilsson

Redovisning av motioner under beredning

Enligt kommunallagen bör en motion beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut med anledning av motionen vid sammanträde inom ett år från det datum motionen väckts.

Om beredningen inte avslutas inom denna tid skall det som framkommit vid beredningen anmälas till kommunfullmäktige inom angiven tid. Fullmäktige får vid behandling av en sådan anmälan avskryva motionen från vidare handläggning.

I arbetsordningen för Skövde kommunfullmäktige anges att kommunstyrelsen årligen ska redovisa motioner under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden, d.v.s. även de motioner vars beredning pågått i mindre än ett år.

Datum Dnr	Motionär	Motion	Status
141027 2014.0448	Monica Green (S) Lars Johansson (S) Anita Andersson (S) Robert Ciabatti (S)	Badvärdar vid friluftsbaden i Skövde	Är under handläggning.
141124 2014.0476	Jasmin Vizlin (MP)	En vegetarisk dag per vecka i Skövde	KSAU 160406.
141124 2014.0477	Helena Dahlström (S) Anita Löfgren (S)	Inrättande av ett utvecklingsbidrag för ett grönare Skövde	KS 160404.
150126 2015.0027	Tobias Andersson (SD)	Kommunalt stöd till vuxna på stan i Skövde	KFN avstått från att yttra sig. SMS har fått remiss sedan. Yttra sig senast 160502.
150223 2015.0048	Douglas Hjalmarsson (FP)	Fri WiFi	KS 160404.
150330 2015.0171	Robert Ciabatti (S) Anita Andersson (S)	Flytta statyn La Mano (Handen) från Tingshusparken till Boulognerskogen eller i andra hand Helensparken	KSAU 160406.
150928 2015.0403	Elisabeth Gustavsson (MP)	Restaurera badplatsen vid Karstorpssjön.	Är under handläggning.
150928 2015.0406	Elisabeth Gustavsson (MP)	Om miljö kvalitetsmålen.	Är under handläggning.
150928 2015.0405	Elisabeth Gustavsson (MP)	Införande av ett klimatkompenseringsystem.	Är under handläggning.
150928 2015.0413	Anita Löfgren (S) Linus Sjöholm (S)	Skövde kommun bör göra en HBT-certifiering av kommunens verksamheter.	KS 160404.
150928 2015.0415	Göran Segerstedt (SD)	Göra Karstorpssjön badvänligare genom en större sandstrand.	KS 160404.
151026 2015.0456	Elisabeth Gustavsson (MP)	Tillgängliggöra Havstenasjön för rekreation och naturupplevelser för alla.	KS 160404.
151026 2015.0455	Elisabeth Gustavsson (MP)	Ta fram en trädplan för Skövde tätort.	Är under handläggning.

151214 2015.0489	Gabryjel Blom (V)	Kostnaderna för gynekologiskt cellprov ska ingå i försörjningsstödet i Skövde kommun.	Yttrande in senast 160426.
151214 2015.0571	Gabryjel Blom (V)	Öppna ett idrottsbibliotek i Skövde kommun i samarbete med de lokala idrottsföreningarna (där nödvändig utrustning finns att låna under en tid, ett steg att göra idrotten tillgänglig för alla)	Yttrande in senast 160426.
160321 2016.0157	Gabryjel Blom (V) Elisabeth Gustavsson (MP)	Skövde kommun ska bli en Fairtrade City	Ska remitteras.
160321 2015.0158	Carlos Bobadilla (V) Gabryjel Blom (V)	Servera enbart vegetarisk kost mins en dag i veckan i Skövdes skolor (vegetarisk måndag)	Ska remitteras.

Kommunfullmäktige

Redovisning av medborgarförslag under beredning, april 2016

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska årligen redovisa medborgarförslag under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Handlingar

Redovisning av medborgarförslag under beredning, per 2016-04-12

Delges

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Anette Nilsson

Redovisning av medborgarförslag under beredning

I arbetsordningen för Skövde kommunfullmäktige anges att kommunstyrelsen årligen ska redovisa medborgarförslag under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Datum Dnr	Förslagsställare	Medborgarförslag	Status
150615 2015.0255	Claes-Göran Uvesten Rolf Becker	Parkeringsproblem i centrala Skövde.	KSAU 160406.
150615 2015.0293	Emad Hanna Johan Israil	Uppföra ett minnesmärke om Seyfo (folkmord 1914-1925)	KS 160404.
151123 2015.0483	Sebastian Eriksson Annica Westman	Omformning av Lundenvägen	KS 160404.
151214 2015.0558	Anders Wahll	Skapa parkeringsplatser i Vasastan samt enkelriktade gator vid Karlsgatan och Lennart Torstenssons gata	KS 160404.
150125 2016.0065	Odd Sundqvist	Beläggningsarbete på Djupedalsvägen i Skövde	KS fått för avgörande. Remitterad. Yttrande ska in senast 160607.
160321 2016.0164	Henrik Andersson	Livets brunn (behålla placering och sätta ut informationsskylt)	KF fått för besvarande. Ska remitteras.
160321 2016.0151	Ingvar Hallgren	Rondellen på 26:an vid Segerstorp förses med en ny utsmyckning som markerar Skövde som Motorstaden	KS fått för besvarande. Ska remitteras.

Anmälningssärenden kommunfullmäktige

1. KS2014.0415 Ny ledamot i Miljönämnden Östra Skaraborg, Göran Bergman
2. KS2014.0415 Ny ersättare i Miljönämnden Östra Skaraborg, Margaretha Åslund
3. KS2015.0558 Beslut KS, 2016-04-04, Ärende 63/16, Medborgarförslag om parkeringsplatser och enkelriktade gator vid Karlsgatan och Lennart Torstensons gata
4. KS2016.0022 Granskningsrapport lekmannarevisor Balthazar Science Center AB 2015
5. KS2016.0024 Granskningsrapport lekmannarevisor Skövde Biogas AB 2015
6. KS2016.0166 Granskningsrapport lekmannarevisor Skövde Stadshus AB 2015
7. KS2016.0207 Granskningsrapport lekmannarevisor Next Skövde Destinationsutveckling AB 2015
8. KS2016.0207 Granskningsrapport lekmannarevisor Skövde Flygplats AB 2015
9. KS2016.0207 Granskningsrapport lekmannarevisor AB Skövdebostäder 2015
10. KS2016.0207 Granskningsrapport lekmannarevisor SkövdeNät AB 2015
11. KS2016.0207 Granskningsrapport lekmannarevisor Kreativa Hus Skövde AB 2015

Dir § 7

Dnr 2015-6351

Ny ledamot i miljönämnden, Göran Bergman

Beslut

Direktionen beslutar att utse Göran Bergman (S) till ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg från 1 april 2016 till 31 december 2018.

Redogörelse för ärendet

I maj 2015 avsade sig Annika Gustafsson (S), Skövde, uppdraget som ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg. I november 2015 entledigade direktionen henne från uppdraget och överlämnade åt kommunfullmäktige i Skövde att föreslå en ny ledamot. Därefter har Kommunfullmäktige i Skövde nominerat Göran Bergman (S) till ny ledamot i nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2016-03-04
Beslut från kommunfullmäktige i Skövde, KF § 139 2015-11-23

Beslutet skickas till

Göran Bergman
Skövde kommun

Dir § 8

Dnr 2015-6371

Ny ersättare i miljönämnden, Margaretha Åslund

Beslut

Direktionen beslutar att utse Margaretha Åslund (S) till ersättare i Miljönämnden östra Skaraborg från 1 april 2016 till 31 december 2018.

Redogörelse för ärendet

I maj 2015 avsade sig Göran Bergman (S), Skövde, uppdraget som ersättare i Miljönämnden östra Skaraborg. I november 2015 entledigade direktionen honom från uppdraget och överlämnade åt kommunfullmäktige i Skövde att föreslå en ny ersättare. Därefter har Kommunfullmäktige i Skövde nominerat Margaretha Åslund (S) till ny ersättare i nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2016-03-04
Beslut från kommunfullmäktige i Skövde, KF § 139 2015-11-23

Beslutet skickas till

Margaretha Åslund
Skövde kommun

KS § 63/16**Medborgarförslag om parkeringsplatser och enkelriktade gator vid Karlsgatan och Lennart Torstensons gata**

KS2015.0558

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	47/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	63/16

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bifalla del av medborgarförslaget avseende att enkelrikta Karlsgatan och Lennart Torstensons gata vid Vasakullen och införa snedparkering mot parken.

Kommunstyrelsen beslutar att avslå förslaget att erbjuda boende i området boendeparkering och avgiftsbelägg parkeringsplatserna med hänvisning till att en större utredning om boendeparkering och förändring av datumzon ska genomföras innan ställning kan tas.

Bakgrund

Anders Wahll har i ett lämnat in ett medborgarförslag på hur parkeringssituationen för de boende i Vasastan kan förbättras. Förslaget innehåller två delar; fler parkeringsplatser runt Vasakullen genom att gator enkelrikta och snedparkering införs samt att boende ges möjlighet att hyra en parkeringsplats.

Sektor samhällsbyggnad delar uppfattningen att parkeringssituationen behöver ses över för att om möjligt förbättras för de boende. Detta kräver dock en djupare analys innan underlag för att ta ställning till lämplig lösning finns tillgängligt. Däremot ställer sig sektor samhällsbyggnad positiva till att tillskapa fler parkeringsplatser genom att enkelrikta de två gatorna som föreslås och anvisa snedparkering.

Föreslagna delar av Karlsgatan och Lennart Torstensons gata som enkelrikta och förses med snedparkering.

Bakgrund

Anders Wahll har lämnat in ett medborgarförslag som syftar till att öka tillgängligheten på parkeringsplatser i Vasastan genom att Karlsgatan enkelriktas mellan Vasagatan och Lennart Torstensons gata samt att Lennart Torstensons gata enkelriktas mellan Karlsgatan och Torgilsgatan. På så sätt kan antalet parkeringsplatser utökas genom att utrymme finns för snedparkering på sidan som vetter mot parken. Wahll föreslår vidare att boende i området får betala för en parkeringsplats på gatan och att ej "uthyrda" platser avgiftsbeläggs.

Parkeringssituationen i Vasastan är ansträngd i och med att det är så nära till centrum, vilket medför att många som arbetar i stadskärnan parkerar på gatorna i Vasastan under dagarna.

Med anledning av detta finns det behov av att se över hela systemet för att styra parkering. Det system som väljs ska både göra det möjligt för de som bor i området att hitta en parkeringsplats i närheten av bostaden, men även fungera för gatudriften då särskilt vinterväghållningen måste beaktas.

Det finns olika varianter som kan bli aktuella, men någon form av boendeparkering tillsammans med att datumparkering tas bort och ersätts med anvisad parkering med städdagar är en modell som tillämpas i flera städer med liknande parkeringstryck. Kopplat till detta bör även taxezonen utökas så att det inte längre är gratis att stå på gatorna i närheten av centrum. Detta kräver en relativt omfattande analys av vilka konsekvenser som kan uppstå, så det är inte lämpligt att fatta beslut denna typ av åtgärder innan utredningen är klar. Kommunfullmäktige är den politiska instans som kan besluta om taxeförändringar.

När det gäller möjligheten att skapa fler platser kring Vasakullen genom att enkelrikta gator ställer sig sektor samhällsbyggnad positiva till förslaget. I grunden är enkelriktning av gator ett relativt stort ingrepp i en stads struktur, vilket inte kan tillämpas generellt. Just på den här platsen kan det dock fungera på ett bra sätt. De fysiska åtgärder som krävs kan utföras med befintliga medel för gatureinvestering.

Handlingar

Medborgarförslag om parkeringsplatser och enkelriktade gator vid Karlsgatan och Lennart Torstensons gata

Delges

Sektor samhällsbyggnad
Förslagsställaren
Kommunfullmäktige

[Spara]

Lekmannarevisor

i Balthazar Science Center AB,

Skövde kommun

2016-03-21

Till årsstämman i Balthazar Science Center AB,
556964-3801

Till fullmäktige i Skövde kommun

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Balthazar Science Center AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde kommun 2016-03-21

Lise-Lotte Sjöberg

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Granskningsrapport

Till årsstämman i Skövde Biogas AB
organisationsnummer 556878-1560
Till Göteborgs kommunfullmäktige för kännedom
Till Skövdes kommunfullmäktige för kännedom

Vi, av ägarkommunernas kommunfullmäktigeförsamlingar utsedda lekmannarevisorer, har granskat Skövde Biogas AB:s verksamhet under år 2015.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Vårt ansvar är att granska och bedöma om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

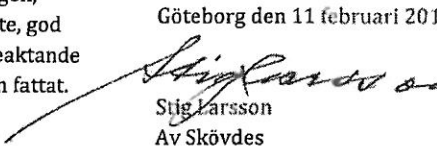
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, god revisionssed i kommunal verksamhet och med beaktande av de beslut kommunfullmäktige och årsstämman fattat.

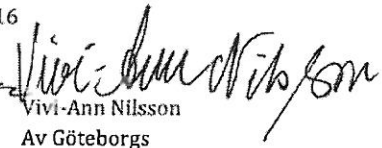
En sammanfattning av utförd granskning har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 11 februari 2016

Stig Larsson
Av Skövdes
kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Vivi-Ann Nilsson
Av Göteborgs
kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

2016-03-16

Lekmannarevisor i Skövde Stadshus AB, Skövde kommun.

Till årsstämman i Skövde Stadshus AB, 556800-1498

Till fullmäktige i Skövde kommun.

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skövde Stadshus AB verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

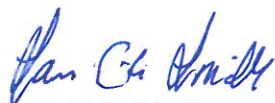
Granskningen har genomförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkttillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde som ovan

Lars-Erik Lindh

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Lekmannarevisor i Next Skövde Destinationsutveckling AB, Skövde kommun

Till Årsstämman i Next Skövde Destinationsutveckling AB, 556321-1647

Till fullmäktige i Skövde kommun

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Next Skövde Destinationsutveckling AB verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkttillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde den 20 mars 2016

Ingrid Bärfman

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

2016-03-29

Lekmannarevisor i Skövde Flygplats AB, Skövde kommun.

Till årsstämman i Skövde Flygplats AB, 556297-7339

Till fullmäktige i Skövde kommun.

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skövde Flygplats AB verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde som ovan

Asima Pasalic

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i Skövde Flygplats AB organisationsnummer 556297-7339
Till fullmäktige i Skövde kommun

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisorsersättare, har granskat Skövde Flygplats AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig

Skövde 21 mars 2016

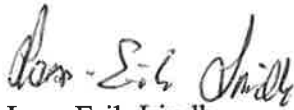

Birgitta Johansson
av kommunfullmäktige i Skövde Kommun
utsedd lekmannarevisorsersättare

Granskningsrapport

Undertecknad av kommunfullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor har granskat AB Skövdebostädernas verksamhet. Styrelsen och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och internkontroll samt att pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen samt god revisionsd i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning. Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Skövde den 3 mars 2016

Lars-Erik Lindh,

av kommunfullmäktige i Skövde
kommun utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i Skövde Nät AB organisationsnummer 556959-1141
Till fullmäktige i Skövde kommun

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skövde Nät AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig

Skövde 15 mars 2016

Birgitta Johansson
av kommunfullmäktige i Skövde Kommun
utsedd lekmannarevisor

**Lekmannarevisor
i Kreativa Hus AB,
Skövde kommun**

2016-03-21

Till årsstämman i Kreativa Hus Skövde
AB, 556252-0287

Till fullmäktige i Skövde kommun

Granskningsrapport för år 2015

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Kreativa Hus AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde kommun 2016-03-21

Lise-Lotte Sjöberg

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor